ש ניהם היו משכילים, הומוסקסואלים, שניהם הכירו את הרוצח. קווי הדמיון הברורים בין מקרי הרצח של ישעיהו דמור ואליעזר לוי בחיפה, מעוררים חרדה בקרב קהילת ההומוסקסואלים בעיר. המשטרה לא מצטרפת בינתיים לתיאוריית הרוצח הסדרתי

אמיר גילת, עמ' 4

עברנו את זה בשלום. מחכים לפגז הבא

צילום: חיים אזולאי

מישהו, מן הסתם חייל שחזר מלבנון, כתב על דלת שירותי תחנת דלק בצפון: "כשחיזבאללה בשטח — גולני במתח". מה שנכון נכון. לחיילים במוצבי צה"ל ברצועת הבטחון יש רק סימן שאלה אחד: מתי ינחת הפגז הבא. והטלפון במוצב לא חדל לצלצל: אמא, מהבית, משתגעת מדאגה

רוני סופר, עמ' 5

מדד העגבניה ירד! בשופרסל ובהיפרכל

עגבניית חממה

רק 1.99

במחיר כזה כדאי לקנות!

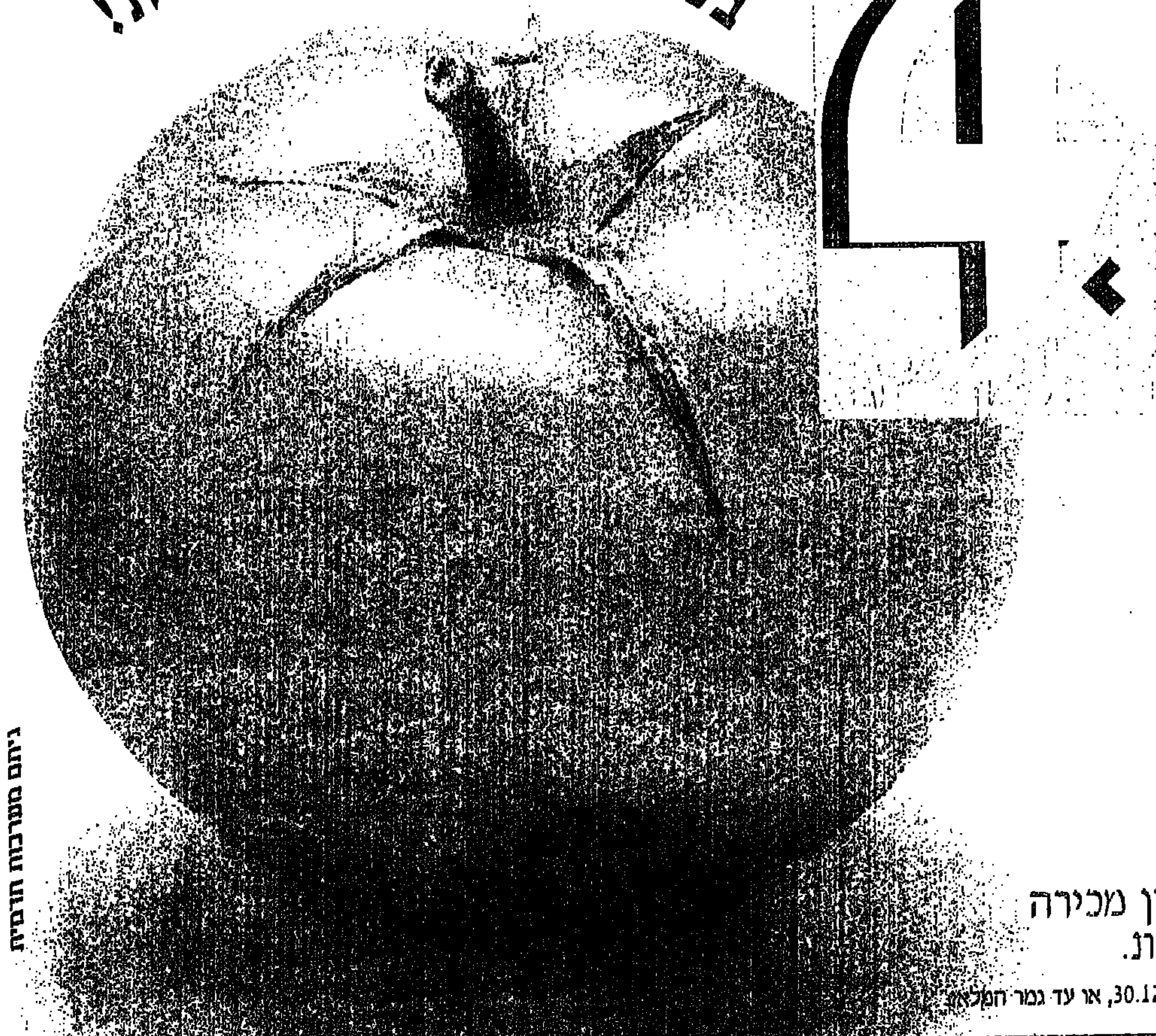

* ליחידים בלבד, אין מכירה בכמויות סיטונאיות.

* המחירים בתוקף עד יום ו' 30.12.94, או עד גמר המלאי

שום יבש 100 גרם 1.40

פומלית לק"ג 1.39

שופרסל

היפרכל

הפרלמנט של קוראי מעריב

מס הבורסה נגד הון שחור

אפילו אם מס הבורסה לא יניב הכנסות, הוא ימלא תפקיד חשוב ביותר כאמצעי בקרה. סוד גלוי הוא, כי בבורסה מתגלגל כסף שחור בכמויות אדירות. באמצעות דיווח על רווחים ניתן יהיה לדעת, למשל, מי הם השחקנים העלומים המפעי־לים את "מנהלי התיקים". נראה לי, שההתנגדות העזה למס אינה נובעת מגובהו (מתון ביותר) אלא מן האפשרות, שההון השחור ייחשף באמצעותו.

מיכאל מלנקין,
ירושלים

אפשר גם בלי רמון

חיים רמון עדיין לא ביצע את המהפכה שהב־טיח בהסתדרות. לדעתי, טועה מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ ניסים זוילי, כאשר הוא מבקש בכל מחיר להחזיר את חיים רמון למפלגת העבודה ול־העמידו בשלישיה המובילה לקראת הבחירות.

יש די חברים מוכרים וטובים במפלגה לכל תפקיד, גם לתפקיד ראש הממשלה.

שלמה שקד,
כרמיאל

אובדן דרך

נדהמתי. חזרתי מאוסלו יחד עם קבוצת אנשים נפגעי טרור ואחרים מהארץ ומחו"ל. פשוט נדהמ־תי לחזור ולמצוא כלי תקשורת ממלכתיים, ציבו־ריים ופרטיים, חסומים ומתעלמים מקבוצה של מאות אנשים, אשר מצאו לנכון לנסוע ולהביע את מחאתם האישית והלאומית מאותה בושה של מתן פרס מכובד לרב המרצחים, שכל מעשהו עד עתה הוא הכל פה בלבד.

יכול להיות, שאם אותו רב־מרצחים היה מקבל פרס זה לבד, הייתי נמנעת מלנסוע, אך הסכמתם של רבין ופרס להיות שותפים לקבלת הפרס גרמה לי ולבני משפחתי, שאיבדו את יקיריהם בקרב על הזכות לחיות בארץ, להביע את מחאתנו שם.

איבדתי את בני יואב הי"ד לפני פחות משנה בקרב מול מחבלים בדרום־לבנון. למותי שאיבדתי גם את כל הווייתי ואת כל תרוות החיים של מש־פחתי. אין אדם הרוצה בשלום ובשלווה יותר ממני. אני עדיין זוכרת את התבטאותו של רבין על חתימת הסכם אוסלו באומרו, שהיה חייב לח־תום כיוון שאחרת לא יוכל להביט בעיניה של אם שבנה נפל. ואכן הוא חתם, ובנים נופלים ורבין אינו מסתכל. הוא מפחד לעמוד בפני אם, אשה ואחות שיקירן נפל או נרצח. כאלה יש מאז, לצ־ערנו, למעלה ממאה אזרחים וחיילים. "קורבנות השלום" הם מכונים, מחיר מובן מאליו. ערך קדו־שת החיים נרמס ואיתו כל הערכים שעליהם מו־שתתת מדינת ישראל.

אני נמצאת בצידה השני של המפה הפוליטית ואינני מסכימה עם עמדותיו של ראש־הממשלה, אך הוא ראש־ממשלה ואנו שמרנו באוסלו על כבו־רו. לא נשמעה שם קריאת גנאי נגדו, אלא נגד רב המרצחים. יחד עם זאת, התפקיד עדיין אינו מקנה לו זכות של התשלחות בכל מי שאינו מסכים עם דרכו. התייחסות בוטה זו מובילה לאובדן. אובדן חיי אדם, אובדן דרך ואובדן מולדת ועם.

אינני מטיפה בשער, אך בני המת האיר את עיני להבין, שיש לעמוד ולעצור את העגלה המידרדרת לפני שיהיה מאוחר.

נורית הר שושנים
אלקנה

אכן, דו־שיח של חרשים

קשה היה לי להישאר אדישה לסרטו הנוקב של חיים יבין ("ירושלים של מטה" – חלק ב', הערוץ הראשון, 7.12.94) אודות התיישבות היהו־דית בירושלים המזרחית. הסרט הראה מתנחלים חסרי לב ותאבי כוח פולשים לבתים לא להם, מנשלים תושבים ערביים שחיו במקום מדורי דו־רות, נועלים אותם בתוך מבצרים ומתעלמים מרג־שותיהם. היתה זו תקשורת במיטבה – מתריעה ומזהירה מפני חלאים מסוכנים בחברה הישראלית, כלב שמירה של הדמוקרטיה, השוויון והסובלנות.

חבל רק, שבגלל הצורך העז לחנך את עם ישראל החמיץ יבין את הסיפור האמיתי. הסיפור האמיתי הוא של אתר בעל חשיבות היסטורית תנ"כית, השוכן על אדמות השייכות לקק"ל שנגזר לו על־ידי משפחות ערביות שנתמנו לשמור עלי־הן אך מעלו בתפקידן והשתלטו על האדמות ובנו עליהן את בתיהן. סיפור של התעלמות מוחלטת במשך עשרות שנים של הממסד הישראלי ממצב ההזנחה, מהבניה הבלתי חוקית ויחבת ההיקף על צלע ההר, ומזיהום של מעיין הגיחון וניקבת הזקי־הו. סיפור של בתים, שמשום מה לא הוזכרו בתכ־נית הטלוויזיה: בית מיוחס ובתי התימנים שנחמסו בפרעות 1929 ושבעליהם היהודים נאלצו לנטשם מאימת הפורעים.

סיפור של קבוצה קטנה של מתיישבים שהחלי־טה לנסות לתקן את העוול הזה, שנאבקת מאבק חוקי ושקט על מנת להציל את עירו של דוד המלך. קבוצה שחיה בשקט בכפר אך מאויימת יום יום ונזקקת לשמירה קפדנית. סיפור של עמותה שנתבעה עשרות פעמים לדין על־ידי התושבים הערביים, ולא זו בלבד שבכל המשפטים יצאה זכאית ונקיה מאשמה, אלא שהתובעים הערביים הואשמו על־ידי בית־המשפט בזיוף בעליל של מסמכים.

עיצוב סרט כזה נעשה בחדר העריכה, שם עו־שה היוצר כבתוך שלו. אך זו ההזדמנות לספר אלו דברים קלטה המצלמה לפני הניתוח האכזרי של העריכה. היא קלטה קשר מיוחד של משפחות ער־ביות ויהודיות החיות זו לצד זו בשלום ובידידות. מציאות אולי אפילו קצת סוריאליסטית של אנ־שים החלוקים ביניהם והנתונים במאבק פוליטי עמוק, אך בכל זאת מפתחים יחסים אנושיים.

כשהגיע צוות ההסרטה לעיר־דוד סרבתי להת־ראיין. יבין, לא במעט חן וקסם אישי, העלה בפני טיעונים משכנעים. אתם המתנחלים, אמר, זקוקים לדוברים רהוטים ושפויים. צריך להראות לציבור שיש גם דו־קיום בין ערבים ליהודים. בתום הראיון חשתי שהיה כאן מפגש, אולי חד־פעמי, של התקשורת איתנו כבני־אדם. ידעתי מראש מה הן דעו־תיו של יבין אבל חשבתי לתומי, שהוא יציג את עמדתו הנחרצת בלי לעשות עוול לעובדות. הת־אכזבתי.

בתחילת תכניתו טען יבין, שכאן, במקום זה, מתרחש דו־שיח של חרשים. אכן, דו־שיח של חר־שים, בינינו לבין חיים יבין.

אסתר הורביץ,
עיר־דוד

הניחו להומוסקסואלים

קראתי את מכתבו של מר יהושע דוייב ("מע־ריב", מכתבים, 6.12.94), יו"ר הארגון למען המש־פחה, לנשיא בית־המשפט העליון, ובו מחאתו על הפסיקה בעניין ההומוסקסואלים. אבקש להציג למר דוייב, ודרכו לציבור הדתי, כמה שאלות, שכן מתברר שהמאבק כנגד הפסיקה הנ"ל והשופט ברק נהפך לנחלת ציבור זה כולו:

1. מה פשר ההתעסקות האובססיבית שלכם בסו־גיה זו? האם לא תניחו לכל אחד לחיות את חייו כפי רצונו, בזכרכם שכל אחד מאיתנו נברא בצלם ה'?

2. התורה קובעת עונש מוות למשכב זכר. כנ"ל גם למחללי שבת. אבקש לדעת: האם אתם דור־שים גם לרדוף את מחללי השבת?

3. אלפי צעירים דתיים ומאמינים מתייסרים עקב זהותם המינית ההומוסקסואלית. מה תאמרו להם?

4. למה לא תפנו מרצכם לכוון פתרון לבעיות יותר זועקות, כגון גורלן של הנשים מסורבות־גט?

5. היתה מדינה שניסתה להביא לפתרון סופי של סוגיית ההומוסקסואלים. כן, אותה המדינה שהפ־עילה את הפתרון הסופי לעם היהודי. זוכרים?

אסף דוידי
תל־אביב

שכונות המצוקה של שנות ה־2000

התקנה החדשה המאפשרת לבנות יותר דירות על שטח נתון ("מעריב", 19.12.94) מצביעה על כך שמתווי המדיניות שוב שלפו משהו מהמותן. הרצון לתת מענה לצרכי הדיור של זוגות צעירים אינו יכול להתבסס על ראיה צרה של ההווה.

מתווי המדיניות גורסים, שדירות בסדר גודל של 80 מ"ר עונות על רמת־חיים סבירה. כשאנו מתייחסים לזוגות צעירים מצטיירת בעיני רוחנו תמונה של זוג צעיר עם ילד קטן, אבל המציאות מלמדת, שזוג צעיר אינו נשאר לעולם "זוג צעיר עם ילד" – הוא נהפך למשפחה עם שלושה ילדים. 80 מ"ר למשפחה כבר ייחשבו כתנאי מצוקה בשנות ה־2000.

ההנחה המנחה את מתווי המדיניות בדבר תחלופה של זוגות צעירים עדיין לא עמדה במבחן המציאות. זוגות רבים נוטים להכות שורש באזור מסויים ולא ממהרים להחליפו. בוודאי נכון הדבר לגבי שכבות חלשות.

הגדלת הצפיפות של הדירות מהווה פתרון מיידי, אך לא יותר מזה. אי־לכך יש לתכנן את השכונות באופן שניתן יהיה להרחיב את הדירות, ללא עכבות ביורוקרטיות. כך ניתן יהיה לשפר את מרחב המחיה מבלי להיות תלויים בגורמים שונים וכן יישמר ציביון ארכיטקטוני אחיד.

מדיניות הדיור הנוכחית מזמינה פרוייקטים של "שיקום שכונות" במהדורת שנות ה־2000 שלא יהיו שונים בהרבה מהפרוייקטים הקיימים, שברובם מנציחים תדמית נמוכה. רומני שלא לזאת התכוונו מתווי המדיניות, ועדיין לא מאוחר לתקן תקנה חדשה.

נעמה בן־משה,
רמת־השרון

לא רק דתיים

מי שטוען כי רק סיעות דתיות ו/או אנשים דתיים אינם יכולים לחיות עם תופעות ה"אקטיביזם השיפוטי" של השופט אהרון ברק, זו־רה חול בעיני הציבור. גם אנשים חילוניים־ציוניים הרואים במדינת ישראל מדינה יהודית ולא דו־לאומית ועומדים על זכותנו לחיות פה כבני־חורין ללא מורא טרור, סובלים במישרין משגיונותיהם המשפטיים של ברק "ולוויניו" בבית־המשפט העליון (זמיר, חשין).

יש לבלום את דרכו של אהרון ברק לראשות בית־המשפט העליון בכל דרך חיובית אפשרית, שאם־לא כן תחזה המדינה בתוך זמן לא רב במקרה ראשון של הדחת שופט־עליון.

דב ברקוביץ,
כפר־סבא

מי ישפוט את שופטינו

אמנם ראוי לכל שוחר אקטיביזם שיפוטי לשקול בכובד ראש את ביקורתו של השופט אלון כנגד השופט ברק – "שפטת מרוכה לא שפטת" – בחדרו את ההבדל בין "שלטון המשפט לשלטון השופט".

אך הרצוי הוא, לא לתקוף פרסונה כזו או אחרת, כי אם לתת בדחיפות את הדעת המתוקקת על כל הפגמים הרבים שבנוהלי הוועדה למינוי שופטים, לרבות הפגמים הנובעים מחשאיות דיוניה, הפסול המתעורר מהמנעותם התמוהה לנהל לפי־חות פרוטוקול לדיוניהם, מההימנעות מעריכת מבחני כישורים (להבדיל מקשרים) למועמדים, מההתחמקות מהכפפת מערכת השיפוט לביקורת חיצונית ועצמאית (כגון למבקרת המדינה), מהמדרים הפסולים לבחינת כשרות שופט (על־פי מינו, דתו, או גזעו), נשיאות ופרישה על־פי גיל ולא על־פי התאמה, ומהצורך הדחוף בהגדרת כללים ונוהלים להדחת שופטים שאינם ראויים לתפקיד החשוב והנכבד.

הגדרת נוהלי בחינת־כשרות יסודיים וחכמים, במקום השארת הדבר לשיקול דעת חשאי של כל מיני בעלי עניין המנתבים את המינויים־מטעם בדרך בחירה חסרת מסגרת תקינה וממלכתית, יבטיחו, שאם השופט ברק אינו מתאים לנשיאות ביהמ"ש העליון – הוא פשוט לא יהיה שם, ולא משנה מה גילו או כמה הוא ותיק. מצד שני זה יבטיח, שאם השופט ברק הוא המוכשר והמכובד והממלכתי ביותר בין המועמדים – הוא, ורק הוא, יהיה הנשיא הבא של בית־המשפט העליון.

אחרת, "בשופטינו את שופטינו, מי ישפוט את שופטי־שופטינו?"

אריק בן־חמו,
כלא אשמורת

קודם כל מדינה יהודית

שופט הטוען, כי עקרונות דמוקרטיים קודמים לעקרונות יהודיים וכי אם יש לו בחירה בין מדינה יהודית למדינה דמוקרטית "נאורה", כלשונו המלומדת, יעדיף את זו הדמוקרטית, אינו יכול לכהן כנשיא ביהמ"ש העליון של מדינת היהודים.

אין לו הזכות הזאת לא רק בגלל שמדינת ישראל היא מדינה יהודית קודם כל, אלא בגלל ההבדלה שלו בין יהדות לדמוקרטיה. מהבדלה זו מוכחת דעתו הסובייקטיבית לגבי דמוקרטיה ויהדות. כאילו שדמוקרטיה היא מלה נרדפת לשחיתות ולהפקרות וזכויות הפרט הן מלה נרדפת לאנרכיזם. הבנה שכזאת היא סכנה למדינת היהודים בארץ ישראל והיא צביעות הגרועה מאיוולת.

הפרט יכול להתקיים רק על בסיס הדאגה לכלל ואם הפרשנות של ברק לדמוקרטיה אינה מאפשרת לומר זאת, אין לו הזכות לעמוד בראש בית־המשפט העליון היהודי, שתפקידו להגן על החוק היהודי בארץ היהודים לעם היהודים שהם אנושי־ זה לדתו האלילית.

גלעד מלצה,
קדומים

באירופה זה לא היה קורה

בימים האחרונים מתקיים דיון ציבורי ער בעקבות תקיפתו של חייל המילואים שמואל מאירי, שנקלע עם מכוניתו למרכז העיר רמאללה, תחת כותרות כמו: גיבור או פחדן, איפוק או שיתוק.

נראה לי, כי כל הדיון הזה אינו מתמקד בבעיה המרכזית: כיצד יתכן, כי אזרח ישראלי, יהודי במקרה זה, יהיה חשוף ללינץ' של אורחים בעיבורה של עיר ולאורן של מצלמות מכל העולם ואין פוצה פה ומצפצף. במידה שהיה קורה אירוע כזה בעיבורה של עיר רחוקה מעבר לים באירופה או בארה"ב, האם גם אז הדיון הציבורי היה מתמקד בהתנהגות הקורבן? איך הגענו למצב שרק בחסות השלטון של המדינה היהודית יתכן אירוע כזה?

איני מבין את האטימות של ראשי המדינה, או, ליתר דיוק, לצערי אני איני מבין את המגמתיות בהכוונת הדיון הציבורי. עד מתי יהיו לנו מנהיגים שמסבירים לעם מדוע אנו לא בסדר וכנו האשמה?

יחיאל שלומי,
פתח־תקווה

הפרלמנט
אלה הכללים

הפרלמנט של קוראי מעריב מתפרסם מדי יום א'. מתפרסמים בו מכתבי קוראים בענייני השעה ותגובות למאמרים וכתבות שהופיעו ב"מעריב". הפרלמנט אינו מחליף את מדור המכתבים הקבוע של העיתון, אלא נוסף עליו. המערכת אינה מתחייבת לפרסם כל מכתב שיישלח אל המדור. המערכת תבחר את המכתבים שיתפרסמו על־פי שיקול דעתה. המכתבים עוברים עריכה, על־פי שיקולים מקצועיים. לא יפורסמו מכתבים בעילום שם. תינתן עדיפות למכתבים קצרים (שאורכם אינו עולה על 250 מלה). המערכת אינה מחזירה כתבי יד ואינה מודיעה מראש אם המכתב יפורסם. המען למכתבים: "הפרלמנט של קוראי מעריב", בית מעריב, קרליבך 2, תל־אביב 67132.

יחיעם וייץ

ראש־ממשלה במצור

מראהו החמוץ של רבין מעלה את השאלה, שמא ראש־הממשלה אינו שלם לחלוטין עם התהליך שבעטיו זכה למבול הכיבודים שנחת עליו

ממסעותיו האחרונים על פני הגלובוס חזר יצחק רבין כשהוא עטור תהילה. לא רק פרס נובל – עם פרס, ערפאת ועפרה חזה – אלא גם פרס רייגן, איזה עיטור ספרדי, ואפילו תואר דוקטור לשם כבוד מאוניברסיטת סיאול. עתה עליו להיות עליז, שמח, טוב לב ומאושר. הרי לא כל אחד זוכה לשפע כזה של פרסים ועיטורים. ובכל זאת רבין מהלך ומתבטא כאילו סך את גופו בחבית שלמה של מי לימון. נכון, זו גם העגבניה והכרובית וגם אותו מס אומלל על רווחי הבורסה שלא יהיו, אך מעבר לזה מתגנב הספק: שמא לבו של ראש־הממשלה אינו שלם לחלוטין עם התהליך שבעטיו זכה למבול הכיבודים, ואולי אפילו גם בו לבו?

לכאורה, זהו רעיון מופרך וחסר שחר. הרי רבין עלה לשלטון כדי לשנות את סדרי העדיפויות, ולא רק בצומת בר־אילן ובמחלף הסירה. הוא גם ידע כי הזדמנות שלישית לא תינתן לו, וכי עליו להיות מזוהה עם אירוע שימחק במשהו את "חרפת קרטר" ואולי גם את חשכת האינתיפאדה. והרי אשר הוא לא הפרטנר הקל שבעולם והאופציה הירדנית הרי מתה טרם לידתה. אז מה נותר לו? ובכל זאת, הפער בין הזדהותו המלאה ונעדרת הספקות של שר החוץ עם "הסכם אוסלו" לבין הגו־ערכיות החמוצה שרבין מפגין כלפיו מאז לחיצת היד הראשונה בוושינגטון, מעלה תהיות וגם השוואות.

ההשוואה היא עם מנחם בגין: ראש־הממשלה שגם הוא עשה שלום וגם הוא זכה במכובד שבפרסים. בגין עלה לשלטון מתוך מגמה ברורה להוכיח כי למרות דימויו כ"מחרחר מלחמה", ואולי דווקא בגללו, הוא זה שיביא שלום. ואמנם, בראיה היסטורית, השלום עם מצרים הוא הישגו הגדול ביותר כראש־ממשלה, והוא בולט במיוחד כשהוא מוצב ליד המלחמה בלבנון, האינפלציה, קריסת הבנקים והאלימות הנוראה, שהוא היה אמרגנה וכוהנה הגדול. ובכל זאת, האם לבו של בגין היה שלם עם הישג זה, שבו ויתר בעצם לפחות על חלק מאמונותיו היוקרות ביותר?

בספר שכתב יואל מרקוס, שנקרא "ראש־ממשלה במצור", נטען, כי בגין לא הוביל את הסכמי קמפ־דייוויד אלא הובל אליהם, כמעט בעל כורחו. לא קרטר וסאדאת הם שהובילו אותו, אלא דווקא ארבעת החברים הבכירים במשלחת הישראלית לשיחות: משה דיין, עזר וייצמן, אהרן ברק ואברהם טמיר. זאת ועוד: בגין אמנם מילא את התחייבותו למצרים עד גרגיר החול האחרון, אולם האם מקרה הוא, שאותו מבצע אומלל שנהפך למלחמת לבנון נפתח שבועות ספורים אחרי השלמת הנסיגה? כל מי שיכתוב ביוגרפיה רצינית של בגין לא יוכל שלא להתייחס לשאלה טעונה זאת.

האם השוואה זו תופסת? לכאורה קשה למצוא נקודות דמיון בין השניים. יצחק רבין, הצבר מכדורי, היבש והמחוספס, כאילו מגלם באישיותו את המשפט האומר, כי אלוהים מצוי בפרטים הקטנים.

לעומתו מנחם בגין, הזר והנוכרי בארץ שאותה הנהיג, שלמרות חמישים השנים שבהן חי בארץ נראה כי מעולם לא עזב את ורשה ושעליו אמר עזר וייצמן: "שימו אותו בתחנה המרכזית בעפולה ונראה אותו חוזר הביתה!". אולם נראה, שביחסם לאירוע שהביא אותם אל פסגת התהילה, ניתן לאתר לפתע את נקודת החיבור. מה שהארבעה "עולל" לבגין ב־1978, פרס ובלייזריו עוללו לרבין בדיוק חמש־עשרה שנה מאוחר יותר: הם הביאו אותו לקונפליקט, במידה רבה בלתי פתיר, בין הכרתו לתחושתו; בין מוחו לקיבתו. לטובת כולנו נקווה שרבין ינסה לפתור קונפליקט זה במקום נמוך יותר מהבופור.

> **שורה ציטוט**
>
> "הלוואי שכל הערבים היו מתנדפים. אני לא אוהב אותם. אני בעצם לא סובל אותם. אני גם לא אוהב מוסיקה מזרחית"
>
> *ח"כ יורם לס בהופעה בכנסת, בפני תלמידי י"ב. מעריב, 23.12.94*

ניל הראבן

אין לנו ספר משותף

גם לחילוניים גמורים יש דימוי אלוהים משלהם. האלוהים של שולמית אלוני הוא כנראה הומניסט וליברל ואין שום טעם להכניס אותו למלחמה עם אלוהיו של ורדיגר. צריך פשוט לקרוא לו בשם אחר

הדיון שערכה הכנסת בנושא עלילותיו של המלך דוד, ייזכר כאחד המערכונים היותר מוצלחים של ההרכב הפרלמנטרי.

כדי להבין את חוסר התכלית שבדיון מעין זה, אפשר להסתייע בקטע מן המקורות החילוניים – "מלכוד 22" של ג'וזף הלר. הזמן: חג ההודיה. המקום: מיטה זוגית בחדר מלון, לא הרחק מהחזית. יוסריאן ואשתו של לוטננט שייסקופף סיימו להתעלס, והם נגררים לוויכוח תאולוגי. המשא ומתן נפתח בהסכמה ששניהם אתאיסטים טובים. בעקבות ההסכמה הזאת יוסריאן מתחיל לנאץ את אלוהים. "כפרי מגושם, כסיל מסורבל, סורח, שוטה, יהיר וחסר תרבות. אל אלוהים, כמה יראת כבוד אפשר לרחוש לכוח עליון המוצא לנכון לכלול תופעות של ליחה ורקבון שיניים במערכת היצירה האלוהית שלו? מה למען השם עבר במוחו המסולף, המרושע והמצחין שעה שחמס מזקנים את הכוח לשלוט בעשיית צרכיהם? למה, למען השם, נברא בכלל את הכאב?" לשם מה פרץ הנאצות הזה, שורצת אשת הלוטננט בבכי, ויוסריאן משתומם. "על מה לעזאזל את מתרגזת כל־כך? חשבתי שאינך מאמינה באלוהים". "אינני מאמינה", היא מורה, "אבל האלוהים שאינני מאמינה בו הוא אלוהים טוב, אלוהים צודק, אלוהים רחום. הוא איננו האלוהים השפל והטיפש שאתה עושה ממנו".

וכאן אולי נמצא המפתח להרבה דיוני סרק בין דתיים לחילוניים. האלוהים שרבין איננו מאמין בו, האל שמרחם על ילדי הגן ופחות מזה על ילדי בית־הספר, פשוט איננו אותו אלוהים שחבר הכנסת ורדיגר מאמין בו. לדוד המלך של בן־גוריון ושל ופרס אין דבר משותף עם נעים הזמירות של רבנים, להוציא השם. אנו אוחזים את אותו טקסט ביד, אך איננו קוראים את אותו הסיפור. כשמדובר באלוהים, ספק אם אפילו המר ורביץ מדברים על אותו הדבר.

אבל גם לחילוניים גמורים יש דימוי אלוהים שלהם. אני מעזה לנחש, למשל, כי האלוהים שבו שולמית אלוני מאמינה, או לא מאמינה, הוא הומניסט, ליברל, פמיניסט ופעיל "בצלם". למה לא,

> *אנו אוחזים את אותו טקסט ביד, אך איננו קוראים את אותו הסיפור. כשמדובר באלוהים, ספק אם אפילו המר ורביץ מדברים על אותו הדבר*

בעצם? רק שאין שום טעם להכניס אותו למלחמה עם אלוהיו של ורדיגר. כדי לקיים שיחה משמעותית, שלא לומר מלחמת תרבות פוריה, נדרשת הגדרה משותפת של מושגים בסיסיים, והגדרה כזאת אין. הם באלוהיהם ואנו באלוהינו. הם בתנ"ך שלהם, ואנו בשלנו.

כדי לסגור את שיח החירשים הזה, כדאי, ולו רק למען הנסיון, להחליף את שמות מושאיו. אנו החילוניים נחדל מלשאת את שם אלוהים ונמציא לעצמנו איזה מושג אחר: למשל "אלואמא", למשל "אלואבא". רוצה חילוני למחות נגר סדר הבריאה? ינאץ את "אלואמא" שאיננה מרחמת על ילדי בית־הספר. מה יוכל ורדיגר לטעון אז? הרי אלואמא איננה קיימת, היא פיקציה של החילוניים, ואין שום טעם להגן על כבודה. גם את שמות גיבורי התנ"ך אפשר להחליף וליצור נוסח חילוני של הסיפור. במקום דוד המלך יהיה לנו ירחמיאל המלך, ואם ירחמיאל יתהלך על גג בית המלך ויראה אשה רוחצת, מה אכפת לו לחנן פורתי? החלפת השמות רק תאיר את המצב הקיים ממילא. אין לנו ספר משותף ואלוהינו איננו אחד.

פרס: צריך לחרוק שן ...

> **שורה ציטוט**
>
> "היום אני קוסם ומחר יפוצצו לי את האוטו".
>
> *רלף קליין, מאמן הפועל חולון בכדורסל. הארץ, 20.12*

יומן מעריב

תחת לחץ

הממשלה צריכה להבין, כי דעת הקהל לא תשלים עם המחשבה, שכמעט כל יום נתבשר על הרוגים ועל פצועים בצפון. אם הממשלה לא תשים קץ למצב, הציבור ידרוש לשים קץ לממשלה.

יצחק רבין האשים את סוריה בסוף השבוע, בראיון ב"קול ישראל", במתן תמיכה להשתוללות החיזבאללה בדרום לבנון. שגריר ישראל בארה"ב, איתמר רבינוביץ', מודה, שהסורים משתמשים בטרור של החיזבאללה כאמצעי לחץ במו"מ עם ישראל.

כד בבד, משגר יצחק רבין את הרמטכ"ל, אהוד ברק, ואת האלוף דני יתום לוושינגטון, כדי לנהל עם גנרל סורי מו"מ על הסדרי בטחון עתידיים בגולן. מכאן, שממשלת ישראל מנהלת עם הסורים מו"מ על שלום עתידי, בלחץ של טרור נוכחי.

זה, כמו שיצחק רבין נוהג לומר, לא יעלה על הדעת. ראש הממשלה צריך להגיש אולטימטום לאסד: אם לא ישים קץ להתקפות החיזבאללה, אנחנו נשים קץ לשיחות השלום. השלום חשוב לדמשק יותר משהוא חשוב לנו. ומכל מקום, השלום עם סוריה לא בוער עד כדי כך, שנאלץ לדון בו מתוך חפירות של קברים טריים.

בכר

מבחינת זכרו של ד"ר רודולף קסטנר היה הראיון של אילנה דיין עם קורט בכר, ששודר בתוכנית "עובדה" בערוץ 2, משחק מכור מראש: אילו מסר בכר, קצין אס.אס. לשעבר, שהיה המפקד האחרון של מחנות הריכוז, כי קסטנר היה משתף פעולה עם הנאצים, היתה זו עדות מרשיעה נגד קסטנר. אך אחרי שאמר, כי בישראל צריכים להקים אנדרטה לזכרו של קסטנר, מתעוררת השאלה: מה שווה תעודת יושר, שנאצי מעניק ליהודי?

העובדות בעניין עומדות: ד"ר קסטנר הציל יהודים, בתנאים בהם כל יתר נסיונות ההצלה נכשלו. הוא נעזר לצורך זה בבכר, שהשתמש אחרי המלחמה בעדותו של קסטנר, כדי להציל את עורו.

האם יש מקום לכך, שעתונאית ישראלית תראיין, בטלוויזיה הישראלית, נאצי שנמנה עם עוזריו של הימלר? יתכן, שלמען האמת ההיסטורית, מותר להתגבר על מעצורים מוסריים ומקצועיים. אלא שהקורבן הפעם לא הצדיק את עצמו, כי לא למדנו מבכר דבר שלא ידענו קודם.

עם לא רציני

"באיטליה אין, למעשה, לא חוק ולא ממשלה; וזה ממש נהדר עד כמה שהדברים מסתדרים בלעדיהם". 173 שנים חלפו מאז כתב לורד ביירון את המשפט הזה, ודבר לא השתנה.

אם מישהו לקח ברצינות את המהפך בפוליטיקה האיטלקית, שהעלה לשלטון את איל הטלוויזיה סילביו ברלוסקוני, אזי נוכח עכשיו לדעת, שאין חדש תחת השמש המלטפת של רומא. במקום היציבות, שהכל יחלו לה, התפטרה בסוף השבוע הממשלה ה־58 מאז מלחמת העולם השניה. במקום טוהר מידות, שבשמו חל המהפך, חשוד ראש הממשלה כמתן שוחד לפקידי מס הכנסה. במקום אחדות, מחריפה תביעת "הליגה הצפונית", בראשותו של אומברטו בוסי, להפרדה בין הצפון והדרום של המדינה. ואולי יש צדק היסטורי בעובדה, שבך תסיים את כהונתה ממשלה, ששותפים בה ניאו־פאשיסטים.

כל זה היה משעשע, אילולא היתה איטליה אחד מעמודי התווך של האיחוד האירופי. יש המתנחמים בכך, ששום דבר רציני לא יכול לקרות באיטליה, מפני שהאיטלקים הם אנשים בלתי רציניים.

■ יוסף לפיד

"מי יהיה הבא בתור?"

קווי הדמיון הברורים בין שני מקרי הרצח בחיפה מעוררים את חרדת ההומוסקסואלים בעיר – ישעיהו דמנר ואליעזר לוי התגוררו בגפם, שניהם היו הומוסקסואלים, מבוגרים, משכילים, שניהם נרצחו בידי אדם מוכר. משטרת חיפה מנסה להרגיע: "השוני בין המקרים גדול מהדומה"

מאת אמיר גילת

הקהילה ההומוסקסואלית בחיפה שרויה בפחד ובחרדה. בפעם השניה בתוך שישה שבועות, נרצח בעיר הומוסקסואל. לפני כחודש וחצי נרצח ישעיהו דמנר, המרצה מהטכניון. הפעם היה זה אליעזר (לייזר) לוי, פסיכולוג קליני בן 52 שהיה מוכר היטב בעיר, בעיקר בשל סדנאות הטיפול הקבוצתי שערך ואשר זכו לפופולאריות רבה.

"מפחיד אותנו לחשוב שמסתובב בעיר הזאת רוצח סדרתי שמחפש הומוסקסואלים ורוצח אותם", מספר אחד מפעילי ההומוסקסואלים בעיר. "תבין, אנחנו נמצאים עכשיו בלחץ אדיר. עוד לא נרגענו מהמקרה של דמנר, ונחתה עלינו המכה הזו. אני ממש לא יודע מה לעשות. עוד מעט נצטרך לשאול: מי יהיה הבא בתור?"

חוקרי משטרת חיפה עוד לא אימצו את תיאוריית הרצח הסדרתי. מודעים לחרדות ההומוסקסואלים, הם מנסים להרגיע: "הממצאים הנוכחיים דווקא מחזקים את הסברה שלא מדובר ברוצח סדרתי", אומר מפקד משטרת חיפה, תנ"צ יעקב בורובסקי.

ביום חמישי בבוקר נתגלתה גופתו של לוי, מוטלת בתוך שלולית דם, בחדר השינה שבדירתו ברחוב פינסקי 53א'. הדירה נמצאת במרתף הבניין הפנימי, ברחוב שקט על הכרמל. הגופה נמצאה עירומה. הוא נדקר במכשיר חד, כנראה סכין, בחלק גופו העליון. ברור עכשיו כי הגופה נתגלתה לפחות יממה אחרי הרצח, יתכן וגם יותר.

את הגופה גילה ידידו של לוי, ש.א., כבן 25. לש' היה מפתח לדירה. הוא פתח את הדלת וגילה את ידידו בתוך שלולית הדם. בדירה לא נתגלו סימני פריצה, אך היו בה סימני חיטוט ונעלמו מתוכה מספר פריטים, בעלי ערך כספי. לעומת זאת, הותיר מאחוריו הרוצח רכוש אחר, שערכו רב יותר. האם ראה חשיבות דווקא לפריטים שנטל עמו ואולי לקח אותם כיון שרק רצה ליצור רושם כי הרצח בוצע במהלך שוד?

פרט נוסף: הרוצח נמלט במכוניתו של לוי – רכב מסוג סיטרואן בצבע ארום, שמספרה 89־87־88. כיוון החקירה העיקרי כרגע הוא רצח שבוצע על רקע מיני. במקביל, לא נפסלות גם האפשרויות האחרות. "בשלב כה מוקדם של החקירה אנחנו בודקים, כמקובל, את כל הכיוונים", אומר תנ"צ יעקב בורובסקי.

אליעזר לוי היה מוכר היטב בחיפה. הוא ניהל סדנאות לתקשורת בינאישית במסגרת מכון "מורג" שהקים וניהל. "הוא היה כריזמטי, אדם סופר פיקח שנתן הרצאות רבות כשיטות לא מקובלות, שעוררו את התנגדותם של הפסיכולוגים ממגדל השן האקדמי. הוא היה כמו גורו. צעירים רבים נהרו לשמוע את ההרצאות המרתקות שלו. בסדנאות כלו היה יושבים על כריות ומדברים שיחות נפש, על חופש, על העבר והעתיד. הוא היה נון־קונפורמיסט וגם אדם חביב מאד", סיפרה אשה שהכירה אותו היטב.

לוי היה מוכר בקהילת ההומוסקסואלים ואף נעתר לפניה של אחד מפעיליה וערך סדנאות הדרכה להורים הומוסקסואלים. דווקא עם שכניו היתה לו הכרות שטחית בלבד, למרות שהתגורר בבניין כעשר שנים. לאחרונה נראה ע"י השכנים ביום שלישי בערב. כנראה שלמחרת, אולי עוד באותו לילה, נרצח. איש מהשכנים לא ראה או שמע דבר.

אליעזר לוי. הכיר את הרוצח — צילום ורפרודוקציה: ווי שיצר

לוי התאלמן לפני שנים רבות מאשתו, שנהרגה בתאונת דרכים. הוא גידל לבד את בתו, כיום סטודנטית בת 26 בחוג למדע המדינה. לפני מספר שנים עזבה את בית אביה ועברה להתגורר בדירה שכורה בכרמליה. לאחר הרצח הסתגרה בביתה.

צוות החקירה המשטרתי בילה בסוף השבוע שעות ארוכות בדירתו של לוי, בנסיון למצוא ממצאים שישפכו אור על המניע לרצח. הצוות, בראשות פקד אהרון גלאור, פועל בשיתוף פעולה מלא עם צוות החקירה בראשות פקד רוני קליין, הממונה על חקירת רצח ישעיהו דמנר. למעשה, מדובר בצוות דו־ראשי: כל רצח נחקר בנפרד, אך בשל הדמיון בפרשות קיים גם מאגר מאוחד של מידע וצוות מוחות. ראש מאגר החוקרים במשטרת חיפה, רפ"ק ג'ין אג'ואד וקצין החקירות המרחבי, סנ"צ דוד טובל, מרכזים את עבודת הצוות המשותף.

ישעיהו דמנר, מרצה בטכניון, נתגלה ללא רוח חיים ב־31 באוקטובר בדירתו שבקרית אליעזר. אדם בן 42, משכיל, בעל נטיות הומוסקסואליות גר בגפו ותוסל בתוך ביתו ע"י אדם שככל הנראה הכיר היטב. קווים אלה דומים דמיון מפתיע לרצח של אליעזר לוי. אותה שיטת רצח, אותה שכבת גיל, אותה רמת השכלה, אותו מעמד חברתי.

עוד פרט מעניין: לוי הכיר את דמנר. יותר מכך – הוא אף נחקר במשטרה במהלך חקירת הרצח של דמנר, אך התברר כי שלא היה לו כל קשר לרצח. פרשת רמנר זכתה לכותרות סנסציוניות, לאחר שהתברר כי גם כאשר ידע שהוא נגוע במחלת האיידס המשיך לקיים יחסי מין עם עשרות, ואולי גם מאות, גברים, מבלי להשתמש באמצעי מניעה, ככל הנראה במתכוון. בדירתו גם נתגלו עשרות רבות של תמונות נועזות ורישומים אישיים, קפדניים ושיטתיים, של המגעים המיניים שקיים. הדירה העשירה בממצאים מספקת עד היום תעסוקה רבה לחוקרי הרצח.

מבחינה זו, שונה פרשת הרצח של לוי: לפי שעה לא נמצא כל קשר בינו לאיידס, הוא לא ניהל רישומים והדירה ריקה ממצאים מהסוג שאפיין את החקירה הקודמת. "יש יותר קווי שוני מקווי דמיון בין הפרשות", אומרים במשטרה. את ההומוסקסואלים זה לא מספק. הם חוששים כי שוב ייאלצו להיות מוזמנים לחדרי החקירות, להשאל שאלות מביכות. שוב תעלה על הפרק סוגיית "הרשימות הוורודות", מאגר המחשב של המשטרה המכילים את שמות ההומוסקסואלים בעיר.

תנ"צ בורובסקי: "קשקוש. אין רשימות ורודות. למרות הרעש בפרשת דמנר, עוד לא הגיעה אלינו אף תלונה מהומוסקסואל בנוגע לחקירתו. איש לא זומן לחקירה רק בשל נטיותיו המיניות. גם הפעם יוזמנו כל אלה שהכירו אותו ויוכלו לשפוך אור על אורחות חייו. כך חוקרים פרשיות רצח".

ילדים קולטים מהר

אפשר לסמוך על ילדים: הם יודעים ללמוד ולשחק ולבלות ביחד, הם יודעים להיות חברים.
השנה משתלבים 111,000 ילדים עולים במערכת החינוך.
זאת ההזדמנות של כולנו לקלוט 111,000 חברים חדשים.

משרד החינוך התרבות והספורט

סמל ראשון נתי רוזנטל, מגולני, וסמל גיא סודאי, מחיל־האוויר, נהרגו בסוף השבוע בדרום לבנון. מאז תחילת השנה נהרגו באיזור 21 חיילי צה"ל ו־43 נפצעו. ברצועת הביטחון מתחוללת מלחמת התשה. החיילים במוצבים חיים מהפגזה אחת של אנשי החיזבאללה להפגזה שניה. בין לבין, הם רצים לטלפון, לענות לאמהות שלא מפסיקות לצלצל למוצב, לבדוק מה קורה

מאת רוני סופר

על דלת אחד מתאי השירותים בתחנת דלק בצפון, התנוסס גרפיטי מטושטש בזו הלשון: "כשגולני בשטח – החיזבאללה במתח". מישהו, מן הסתם חייל שחזר מהתופת הלבנונית, מחק בטוש אדום את הסיסמה וכתב מתחת: "כשחיזבאללה בשטח – גולני במתח". מה שנכון, נכון.

ביום שישי, באותה דרום לבנון, עוד מחיר דמים יקר של צה"ל במלחמת ההתשה המתחוללת בינות לכפרים השיעים ומוצבי צה"ל וצד"ל. סמל ראשון נתי רוזנטל, מגולני, וסמל גיא סודאי, מחיל־האוויר, נהרגו מפגיעה ישירה של פצצות מרגמה של החיזבאללה. עוד ארבעה חיילי גולני ושלושה חיילי תותחנים נפצעו באורח קל עד בינוני. בסיכום של חמישה ימי לוחמה קטלניים בדרום לבנון, נרשמו ארבעה הרוגים ועשרה פצועים, בשלוש התקפות יזומות של החיזבאללה.

בסוף השבוע שרר מתח רב ברצועת הביטחון בדרום לבנון. מחלון החדר במלון במטולה, נשמעו גם אתמול הדיהם החזקים של הפגזות החיזבאללה לעבר מוצבי צה"ל וצד"ל בדרום לבנון. בין לבין, ניראו פטריות עשן גדולות המיתמרות מעל לרכסים. מסוקי קרב של צה"ל ערכו עד אתמול בצהריים שלוש גיחות אל עבר רצועת הביטחון. בכלי התקשורת ידווח ודאי על שקט יחסי. ידווח על כך שאין נפגעים לכוחותינו. בעוד כמה שעות אף אחד לא יזכור שיש כאן מלחמה.

■ ■ ■

בעשרות המוצבים הפרושים לרוחב רצועת הביטחון שבדרום לבנון, שוהים מאות חיילים מגולני, מהנח"ל, מהתותחנים, מיחידות הקישור ללבנון, ואחרים. במוצבים האלה המתח הוא כמעט בלתי נסבל. בכל פעם שבמערכת הכריזה נשמעת התרעה על הפגזה קרובה, רצים החיילים לשפניות ולבונקרים ומקווים שהפעם זה לא יקרה להם. אף אחד לא רוצה להיות עוד אחד בסטטיסטיקה הנוראית של רצועת הביטחון.

באחד המוצבים יושב רב"ט פ. המוצב שלו ספג השבוע מטח של פצצות מרגמה של החיזבאללה, אירוע שבקושי דווח עליו באמצעי התקשורת. בשביל רב"ט פ. זו היתה מלחמה של ממש. זו היתה הפעם הראשונה בה ראה את המוות מול העיניים. הפצצות נפלו כל־כך קרוב אליו, שיומיים לאחר מכן לא שמע בשתי אוזניו.

"אני לא יודע איך להבין את זה", הוא אומר. "כאילו שהם מחפשים דווקא את הראש שלי. מהרגע שהיתה הקפצה להפגזה, התחילה פאניקה במוצב. רצנו לשפניות. אחרים רצו לצוללת. כולם השתדלו שלא להישאר בשטח החשוף. אף אחד לא הרים את הראש מחשש שייפגע. החיזבאללה האלה טיווחו אותנו בדיוק, ישר אל העמדות שלנו. בשניות שלפני הנפילה, אתה די בהלם. מכניס את הראש מה שיותר עמוק. אז כא הפיצוץ הגדול וענן עשן ענק עם ריח אבק שריפה כבד. לוקח הרבה שניות עד שאתה מתנער מזה ואומר: 'עברתי את זה בשלום', ומחכה לפגז הבא". 21 חיילי צה"ל נהרגו מאז תחילת השנה ברצועת הביטחון. 43 חיילים נפצעו מידי המחבלים. לעומתם, נהרגו מעל 100 מחבלי חיזבאללה ועוד כמה מאות נפצעו מאש כוחותינו. בהערכות המצב של המטה הכללי ושל פיקוד צפון, נאמר כי יש שקט יחסי ליישובי גבול הצפון.

השקט הכמעט מוחלט הזה, על־פי ההבנות שהושגו עם החיזבאללה לאחר מיבצע 'דין וחשבון' באוגוסט 93', מאפשר לאוכלוסיה בישובי גבול הצפון לחיות את חייהם בשקט. תיירים ממשיכים לטייל בגליל ובגולן היפהפיים, מאפשר לממשלת רבין לנסות ולהוליך בשקט את המהלך המדיני, מבלי להרגיז מדי את הפרטנר הסורי, שכל פעולה ישראלית בשטח חסותו שבלבנון, מקוממת אותו כאילו פעל צה"ל על אדמה סורית.

"העם מקבל את נפילת חיילי צה"ל ברצועת הביטחון בהבנה גדולה מדי", אמר אתמול קצין בכיר המשרת באיזור. "צה"ל חייב לפורר את עמדות החיזבאללה ולפעול נגדם ונגד נותני חסותם הלבנונים־סורים במלוא העוצמה, ובכל עומק השטח שיידרש. במצב הנתון אנחנו מצויים במיגננה ומשאירים את רוב היוזמה למחבלים. לכל אחד מנופלי לבנון, יש שם, יש אבא, יש אמא, יש אחים ויש עולם שלם שהלך".

■ ■ ■

כאחר ממוצבי חטיבת הנח"ל בגיזרה המערבית בדרום לבנון, סיפרו החיילים ביום שישי, שמאז הבוקר, מיד לאחר שהחלו הדיווחים בכלי התקשורת אודות חילופי האש הכבדים ברצועת הביטחון, הטלפון במוצב תפוס.

הורים מבוהלים מתקשרים ומנסים לברר, אם חלילה בניהם בין הנפגעים. למרות שכלי התקשורת אינם מדווחים על כך שלצה"ל היו נפגעים, ברור להורים שאם קול ישראל וגלי צה"ל מוצאים לנכון לדווח באינטנסיביות אודות קרבות ברצועת הביטחון, הרי שיש נפגעים לכוחותינו.

"אמא שלי התקשרה", סיפר אחד החיילים. "היא היתה מבוהלת ממש. היא עזבה סידורים, רצה לחפש טלפון והמתינה חצי שעה עד שתפסה קו פנוי. הרגעתי אותה, אמרתי לה שזה לא אצלנו, אבל היא לא מאמינה לי. היא שואלת כל הזמן, מתי אני כבר יוצא משם. מתי זה הולך להיגמר. אנחנו משתדלים להרגיע. משתדלים לא לספר מה קורה כאן. אבל ההורים רואים טלוויזיה, קוראים עיתונים ויודעים שאנחנו כאן במלחמה. אני לא שלם עם החרדה הזו, אבל אין ברירה. זו העבודה שלנו".

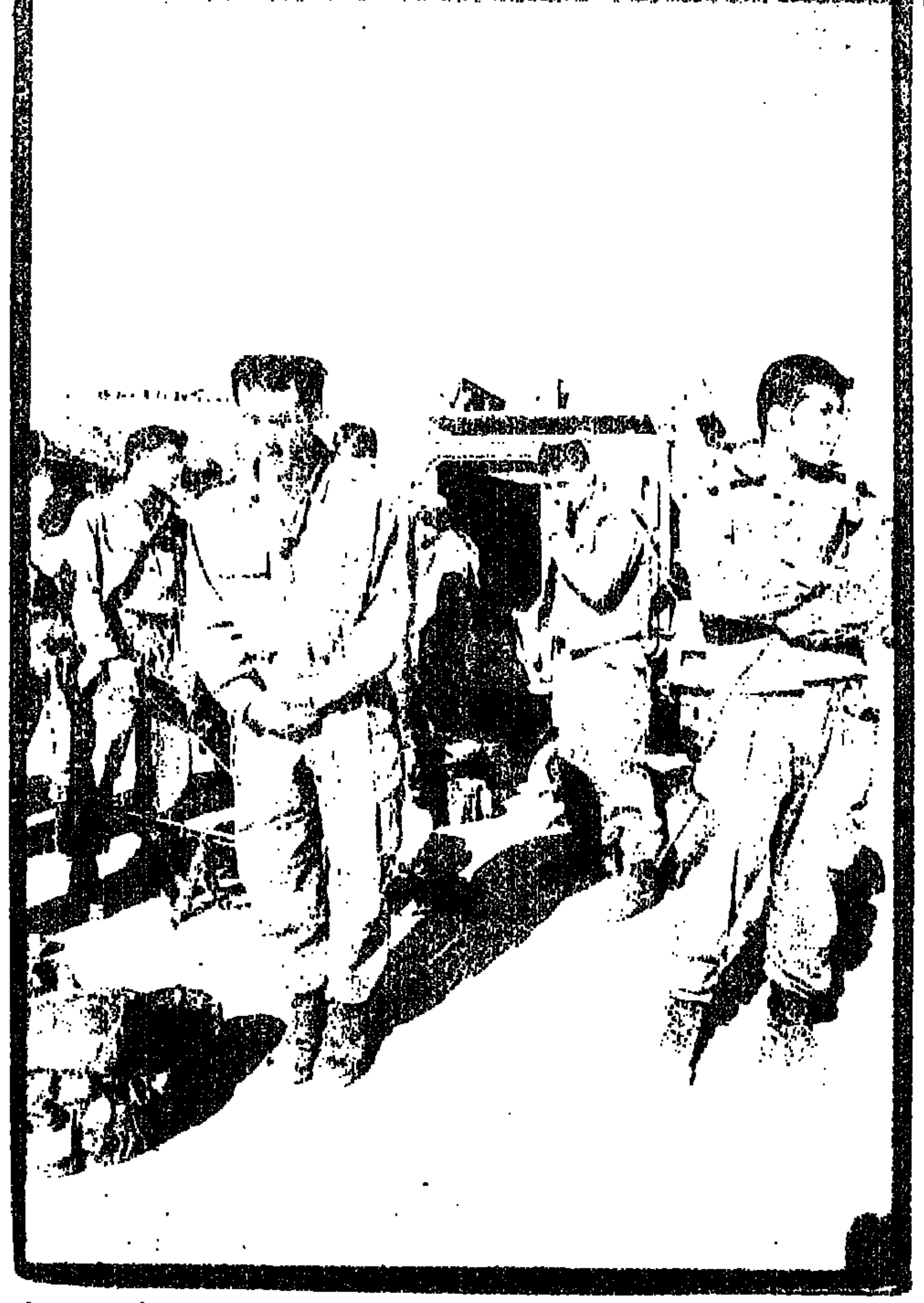

חיילי צה"ל, אתמול, בגבול הלבנון — צילום: חיים אזולאי

כרטיס חינם
בתזמורת הסימפונית הישראלית ראשון-לציון*
(אין צורך לגזור את התלוש)

יהצג את כרטיס המנוי של מפעל הפיס ותעודת הזהות וקבל שני כרטיסים במחיר של כרטיס אחד בנין רכישת כרטיסים בקופה לקונצרטים למשפחה בעונה 94-95. 20% ממחיר הקופה על קנית כרטיסים בודדים לקונצרטים לעונת 94-95. הנחה בשיעור של 10% לרכישת מנוי לעונת 94-95 במשכן ממחיר מנוי חדש

*בתיאום והסדר ובצעה בין מפעל הפיס והתזמורת
חתמת. הרווחת! תכנית המנויים-מפעל הפיס

ללכת עם (קואליציה), להרגיש בלי

הפוך על הפוך בכנסת: מי שינסו מחר להפיל את ממשלתו של יצחק רבין יהיו דווקא חברי הקואליציה שלו: סיעות חד"ש ומד"ע. מי שיתנגדו להצעת אי־האמון יהיו דווקא חברי האופוזיציה. ומי צהובים זה לזה יותר מכולם? חברי שתי הסיעות הערביות

מאת מנחם רהט

על פניו הסמוקים של יצחק רבין, ולפי האופן בו ינק מהסיגריה הכבויה שבידו, ניתן היה לראות שראש הממשלה שוב כועס. המרגיזים התורנים בסדר יומו האינסופי של רבין, בלשכתו שבקומת הממשלה בכנסת, היו שלושת ח"כי סיעת חד"ש – האשם מחמיד, סלים סאלח ותמר גוז'נסקי. מה שהרגיז את ראש הממשלה היתה הבשורה שבפי השלושה – באנו להודיע שביום שני הקרוב נציע לכנסת להצביע אי־אמון בממשלה, שאנחנו מהווים חלק מהגוש החוסם שלה. "אנחנו אמנם גוש־חוסם־ליכוד", אמרו חברי סיעת חד"ש לראש הממשלה, "אבל לא גוש־חוסם־שלום. ומה שאתם הולכים לעשות זה מהלך חוסם שלום".

רק יצאו אנשי חד"ש ומיד התייצבו בפתח שני ח"כי מד"ע (והמפלגה הדמוקרטית הערבית) - עבד אל־והאב דראושה וטאלב א־סאנע. גם בפיהם היתה אותה בשורה. גם הם יביעו אי אמון בממשלה. וכך, לראשונה מאז כינון הקואליציה הנוכחית, יהיה עליה להתמודד עם שתי הצעות אי אמון שבאות כמעט מתוכה. שתי הסיעות הערביות, בשר מבשרו של הגוש החוסם, מאיימות להפיל את הממשלה, שביקרה הם כל כך רוצים, משום שאין להן חלופה טובה יותר.

ועכשיו צריך יצחק רבין לחזור אחריהם, להזמינם לכוס תה בלשכתו ולנסות להניא אותם מהמהלך. לא שהוא חושש לנפילת הממשלה ביום שני. קודם כל, מובטח לו רוב מוצק של 63 ח"כים, בזכות התחייבותם של חמשת ח"כי ש"ס היושבים על הגדר ושני ח"כי יעוד שהם בדרך פנימה, להצטרף להדיפת האופנסיבה חד"ש־מד"ע. שנית, הליכוד עצמו, ועמו שאר מפלגות הימין, לא יעניקו גיבוי לעמדת חד"ש־מד"ע, משום שהצעת החוק שבעטיה הגישו את הצעת אי האמון, דווקא מתקבלת מאוד על דעתן של מפלגות הימין.

אבל את ראש הממשלה הרגיז הפרינציפ. הוא לא היה מוכן להבין כיצד אפשר ללכת עם (הקואליציה) ולהרגיש בלי. ועל כך יצא זעמו. אף שברור גם לו שגורלן של הצעות אי־האמון מס' 65 ו־66, יהיה דומה לגורלן של 64 קודמותיהן, וגם שונה מהן. דומה, משום שגם הן יידחו. שונה, משום שתהיה זו הפעם הראשונה שבהצבעת אי אמון בממשלה יתמכו רק חמישה ח"כים, ודווקא האופוזיציה מעניקה גב לממשלה.

אז על מה יצא זעמן של המפלגות הערביות? העילה היתה שלוש הצעות החוק בעניין יישום הסכמי עזה ויריחו. עם החוק הראשון והשני, שעניינם ההסדרים הכלכליים והמשפטיים בתחומי האוטונומיה, לא היתה להן שום בעיה. הן אפילו הצביעו בעד שני החוקים הללו.

כשהגיע החוק השלישי להצבעה, התעוררה בעיה. שהרי חוק זה אוסר "פעילות מדינית או שלטונית של הרשות הפלשתינית או אש"ף בתחומי מדינת ישראל". מכאן הם נמצאו למדים, שהחוק נועד, בעצם, לסכל פעילות אש"ף במזרח ירושלים. "זוהי הפרת הסטטוס קוו במזר[...] ירושלים", נזעק האשם מחמיד. "יש פה כוונ[...] שקופה לגרש את אש"ף ממזרח ירושלים", [...] עבד אל־זואהב דראושה. ופירשנה תמר גוז'נס[...]: "הממשלה הזו רוצה להיות יותר ארוכ[...] מהאפיפיור, ולהראות למחנה הימין שהיא שומרת על ירושלים – לשיטתה – לא פחות טוב מ[...] הימין".

החד"ש'ניקים והמד"ע'ניקים אף הציעו לרבי[...] במיפגש שלשום בלשכתו, פתרון לבעיה. "תוציא את המילה אש"ף מהחוק", יעץ דראושה, "ונסכ[...] את האי אמון בחזרה".

רבין: "אתם חושבים שאני אתיר פעילות אש[...] במזרח ירושלים? זה בניגוד להסכם".

האשם מחמיד: "להיפך. החוק הוא בניגו[...] להסכם. אתה משנה את הסטטוס קוו. זה חוק בל[...]

עכשיו צריך יצחק רבין לחזור אחריהם, להזמינם לכוס תה בלשכתו ולנסות להניא אותם מהמהלך. לא שהוא חושש לנפילת הממשלה. מובטח לו רוב מוצק בזכות ש"ס ויעוד

מציאותי, בלתי הגיוני. כל תפקידו להעניק ל[...] מכשיר לגירושו של אש"ף מירושלים המזרחית".

השיחות הסתיימו בלא כלום. והח"כים הערב[...] החליטו לנצל את הזכות השמורה לכל ח"[...] להכריז על הצבעה בחוק מסויים, כשלב בי[...] הקריאה השניה לשלישית, כהצבעת אי א[...] במקרה כזה נרחית ההצבעה לשבוע הבא, ונח[...] כהצבעת אי אמון. וזה בדיוק הנשק שנו[...] הח"כים מחד"ש ומד"ע.

■ ■ ■

המהלך של חד"ש ומד"ע נחשב יוצא דופ[...] משום שזוהי הפעם הראשונה שהצעת אי א[...]

המדריך לעובד
המדריך השימושי לזכויות העובד בישראל

מאת:
שולמית אלמוג
משפטנית, מומחית למשפט העבודה
ד"ר לינדה עפרוני
כלכלנית ומשפטנית, מומחית לשכר
דן שפרינצק
כלכלן, מומחה לביטוח, גמל ופנסיה

ספר חובה לכל עובד
מהיום תוכל להצטייד במדריך אישי להכרת זכויות העובד שלך, המוקנות לך על פי החוק, ולהגן עליהן.
מהיום תדע כיצד מחשבים את שכרך ואם הוא מכיל את הרכיבים ונקודות הזיכוי המגיעות לך.
מהיום תדע את ההבדל בין חוזה עבודה לחוקי עבודה ואיך ניתן לחינות מהגנת שניהם.
מהיום תדע כמה שעות ניתן להעסיק אותך ביום ולכמה ימי חופשה אתה זכאי על כל שנת ותק.
והחשוב מכול, מהיום תדע איך לשמור על זכויותך מבלי להסתבך באובדן המישרה.
המדריך לעובד- מהיום בהישג ידך!

להשיג בכל חנויות הספרים

טופס להזמנת הספר [...]
לכבוד הוצאת [...]
שדי שאול המלך 4, ת"ד [...]
תל אביב [...]
הנני מזמין את "המדריך לעובד"
במחיר של 72 ש"ח (כריכה רכה)
במחיר של 127 ש"ח (כריכה קשה)
שם ______ טלפון ______
כתובת ______
☐ מצ"ב שק בסך 127/72 ש"ח לפקודת [...]
☐ נא חייבו את כרטיס האשראי שלי
מס' הכרטיס ______ סוג ______
תוקף הכרטיס ______ מ.זהות ______
תאריך ______ חתימה ______
מוקד הזמנות בטל [...]

"גם שימושי וגם מרתק, ומעל לכול - מדוייק ואמין"
ממליץ עו"ד ישראל גיל, מומחה במשפט העבודה

פתוח!
משרדי הרישוי פתוחים גם אחרי הצהריים
ירושלים, חולון, חיפה
שלוש פעמים בשבוע:
ימים א', ג' וה' 18:30-16:00 אחה"צ
אשקלון, באר שבע, הרצליה, נתניה, ראשל"צ
פעמיים בשבוע:
ימים א', ג' 18:30-16:00 אחה"צ
נעים קדימה איתך
משרד התחבורה

חד"ש

האשם מחמיד

תמר גוז'נסקי

עד כדי כך עמוקה האיבה, שגם סביב הצעת האי אמון לא יכולות היו להתאחד. על הצעת איחוד בין המפלגות שחושמעה בשבוע שעבר הגיבה חד"ש בלגלוג. "איך אפשר להתאחד?", תוהה ח"כ תמר גוז'נסקי, היהודי(ה) היחיד בחד"ש, "כשאנחנו בעד שיתוף יהודי־ערבי, והם, מד"ע, בעד מסגרת ערבית נטו, ללא יהודים?"

מד"ע

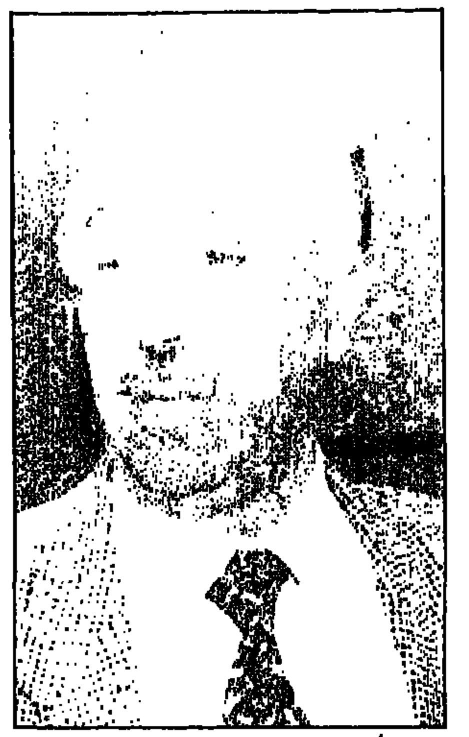
עבד אל־והאב דראושה

טאלב א־סאנע

חומות התיעוב ההדדי החוצצות בין חד"ש למד"ע מגביהות עד לשמים. שר במפלגת העבודה סיפר השבוע, שכאשר תבע ח"כ דראושה מרבין למנותו לכהונת שר בממשלתו, ואיים כי לא יצביע עם הקואליציה, היה זה אחד מח"כי חד"ש שהעביר מסר לרבין: "אל תקחו אותו ברצינות. הוא בין כה לא מסוגל לממש את איומיו"

[...]מניעה דווקא מתוך הגוש החוסם, והן משום שזוהי פעם ראשונה ששתי המפלגות הערביות, שבדרך כלל נמדדת העויינות השוררת ביניהן בדרגה 7 בסולם של עשר דרגות, חוברות יחד בהבעת מחאה גלויה ובוטה כנגד הממשלה.

ועל רקע זה יש מי שמעלה את החשש, שמא מבשר המהלך הזה הקמת מפלגה כלל־ערבית לקראת הבחירות לכנסת הבאה, שעשויה לזכות, אם תאחד את כל ערביי ישראל סביבה, בכתריסר מנדטים, ויש אומרים 15 ויותר.

אולם בדיקה בקרב ח"כי שתי המפלגות ועם גורמים ערביים חוץ־פרלמנטריים, כמו התנועה האיסלמית בישראל, מעלה כי הסיכוי להקמת חזית כלל־ערבית לקראת הכנסת ה־14, רחוקה מלהיות מעשית. חומות התיעוב ההדדי החוצצות בין חד"ש למד"ע, ובין שתיהן לתנועה האיסלמית, ובין שלושתן לד"ר אחמד טיבי שגם שמו הועלה כמי שעשוי לרוץ לכנסת הבאה ברשימה ערבית ישראלית־פלשתינית – מגביהות עד לשמים.

עד כדי כך, שגם כאשר החליטו חד"ש ומד"ע שלשום להגיש את הצעת אי האמון, הן לא יכלו להתאחד סביב הצעה אחת, ולבסוף הגישה כל אחת מהן הצעת אי אמון משלה. וגם כשהגיעו ללשכתו של רבין, הן הגיעו בנפרד, משום שלא היו מסוגלות לשבת יחד מול רבין.

שתיהן צהובות זו לזו. שר במפלגת העבודה סיפר השבוע, שכאשר תבע ח"כ דראושה מרבין למנותו לכהונת שר בממשלתו, ואיים כי לא יצביע עם הקואליציה, היה זה אחד מח"כי חד"ש שניהל ונדטה חשאית נגד המינוי בקרב שרי העבודה וביקש להעביר את המסר הבא לרבין: "אל תכנעו לדראושה ואל תיבהלו מהאיומים שלו. הוא בין כה לא מסוגל לממש את איומיו. אל תקחו אותו ברצינות".

במד"ע מדברים אמנם על איחוד כל המצביעים הערבים בישראל תחת מטריה מפלגתית אחת. דראושה אף הצהיר בוועידת מפלגתו בנצרת בשבוע שעבר, כי זה היעד של מד"ע. אבל בחד"ש לועגים לו. "איך אפשר להתאחד?", תוהה ח"כ תמר גוז'נסקי מחד"ש, היהודי(ה) היחיד בחד"ש, "כשאנחנו בעד שיתוף יהודי־ערבי, והם, מד"ע, בעד מסגרת ערבית נטו, ללא יהודים".

בחד"ש ובמד"ע לא מאמינים שהתנועה האיסלמית תציע לערביי ישראל אופציה חדשה, בנוסף לחד"ש ומד"ע. שהרי בתנועה האיסלמית עצמה מתרוצצות שתי דעות מנוגדות: האחת גורסת שיש מקום לרוץ לכנסת ברשימה איסלמית־פלשתינית, והשניה טוענת שאין מקום לתנועה האיסלמית בכנסת, שהרי איך ייתכן שח"כים מטעמה יישבעו אמונים למדינת ישראל ולחוקיה, בניגוד גמור למצפונם?

"איך יכולה תנועה החותרת להקים בפלשתין מדינת הלכה מוסלמית, להישבע אמונים לכנסת הזו, סמל הדמוקרטיה הישראלית?", תהו באוזנינו ח"כים מחד"ש וממד"ע גם יחד, שנשמעו די מתואמים בהסתייגותם מרעיון מירוצה של התנועה האיסלמית לכנסת הבאה.

גם הרעיון שהולך וקונה אחיזה דווקא בחוגים יהודיים, ופחות בחוגים ערביים, בדבר מירוצו של ד"ר אחמד טיבי לכנסת הבאה, אינו נתפס כרציני בחד"ש ובמד"ע. "מי יבחר בו? את מי מערביי ישראל בדיוק הוא מייצג? את ערפאת? את נביל שעת'? את ג'יבריל רג'וב?"

נכון לעכשיו, על אף היותן של חד"ש ומד"ע מאוחדות בכמה נושאים, כמו רצונן למנוע פגיעה במעמד אש"ף במזרח ירושלים, ותקוותן כי בבחירות הבאות לא יפתיעו אותן מפלגות ערביות חדשות, עדיין עמוקה התהום הפעורה ביניהן. בכנסת אומרים שעומקה של תהום זו אינו מבייש אפילו את עומקה של התהום הרובצת בין צומת לבין יעוד.

ראית בטלויזיה את מזרן SERTA?
רק ברשת חנויות עמינח ואצל הסוחרים המורשים תוכל לרכוש אותו

להשיג ברשת חנויות עמינח: פתוח במוצ"ש בחנויות המסומנות: מושב ניר צבי טל' 08-274800 (פתוח במוצ"ש). **תל־אביב** דיזנגוף סנטר (קינג ג'ורג' 71), טל' 03-5281702. הרצל 48, טל' 03-6833677. **רמת גן** ז'בוטינסקי 55, טל' 03-7513573. מודיעין 3 פינת אבא הלל, טל' 03-5793216 (פתוח במוצ"ש). **הרצליה פיתוח** שנקר פינת שד' הגלים, א.ת. טל' 09-589463/6 (פתוח במוצ"ש). **נתניה** הרצל 45, טל' 09-348360. **פתח תקוה** בר כוכבא 40, טל' 03-9300740/7. **ראשון לציון** לישינסקי 17, א.ת. חדש, טל' 03-9612094 (פתוח במוצ"ש). **ירושלים** שלומציון המלכה 18, טל' 02-251947. רח' יפו 72, פינת הדוידקה טל' 02-305674. יד חרוצים 12, תלפיות, טל' 02-713778/9 (פתוח במוצ"ש). **באר שבע** הפועלים 34, עמק שרה, טל' 07-230077 (פתוח במוצ"ש). טרומפלדור 44, 07-270972. **חיפה, מפרץ־חיפה** שד' ההסתדרות 88, טל' 04-721832. צ'ק פוסט צומת הצ'ק פוסט, מקלף 7, טל' 04-411756 (פתוח במוצ"ש). חוצות המפרץ צומת וולקן, מפרץ חיפה טל' 04-420720 (פתוח במוצ"ש).

להשיג אצל הסוחרים המורשים: תל־אביב "מוניטין", נחלת בנימין 122. **חולון** "צח", סוקולוב 86. **אור־יהודה** "נגה 2000", העבודה 16 א.ת. **נתניה** "און ליי", בית גולד רח' היצירה, א.ת. חדש. **רעננה** "שמרת הזורע", החרושת 23 א.ת. **כפר סבא** "רהיטי קולמן" ויצמן 66. **ראשון לציון** "רהיטי שיא", רוטשילד 97. "ש.א ברזילאי" אליהו איתן 15 א.ת. חדש. **נס ציונה** "רהיטי תבל" א.ת. כביש בית עובד. **רחובות** "רהיטי חי", אחד העם 6. **אשדוד** "ס.פ. חך" הנחושת 1, א.ת. **אשקלון** "רהיטי טיב", המסגר 2. **קרית גת** "רהיטי תיים", דרך החרושת 2/7. **ערד** "רהיטי לילך", מרכז מסחרי. **אילת** "רהיטי הוכמן", המדיין 4. **דימונה** "רהיטי א. אלמועלם", א.ת. הישן. **חצור הגלילית** "רהיטי כהן", א.ת. **קרית שמונה** "כל בו רהיט", מרכז מסחרי. **נהריה** "דקל" הרצל 53. **טבריה** "רהיטי הצפון", רח' הגליל. **בית שאן** "רהיטי איכות", סמטת גלבוע 6. **עפולה** "מרכז השינה", שפרינצק פינת המכן. **נצרת** "מוניטין", רח' 113 צומת נצרת עפולה. **חדרה** "תרבות הדיור", הגיבורים 78. **צפת** "זוהרים", עליה 38ב'. **ק. מוצקין** "עולם השינה", דרך עכו 165. **כרמיאל** "נעורים", מרכז מסחרי.

אזור הנוחות לכתף!
SOFT POINT Serta
מיוצר ומשווק ע"י עמינח ברשיון SERTA ארה"ב.

ורשבסקי פרילינג ז'בר

התרופה המדעית לכאב ראש: חלקי נחשים וקרפדות

המחקרים המתקדמים ביותר ברפואה כיום מחפשים פתרונות למחלות שונות בגופם של זבובים, עלוקות וחיות אחרות

מאת בן הירשלר
סופר רויטר בלונדון

לחץ דם גבוה? כאב ראש? סרטן, לא עלינו? החוקרים חושבים שהפתרון לכל הצרות הללו עשוי להיות טמון בגופן של חיות כמו צפרדעים, קרפדות, נחשים, זבובים, עלוקות וכרישים.

לא, לא מדובר בתרופות של כת וודו כזו או אחרת. מדובר במחקרים המתקדמים ביותר של הרפואה הקונבנציונלית. מדענים גילו לאחרונה שהכימיכלים המצויים בגופן של חיות שונות, עשויים לעזור לרפא מחלות בגוף האדם. הרעיון, אגב, אינו חדש כלל. כרבע מכלל התרופות המשווקות כיום במערב, מכילות תמציות מצמחים. בחמש מתוך 30 התרופות הנמכרות ביותר בעולם, יש חומרים מבקטריות.

עכשיו האופציות מתרחבות. בכינוס של חברת "תרופות מהטבע" התברר שהפוטנציאל הרפואי הטמון בממלכת החיות הוא עצום. "בעלי חיים אמפיביים (המסוגלים לחיות במים וביבשה) מייצרים חומרים מיוחדים במינם. שלל השילובים בבלוטות ובעור שלהם יוצא דופן", אמר ד"ר בארי קלארק מהמוזיאון לטבע בלונדון.

קלארק מאמין שחומרים כימיים מצפרדעים וקרפדות עשויים לתרום רבות לריפוי מחלות עור ובעיות נשימה. בעיקר מנסים החוקרים ללמוד כיצד שורדות חיות בעלות מערכת חיסונית חלשה, בסביבה עוינת.

כיום עסוקים החוקרים בבדיקת זבובים, שמצליחים לחיות בסביבה מזוהמת במיוחד – בתקווה למצוא בגופם חומר לייצור אנטיביוטיקה דוחת זיהומים. גם לכרישים יש, כנראה, מערכת אנטיביוטית שמגינה עליהם מפני זיהומים.

■ טיפול במחלות לב

באיזורים מוכי זיהום ברחבי העולם, החלו כבר להשתמש בתרופות המכילות מרכיבים מחיות. בברזיל, למשל, משתמשים בתרופה המכילה ארס של נחשים כדי לטפל במחלות לב. ובבריטניה, לעומת זאת, עומדת העלוקה, בה היו משתמשים בשיטות ריפוי פרימיטיביות, לחזור דרך הדלת הקדמית.

בחוות העלוקות (היחידה בעולם, אגב) מאמינים העובדים שעלוקות (או יותר נכון הריר שלהן) הן הפתרון לבעיות לב, שכן הריר מכיל חומר המונע התקרשות הדם.

בינתיים עוד לא שמענו על בית מרקחת שמוכר ריר של עלוקות או חלקי כרישים וצפרדעים. אבל לך תדע.

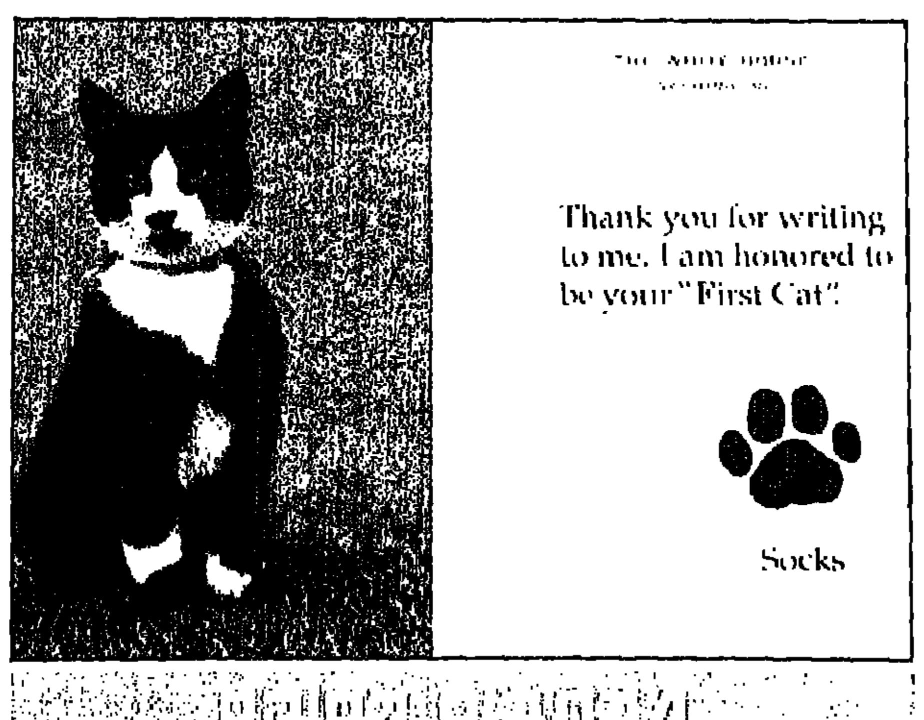

סוקס החתול הנשיאותי מקבל, מתברר, יותר מכתבי מעריצים מאשר הנשיא קלינטון עצמו. ולכן טרח החתול להדפיס לעצמו כרטיסי ברכה, אותם הוא משגר, בליווי טביעת כף הרגל, אל אוהדיו ברחבי ארה"ב והעולם. תאמינו או לא , בחדר הדואר בבית הלבן מועסק אדם שכל תפקידו הוא למיין את מכתביו של סוקס צילום: א.פ.

משהו רקוב בממלכת דנמרק: התושבים הפסיקו לעשות סקס

מאת אסתר אדלשטן
סופרת מעריב בקופנהגן

משהו רקוב בממלכת דנמרק: מסתבר כי בניגוד למיתוס הנפוץ, הדנים כמעט ולא מקיימים יחסי מין.

מחקר גניקולוגי שערכה קבוצה של רופאים, על חיי המין של הדנים, מורה כי חדר השינה משמש את צאצאי הויקינגים לשינה בלבד. ירידה חדה נרשמה בתדירות חיי המין של התושבים. בתי מרקחת הצביעו על נפילה משמעותית במכירת קונדומים ואמצעי מניעה אחרים. ירידה תלולה נרשמה גם במספר ההפלות והלידות.

הרופאים שערכו את המחקר טוענים, כי הדנים מעדיפים כיום כסף וקריירה, על סקס. משאל עמי שנעשה במסגרת המחקר, הראה כי רוב מוחלט של הנשאלים מגיל 25 ומעלה הודו, כי הם מקיימים יחסי מין לעיתים רחוקות, או בכלל לא. במקום ראשון לתענוגות החיים, בחרו הדנים בצפיה בסרטי וידאו. במקום שני הם בחרו בשתיית בירה. הסקס זכה רק למקום אחרון – הכי פחות מהנה.

החוקרים מקווים כי לפחות בפגרת חג המולד, יעדיף הציבור סקס על יין, ויבטיח את עתיד הילודה במדינה.

בדרך למעלה. קריסטי וריק ברכבל, בדרך לחופת הפיסגה
צילום: א.פ.

החתונה לבנה מאוד

דוגמנית העל כריסטי ברינקלי, שהתגרשה באוגוסט מהזמר בילי ג'ואל, נישאה ביום ראשון לאיל הנדל"ן היהודי ריק טאובמן על פיסגת הר מושלג בקולורדו

מאת בן כספית
סופר מעריב בניו־יורק

דוגמנית העל כריסטי ברינקלי, שהתגרשה באוגוסט מהזמר בילי ג'ואל, נישאה שלשום לאיל הנדל"ן היהודי ריק טאובמן, על פיסגת הר מושלג בקולורדו.

למעלה מ־100 מוזמנים טיפסו עם הזוג המאושר לגובה של 12 אלף רגל מעל פני הים, העמידו פנים שלא קר להם, וצפו לאחר הטקס בברינקלי ריק והילדים (הבת שלה והבן שלו) גולשים במידרון המושלג.

קריסטי לבשה שימלה לבנה וז'קט בצבע קרם. גם החתן וגם הכלה נעלו מגפי סקי. האירוע המסוקר התקיים בטלורייד, קולורדו, אתר סקי יוקרתי במיוחד. טאובמן, אחד מיזמי הנדל"ן העשירים באמריקה, מחזיק במקום טירת קיט. הוא וברינקלי מרבים לבלות סופי שבוע באיזור, יחד עם בתה בת ה־8 של ברינקלי ובנו בן ה־8 של טאובמן.

אחת הסיבות לכך שהזוג בחר להתחתן על פיסגתו המושלגת של הר גבוה, היא שבאותו מקום ממש ניצלו טאובמן וברינקלי ממוות בטוח. מסוק שבו טסו השניים התרסק על פיסגת ההר באפריל 1993. השניים נלכדו במשך כמה שעות בגובה של יותר מ־12 אלף רגל, עד שחולצו בשלום.

ברינקלי נפצעה בתאונה באורח קל, אך טאובמן שבר את צלעותיו וסבל מפגיעה קשה באחת מריאותיו. "הם חשים ברי מזל ואסירי תודה על כך שניצלו ושרדו את החוויה הקשה הזו", אמר אחד ממקורביהם, "ולכן החליטו כי המקום הטבעי ביותר להתחתן בו, הוא פיסגת ההר שעליו ניצלו חייהם".

בדרך אל הא[illegible] ... גולש במידרון. למעלה: [illegible] דאשון
צילומים: רויטר וא.פ.

משהו עולמי

בהלת עב"מים בשמי גרמניה

מאת גד שמרון
סופר מעריב בבון

מרכזיית הטלפונים של המשטרה בבראונשוויג שבגרמניה עמדה על סף פיצוץ. מאות אזרחים נרגשים התקשרו לנציגי החוק כדי להודיע על הופעת עב"מים בשמיים. "לא שתיתי, אני פיכח לחלוטין, תאמינו לי, השמיים עמוסים בעב"מים", ניסה אחד האזרחים הנרגשים לשכנע את השוטרים באמיתות הסיפור.

בדיקה קצרה העלתה כי שלושה זרקורים רבי עוצמה אחראים להיסטריה. תושבי אחד מכפרי הסביבה החליטו לציין בפסטיבל אורות את חג המולד הקרב ובא. הם הפעילו שלושה זרקורים רבי עוצמה, מהסוג ששימש במלחמת העולם השניה לאיתור מפציצים, וגרמו לבהלה כללית באיזור. "קרני האור נראו למרחק של 40 קילומטרים", אמר דובר של המשטרה.

אחרי שכמה מהמתקשרים הודיעו לשוטרים כי כבר ארזו את חפציהם והם בדרך למכונית, כדי לברוח מהיצורים מהעולם החיצון, החליטה המשטרה שהגיע הזמן להפסיק את החגיגה. השוטרים הורו לחוגגים לכבות את הזרקורים. העב"מים נעלמו משמי הלילה. הטלפונים השתתקו. גרמניה נשמה לרווחה.

נקמת הבעל: גרם לאשתו התקף לב

מאת נחום טורדאי

ייבגני איבנוב ממוסקבה, עבד כפועל פשוט באחד המפעלים התעשייתיים בבירת רוסיה. אשתו היתה מאוד לא מרוצה ממשכורתו העלובה שבקושי הספיקה לקיום המשפחה. יום אחר יום היא דרשה ממנו להביא יותר כסף הביתה, כדי שתוכל להנות מחייה ו"לבזבז" קצת על מותרות החיים.

ייבגני שחשש מאוד מאשתו הקשוחה, החל לעבוד בעבודה נוספת – כשומר לילה באחד המפעלים הסמוכים לביתו. גם בשבתות הוא לא ישב בבית ויצא לעשות קצת כסף שחור כ"נהג מונית" במכוניתו הפרטית. אבל לאשתו מרינה גם זה לא הספיק. היא חזרה ודרשה ממנו עוד ועוד כסף.

עד שלייבגני נשבר. הוא החליט ללמד אותה לקח. לילה אחד הוא הגיע הביתה לאחר יום עבודה מפרך. בדרך הוא קנה בקבוק של יין אדום. מרינה לא היתה בבית. ייבגני נכנס לאמבטיה, התפשט, נעל את הדלת ושפך את כל בקבוק היין האדום לתוך האמבטיה. כשחזרה מרינה הביתה – היא החלה לחפש את בעלה. היא דפקה על דלת האמבטיה הנעולה, אבל אף אחד לא ענה לה. ייבגני שכב בתוך האמבטיה המלאה במים אדומים ועשה עצמו מת. מרינה, אשה חזקה ובריאה ששקלה 100 ק"ג, שברה את הדלת ונכנסה לחדר האמבטיה. התמונה שראתה זיעזעה אותה עמוקות והיא חטפה התקף לב ומתה במקום.

ייבגני יצא רטוב אך בריא ושלם מהאמבטיה, והזעיק אמבולנס. כל מאמצי ההחייאה שעשו הרופאים עלו בתוהו. עכשיו ייבגני גר לבדו, ממשיך לעבוד רק במפעל, לא עושה כסף שחור בשבתות, לא עובד יותר כשומר, מרוויח רק מעט, אך מרוצה מאוד מחייו.

פחות משבוע אחרי שהוחלפה העצם בחלק הימני של האגן שלה, יצאה השחקנית־זמרת־רקדנית לייזה מינלי בת ה־48 את בית החולים, מחייכת, אופטימית ומבטיחה לחזור לרקוד ולהניף רגליים. הבעיות באגן, אגב, נגרמו מהריקוד צילום: א.פ.

שלושת הגברים הקדושים, שבאו לפני 1995 שנה להביא מתנות לבריה הקדושה ולישו התינוק, ולהעיד את המעוט לגדולות, חוזרים בגידסה עדכנית. השחקנים שבתמונה מתכוננים להופיע בהוצגת מדריד לכבוד חג המולד. והפעם לא יתפסו אותם בלי הפריזורה צילום: א.פ.

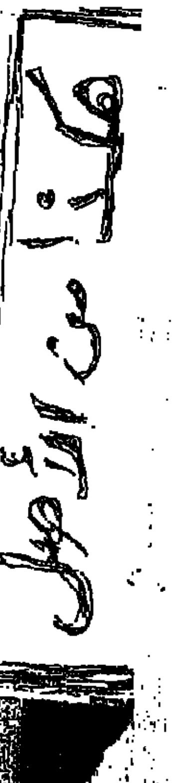

"אם אין לך זמן לעשות חזרות קשה להיות סמל מין"

פול ניומן, לא להאמין, בן 70. אבל הסקס־אפיל עדיין איתו. עיניו שקעו מעט, אבל צבען הכחול נותר עז. כוכב קולנוע, נהג מירוצים, בשלן, איש עסקים מצליח מאוד, בעל ואב, שלא אמר את המלה האחרונה. סרטו החדש מעורר בארה"ב ציפיות גדולות. עסקי המזון שלו בשמיים. הוא מתעתד לרכוש חלק בעיתון ליברלי, אבל מרגיש כמו ארכיון. "ההסטוריה שלי", הוא אומר, "חשובה יותר מעתידי"

מאת בן כספית,
סופר "מעריב" בניו־יורק

בינואר הוא יהיה בן 70. בשבוע שעבר כיסו פניו את שער גליון דצמבר של השבועון "ניו־יורק". הכותרת היתה: "בן 70 הכי סקסי בעולם". בכובע בארט, שיער לבן ועיניים כחולות מאוד, פול ניומן, בן 70, נותר גבר יפה־תואר. כוכב קולנוע, סמל מין, נהג מירוצים, בשלן, איש עסקים, בעל. ניומן ניסה המון בחיים, ותמיד הצליח. "הכל עניין של מזל", אמר לאחרונה בראיון עתונאי, "היה לי הרבה מזל וגם העיתוי שלי טוב. אני מקפיד להיות בזמן הנכון, במקום הנכון".

החודש ייצא בארה"ב סרטו החדש, NOBODY'S FOOL, עם ברוס וויליס, מלאני גריפית' וג'סיקה טנדי המנוחה. סרט קטן, שקט. ניומן, כמו ניומן, מפחד מכשלון. חושש לאכזב. הוא מגלם את סאלי, גבר בן 60, העובר, לאורך הסרט, שינוי אישיותי עמוק. זה לא סרט פעולה וניומן הוא למעשה, הגימיק האמיתי שלו.

בחיים, אם להשתמש בקלישאה, קורה לו מה שקורה לסאלי בסרט. בשנים האחרונות ניומן פתוח יותר, סקרן, תקשורתי. אפילו שוקל להתחיל להעניק חתימות למעריצים. הוא הפסיק לחתום מאז שעמד פעם במשתנה של מסעדת יוקרה במנהטן ובעודו מטיל את מימיו התבקש על ידי הגבר שהשתין מימינו לחתום לו על פיסת נייר טואלט.

■■■

פניו, אין מה לעשות, הן פני גבר בן 70. פני קשיש דהויות קצת, עייפות. עיניו שקעו קצת, אבל הכחול שלהן נותר עז וחודר. הוא רזה, שומר על כושר מצוין ומעיד על עצמו שמסוגל, גם היום, לנהוג מכונית מירוץ כמו שצריך. "אבל, אני בן 70", הוא אומר, "אין מה לעשות נגד זה".

במצבו קל להגיד. ניומן, מיליונר כבד מאוד גם במושגים אמריקניים, דחה הפצרות לשחק ב"קוויז שואו" של רוברט רדפורד (שהיה מנפיק לו, קרוב לוודאי, לפחות מועמדות לאוסקר) וסירב לשחק ב"מבריק" של מל גיבסון (תפקיד אותו שיחק לבסוף ג'יימס וורנר) תמורת הרבה מאוד כסף. במקום זה, גילם את סאלי, גבר מוזנח שאינו מתבייש בקמטיו. הוא אוהב את התפקיד, מזדהה איתו ומרגיש שזה סרט שונה, עם קצב אחר. ניומן, שקיבל רק אוסקר אחד בקריירה הארוכה שלו (על "צבע הכסף", ב־86'), יודע שהוא מצוי בשלב בו שחקן צריך לעשות דברים עבור עצמו, ולא עבור מנהל הבנק שלו. לכן, כנראה, לא קיבל שכר עבור השתתפותו בסרט, אלא רק אחוזים מהרווחים, כמו שאר השחקנים. על־פי יראת הכבוד בה מקבלת התקשורת האמריקנית עד כה את האירוע, נראה כי למרות התקציב הנמוך והקצב האיטי, הסרט יעשה לא מעט כסף.

ניומן ניסה המון בחיים, ותמיד הצליח. "הכל עניין של מזל", הוא אומר, "אני מקפיד להיות בזמן הנכון, במקום הנכון"

ניומן נשוי כבר 37 שנים לג'ואן וודוורד (עוד נחזור לזה), ומתרחק מהוליבוד כמו מאש. יש לו הרבה מאוד ביקורת על תעשיית הסרטים האמריקנית במתכונתה הנוכחית. ל"ניו־יורק" אמר: "הקולנוע האמריקני הולך בגדול, מפציץ את החושים עם אלימות, סקס, עירום, כסף. זה מזכיר לי את מירוץ החימוש בעולם, זה יצא משליטה".

הוא נולד בפרבר של קליבלנד, אוהיו, למשפחת מעמד בינוני טיפוסית. לאביו היתה חנות ספורט והוא חלם לפתוח חנות משלו כשיהיה גדול. הוא התגייס לצי האמריקני, שם התברר שהוא עיוור צבעים. לכן נאלץ לשרת בתפקיד קרקעי, במקום לדהור על גבי משחתות טילים באוקיינוס.

עד שלב מאוחר יחסית ראה בקריירת המשחק שלו חלטורה חולפת, שתיעלם כשיגיעו העסקים האמיתיים. הוא גילה חוש מצוין לעסקים. כבר בימיו בקולג' ("הימים המאושרים ביותר שלי") פתח עסק גדול בו עשו הסטודנטים כביסה ושתו בירה. העסק נסגר על ידי העירייה חודשיים אחרי שמכר אותו, בהמון כסף, בעקבות השתכרותו של אחד הסטודנטים (שיצא העירה, תפס סוס וביצע בו מעשה מגונה).

ב־49' התחתן עם ז'קלין וויט, ועמה הביא לעולם שלושה ילדים. אחד מהם, סקוט, נפטר בגיל 28 בעקבות קומבינציה לא מוצלחת של אלכוהול ותרופות ארגעה. ניומן ואשתו הנוכחית, ג'ואן וודוורד, מממנים קרן מיוחדת לזכרו של סקוט, ומשקיעים הון בחינוך נוער אמריקני בנושא סכנות האלכוהול.

ב־53' אמר לו במאי תיאטרון אחד בניו־יורק, שהוא נחמד מאוד, אבל אין לו מספיק "סקס־אפיל". הבמאי נפטר ונשכח, על הסקס־אפיל של ניומן אין ויכוח. אם כי ניומן טוען שהבמאי ההוא צדק, ולאחר שקיבל את ההערה ההיא הלך ובנה לעצמו, בעבודה קשה, סקס־אפיל.

את הקריירה הקולנועית שלו אין צורך להציג. העליה המטאורית שלו החלה במקרה – הוא היה אמור לגלם לצד ג'יימס דין במחזה טלוויזיוני על־פי תסריט של המינגווי ("המשרת"), אלא שדין נהרג בתאונת דרכים וניומן קיבל את התפקיד הראשי. בהתבסס על התפקיד הזה, קיבל אחר־כך את התפקיד של רוקי גרציאנו ב"מישהו שם למעלה אוהב אותי", הסרט שהפך אותו לכוכב ולסמל מין. "זה היה צריך להיות ג'יימס דין", הוא אומר היום, "אם הוא היה משחק את התפקיד, הכל היה נראה אחרת".

לפני 37 שנים נשא לאשה את ג'ואן וודוורד, אותה הכיר על הסט של "הפיקניק", בברודוויי. הרומן ביניהם – אחד הארוכים, המוכרים והמרגשים באמריקה – לא נפסק מעולם. הם נראים גם היום, כמו זוג גימנזיסטים מאוהב. הם גרים במנהטן, באפר־איסט־סייד. ניומן מעדיף את ניו־יורק על פני הוליבוד, כי שם מתגוררים מרבית כוכבי הקולנוע האמריקנים. "לוס־אנג'לס", הוא אומר, "היא מקום לצעירים שאפתנים. לא לאנשים כמוני. אני מרגיש כמו ארכיון. ההסטוריה שלי חשובה יותר מהעתיד שלי. לכן אני מעדיף את ניו־יורק".

■■■

נוסף למשחק ולנהיגת מכוניות מירוץ, שולח ניומן את ידו גם בעסקי המזון. יש לו חברה (NEWMAN'S OWN) המייצרת 69 סוגי מזון – מרטבי סלט ועד פופקורן. החברה עושה הרבה מאוד כסף, חלקו הגדול מוקדש לצדקה. בשנים האחרונות תרמו בני הזוג 57 מיליון דולר מרווחיהם.

בימים אלה קונה ניומן חלק בכתב העת הליברלי, THE NATION. "באווירה הנוכחית, עיתון ליברלי נחוץ מאוד", הוא אומר, ומשגר רמז עבה בעניין מה שהוא חושב על הריצה האמריקנית ימינה, כפי שבאה לידי ביטוי בבחירות האחרונות.

חוץ מזה, הוא ממשיך להיות סמל מין. בעיני כולם, חוץ מבעיני עצמו. בראיון ל"ניו־יורק" סיפר על מקרה שקרה לו לפני כמה שנים. "הלכתי במנהטן וצעירה אחת, יפהפיה, עקבה אחרי כשרירות לקסינגטון. היא אמרה לי שהיא זונה, אבל היא מוכנה לעשות את זה בחינם איתי, כדי לקבל צ'אנס עם העיניים האלה". ניומן לא קולט את זה. "היא היתה מדהימה, כזו שעוצרת את התנועה", הוא אומר בפליאה, "והיא אמרה לי שתיתן לי את התענוג בחינם. לא ידעתי מה לעשות עם עצמי. יצא לי איזה צעד ריקוד מגושם כזה, הסמקתי קצת. מה לעשות, אם אין לך זמן לעשות חזרות, קשה מאוד להיות סמל מין".

"לוס־אנג'לס היא מקום לצעירים שאפתנים. לא לאנשים כמוני. אני מרגיש כמו ארכיון. ההסטוריה שלי חשובה יותר מהעתיד שלי"

ניומן בתחילת הדרך (1966). לאביו היתה חנות ספורט והוא חלם לפתוח חנות משלו כשיהיה גדול

כל זמן שעיניו כחולות

על שני יסודות – עיניים יפות וחיוך מאיר – בנה ניומן קריירה קולנועית מאושרת

רואים אותו

[illegible]

■ מאיר שניצר

פופ־ניומן

זה די חביב לראות סרט ישן בטלוויזיה עם פופ־קורן של פול ניומן

אוכלים אותו

כמי שנקלע לקולנוע בטעות ולא ינוח ולא ישקוט עד שימצא את היציאה.

מבין כל הזמרים והשחקני הקולנוע שביקשו למחור את תהילתם ושמם הטוב במוצרי לוואי בתחום הצריכה, מוצרי המזון של פול ניומן, תחת המותג NEWMAN'S OWN, הם ללא ספק המוצלחים ביותר. רוטב הפסטה המבוקבק של פרנק סינטרה למשל, לא מגיע לקרסולי הרוטב של ניומן, במספרי מכירה. ממקום מגוריו בעיירה ווסטפורט, קונטיקט, בעידודם הפעיל של אשתו ג'ואן, בנותיו וחברו הסופר איי. אי. הוצ'נר, השיק ניומן, מתישהו בשנות ה־80', קו רטבים לסלט, רטבים לפסטה, סאלסות מכסיקניות – מטבל חריף רווי תבלינים ועל בסיס עגבניות – שתוויותיו נושאות את דיוקנו המפורסם. וכדי שיהיה ברור באיזה צדיק מדובר, ראוי לדעת שאת ההכנסות היפות ממכירת מוצריו, מוסר ניומן כתרומה למטרות הנעלות השונות בהן הוא מעורב.

קשה לזהות היום בקשיש לבן השיער, כחול העיניים וזוק הגיזרה את ארי בן־כנען של ילדותנו. אבל ספק אם קם למפעל הציוני דוגמן הוליוודי משובח ואפקטיבי יותר מפול ניומן. ב־1960 עשה לנו ניומן כבוד גדול ב"אקסודוס"; היום הוא מאכיל אותנו בפופ־קורן. אני חושש שכל דיון רציני בכשרון המשחק של פול ניומן, נידון להיות קל משקל [illegible]. העובדה שניומן מעולם לא [illegible] לא יקח מניומן את "הומברה", את "ברוך קסידי", את "צבע הכסף" ואחרים, אבל ניומן תמיד נראה

בעקרון, אני מאלה שמעדיף להכין רוטב לסלט ולפסטה לבד, וסלסה מכסיקנית משומרת דומה בעיני לחומוס מקופסה. אבל יחסית לטעמי הלוואי הנוראים ולמצבם הנחות הכולל של רטבים מברי קבקים, בימי סגריר, אחרי שאנחנו מגיפים את התריסים, אפילו אצלנו, משתמשים לעיתים ברוטב סלט של פול ניומן. אני מודה שזה לא קורה הרבה, אבל כאשר חייבים לאכול סלט ירוק ואוזל המוח להכין ויניגרט ביתי, מכל רטבי הסלט המוכנים היום בעשרותיהם על המדפים, הרשו לי לטעון במרץ כי זה של פול ניומן, הוא הטעים ביותר. הסלסות שלו, אם אינני טועה, באות בשלוש דרגות חריפות: הרשו לי להזהיר אותכם: החריפה אכן חריפה, אפילו במטבחים של ירושלים. גרגרי הפופ־קורן הם מסוג המותרות המיותרים. למרות שגם בפופ־קורן יש דרגות איכות וטעם, אין כל סיכוי שאעבור בהצלחה מבחן טעימה עיוור. מצד שני, זה די חביב לראות סרט ישן בטלוויזיה עם פופ־קורן של פול ניומן. זה שם את כל הנושא ההוליבודי בפרספקטיבה נכונה.

■ רון מיברג

מדינת ישראל
לשכת ההוצאה לפועל בכפר סבא
תיק 17-03690-91-0
17-03691-91-1

מודעה בדבר מכירת מקרקעין

מוצעים בזה למכירה המקרקעין המתוארים להלן לסילוק חוב
מחוייב: מעברי אפרים ונאווה
לזכות: מדינת ישראל – מס רכוש מרכז – המיוצג על ידי עו"ד בר־און אלכסנדר, מרח' ויצמן 59 כפר סבא (טלפון 09-914111)
על המעוניין בקניית המקרקעין להגיש לח"מ הצעה בכתב תוך 30 יום מפרסום מודעה זו: ההודעה תפרש את שמו, מענו ומספר הזהות של המציע ואת הסכום המוצע ותצורף אליה המחאה בנקאית או ערבות בנקאית בגובה של 10% מהמחיר המוצע שתוקפה לפחות 90 יום מיום המצאתה לח"מ.
פירוט המקרקעין:

המקום:	מספר הרשום:	השטח:	הזכות:
פתח תקווה	גוש 6193	502 מ"ר	בעלות – 1/2
קריית מטלון	חלקה 330	478 מ"ר	בעלות – 1/2
עין גרי 8	חלקה 343		

תיאור המקרקעין, מצבם, טיבם והשימוש בהם:
חלקות קרקע הנמצאות בשכונה הידועה כקריית מטלון ממערב לצומת רחובות עין גרי ואינשטיין. החלקות כיום ריקות, פרט למבנה קטן הנראה כמחסן בקצה המערבי של המגרש. על החלקות חלות תכניות בניין עיר פת/1002/23/ב', פת/1252 ופת/2000/ב'.
בתיק הבניין של הנכס ברשות המקומית נמצאת תכנית הגשה מיום 18.5.92 עם הערות מחלקת הרישוי העירונית שלא הוצא בגין היתר בנייה כאשר לא המשיכו בהליכים.
פרטים נוספים:
פרטים נוספים והעתק השומה ניתן לקבל אצל הח"מ: על המציע לברר על אחריותו ברשות המקומית את פרטי התכנון החלים על הנכס וכל פרט מהותי אחר.
על הקונה לשלם, בנוסף למחיר, מס ערך מוסף – אם יחול על מכירה זו – ואילו הכונס ישלם את היטל ההשבחה שיהיה קיים.
זכויות החייב במקרקעין נישומו על ידי שמאי מוסמך לסכום השקלים השווה לסך של $100,000 – לפי השער היציג ביום התשלום – ולא תתקבל הצעה נמוכה יותר. המכירה בהתאם לחוק ולתקנות ההוצאה לפועל ועל הזוכה להפקיד יתרת המחיר במועדים לפי דרישת כונס הנכסים – אחרת יחולט העירבון אלא אם יחליט הח"מ אחרת באישור ראש ההוצאה לפועל.
אין ההתום מטה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא והוא שומר לעצמו את הזכות לנהל משא ומתן עם כל אחד מהמציעים או לערוך תחרות בהתאם לתקנות ההוצאה לפועל; המדינה אינה משלמת דמי תיווך.
המכירה כפופה לאישור ראש ההוצאה לפועל בכפר סבא.

אלכסנדר בר־און, עו"ד
כונס נכסים וכמנהל מכירות
לפי צו ראש ההוצאה לפועל

חברת נתיבי איילון בע"מ
מכרז מס' 170/94
ביצוע עבודות סלילה, שירותים ותאורה במחלף חיל השריון – שלב א' באיילון דרום

1. תקופת ההתקשרות המוצעת: 6 חודשים.
2. רשאים להשתתף במכרז רק המציעים העונים לתנאים הבאים:
   א. רישום במרשם הקבלנים, בסיווג 200 ג' 4.
   ב. קבלן מוכר לעבודות ממשלתיות (עם סימון יא).
   ג. המצאת ערבות בנקאית לקיום ההצעה כולל מע"מ, כמפורט במסמכי המכרז.
   ד. המצאת כל האישורים הדרושים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו–1976.
3. על המציעים לצרף את כל המסמכים הנ"ל להצעה.
4. את מסמכי המכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל, תמורת תשלום של 5,000 ש"ח (אשר לא יוחזר) אצל מזכירת ועדת המכרזים במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ, רחוב על פרשת דרכים פינת דרך נמיר (רכבת מרכז) תל אביב (טל: 03-6931212) בימים א'–ה', בין השעות 09:00–12:00.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנדון והממוקמת בכתובת הנ"ל, לא יאוחר מתאריך 29.1.1995 עד השעה 12:00 בצהריים.
6. סיור קבלנים ייערך בתאריך 28.12.94 בשעה 10:00.
   מקום המפגש: במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ.
7. ועדת המכרזים אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אביתי פאוזנר
מנכ"ל חברת נתיבי איילון בע"מ

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו–1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל־אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 03-5652251
ובדף 417 בטלטקסט

רסיטל מיוחד
עם
יצחק פרלמן
ביום ו', 30.12.94, בשעה 14:00
פרטים במודעות

הנס גרף, מנצח
יצחק פרלמן, כנר
בתוכנית:
בן־שבתאי: "סינפוניה כרומטיקה"
מוצרט: קונצ'רטו לכינור מס' 5, ק' 219
מוצרט: רונדו לכינור ולתזמורת, ק' 373
בטהובן: סימפוניה מס' 5

קונצרט מס' 3
יום א', 25.12.94, 20:30, היכל התרבות/סדרה ג'/ת"א

קונצרט מס' 2
יום ב', 26.12.94, 20:30, אוד' חיפה/סדרה א'/חיפה
יום ג', 27.12.94, 20:30, אוד' חיפה/סדרה ב'/חיפה
יום ד', 28.12.94, 20:30, אוד' חיפה/סדרה ג'/חיפה
יום ה', 29.12.94, 19:00, היכל התרבות/סדרה ח'/ת"א

הנס גרף, מנצח
יצחק פרלמן, כנר
בתוכנית:
מוצרט: הפתיחה ל"אידומנאו"
היידן: סימפוניה מס' 97
מוצרט: קונצ'רטו לכינור מס' 5, ק' 219
מוצרט: רונדו לכינור ולתזמורת, ק' 373

קונצרט מס' 2
מוצ"ש, 31.12.94, 20:30
היכל התרבות/פילוקלאסיקה/ת"א

מחר
יום ב' 26/12/94
יצורף ל מעריב
מוסף חדרה
דרוש אותו ממוכר העיתונים

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]
אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

ערב ערב

הזינוק של שריל קרו

מאת אדר אבישר

"אעשה הכל, כדי להגיע למסע הופעות בי־שראל לקראת הסתיו הבא", מבטיחה הזמרת האמריקנית שריל קרו, בראיון בלעדי למע־ריב. להיטה, "כל שאני צריכה לעשות", צועד בראש מצעד המכירות בארץ ובעולם והפך את האלבום השני שלה להצלחה חסרת תקדים. בישראל, כמו במקומות אחרים, הפך אותה הקליפ זה מזמרת רקע אלמונית לכוכבת, ששמה מפאר את צמרת רשימת המופיעים בפסטיבלים יוקרתיים דוגמת וודסטוק 94, לצד כוכבים ותיקים.

שריל קרו. סטינג טיפח אותה, אבל אריק קלפטון ובוב דילן השפיעו עליה

שריל קרו, הכוכבת הנוכחית של עולם הרוק והאם.טי.וי., על הצלחת להיטה "כל שאני צריכה לעשות"

למרות גילה הצעיר (26), הספיקה קרו לע־בור דרך ארוכה ממורה למוסיקה במיזורי, דרך זמרת־רקע לאמני־על כמייקל ג'קסון, סטיבי וונדר וג'ו קוקר ועד שהפכה לכוכבת בזכות עצמה. "אני חושבת, שההתפתחות ההדרגתית שלי היתה, בסופו של דבר, טבעית מאד. גם כשלימדתי, דאגתי תמיד שיהיה לי הרכב מו־סיקלי, שאיתו הופעתי ויצרתי מוסיקה. בשנים האחרונות כתבתי הרבה, ותיעדתי את הכתי־בה. אני לא מרגישה, שחל בי שינוי פנימי כלשהו בגלל שעברתי למרכז הבמה. תמיד התייחסתי לאמנות שלי כאל חלק מעצמי. אבל ברור מאליו, שזה מחמיא מאוד כשאנשים רוכשים את האלבום ונהנים ממנו".

איך זה לעבוד עם מייקל ג'קסון?

"האמת היא, שמעולם לא יצא לי לדבר אי־תו פנים אל פנים, למרות שהייתי זמרת רקע שלו תקופה ארוכה. האיש מגיע להופעות, ונעלם מיד אחריהן. לצוות ולמוסיקאים אין כמעט מגע איתו, למרות שעל הבמה נראה כאילו כולם 'סחבקים' של כולם. אני חייבת לומר, שהמצב היה שונה לחלוטין עם אמנים אחרים. סטינג, למשל, ממש טיפח אותי, והוא היה זה שהשמיע את המוסיקה שלי למפיק היו פארג'הם, ששיכנע את חברת התקליטים להחתים אותי".

האלבום שלך יצא לפני כשנה, ורק עכשיו חסכו המכירות להיסטוריות.

"איש לא תיכנן להפוך את "כל שאני צרי־כה לעשות" ללהיט. הצלחת השיר, שהפכה את האלבום כולו ללהיט היסטרי, גרמה להרבה מאד אנשים – כולל לי – להרים גבה. אני רק יכולה להניח, שהאלבום נדרש לפרק זמן מסו־יים, כדי להתחיל לתודעת הקהל. אין ספק, שגם ההופעות האינטנסיביות שלי תרמו להצ־לחה, וכמובן – השידור האינטנסיבי של הקליפ באם.טי.וי."

השירים שלך אוטו־ביוגרפיים?

"בכל השירים שלי יש משהו אוטו־ביוגרפי, אם כי לא כולם מדברים ישירות על החוויות וההתנסויות שלי. אני משתדלת להיות מאד כנה בכתיבה שלי ולבטא דברים שעוברים עלי. אני מרבה להלחין בסגנון קאנטרי, אבל אני חושבת שהסגנון הזה לא בהכרח מאפיין את הרקע המוסיקלי האישי שלי. בקאנטרי יש הרבה מאד רוק, ובעצם כמעט אי אפשר להפ־ריד בין הסיגנונות. למרות שמעולם לא ניסי־תי להתכחש למקורות שלי, ההשפעה העיק־רית שהיתה עלי היתה דווקא של מוסיקאים כמו אריק קלפטון בתקופת "דרק והדומינוס" ובוב דילן. אלה הם אמנים, שדי קשה לאפיין את המוסיקה שלהם".

פולק: על שחקני הבימה לשבות

יוסי פולק. "גם כדורגלנים שובתים"

"אני קורא לכל שחקני הבימה, להפסיק לשחק עד שהמצב ישתנה", קרא יוסי פולק לשחקני הבימה, בכינוס שערכו ביום ששי. "גם שחקני כדורגל באיטליה עשו שביתות האסה, כשלא היו מרוצים", הרגיש פולק.

הדברים נאמרו בכינוס סוער, שנערך בבית־הסופר בתל־א־ביב. הוותיקים והגימלאים מבין שחקני הבימה התכנסו, כדי לדון בעתידו של התיאטרון הלאומי, אשר לדעתם איבד את זהותו, את קהלו ואת יעודו.

נכחו שם, בין היתר, מישה אשרוב, אברהם רונאי, שמעון פינקל, מוסקו אלקלעי, ישראל בידרמן, עדה טל, ליא קניג, נחום בוכמן, אלכס פלג, מרים זוהר יהודה אפרוני, שלמה בר שביט, יוסי פולק ואחרים. המארגנים לא מצאו לנכון להזמין שחקנים צעירים יותר.

בסיכומו של דבר, קרא מוסקו אלקלעי, ממארגני המפגש, לחברי דירקטוריון התיאטרון לאתר את הבעיה, "לחתוך את הפרונקל, לנקות את המוגלה ולפתוח דף חדש". עדה טל, שנ־בחרה זה עתה כחברה בנאמנות הבימה, טענה כי אחרי כהונה של פחות משנה אי אפשר לדון בתיפקוד מנהלי התיאטרון. עם זאת, היא קראה להקים ועדת רפרטואר אמינה. "מנסיון העבר", ציינה טל, "המשברים תמיד אמנותיים, לא כספיים".

בהמשך לכתבה של ליאת רון, שהתפרסמה במעריב ביום חמישי, 22.12, ביקש גיא פינס להבהיר, כי הוא לא שירר בגל"צ את הידיעה על התפטרותו של גרי בילו.

■ רות שפירא

קליפ בכורה לבדישי

סער בדישי, באמצע בריכת הקשתות צילום: קוקו

סער בדישי מוציא היום קליפ בכורה לשיר "אני מאבד אותך", בבימויה של יעל אלרוד (במאית "נרקומנים" של החברים של נטשה ו"אחכה לך" של דפנה דקל). הקליפ צולם בבריכת הקשתות ברמלה ובכוונה צרק בת"א.

השיר מספר על מכורה לסמים, שמזונקת בעק־בות הסמים שלה, כשהם נופלים מקומה רביעית. הזעיקו את המשטרה. "לא שכחנו לעשות ביטוח וצילומי הקליפ הזה", מספר בדישי. "למרות שקש־רו אותה בחגורות והחזיקו לה את היד, אני רעדתי מפחד". וגם בבריכה ברמלה היו דרמות. במשך שעות עמד בדישי על קוביה קטנה באמצע הברי־כה, כשהמים הקרים מגיעים עד מותניו. "הכי חשוב היה, שהגיטרה לא תפול למים. החזקתי אותה כאוו־יר במשך 10 שעות רצוף". הכל למען הווידאו־ארט.

■ מיקי טימן

המועמדים לגלובוס הזהב

ביום חמישי הוכרזו המועמדים לגלובוס הזהב ה־52 של 1994. "פורסט גאמפ" זכה כשבע מועמד־ויות ו"ספרות זולה" – כשש.

בקטגוריית השחקן הדרמטי מועמדים ג'ון טר־בולטה (ספרות זולה), מורגן פרימן (חומות של תקווה), פול ניומן (לא שוטה של אף אחד), בראד פיט (ראיון עם ערפד) וטום האנקס (פורסט גאמפ).

בקטגוריית השחקנית הדרמטית: ג'ודי פוסטר (נל), ג'סיקה לאנג (שמים כחולים), ג'ניפר ג'ייסון לי (מיס פארקר), מירנדה ריצ'רדסון (טום וריב) ומי־ריל סטריפ (נהר הפרא).

ארנולד שוורצנגר זכה למועמדות ראשונה דוו־קא כשחקן קומי על "ג'וניור". לצידו מועמדים ג'ים קארי (המסכה), ג'וני דפ (אד ווד), טרנס סטאמפ (פרסילה מלכת המדבר) ויו גרנט (ארבע חתונות והלוויה אחת). מועמדות קומיות: אמה תומפסון (ג'וניור), אנדי מקדואל (ארבע חתונות והלוויה אחת), ג'ינה דייוויס (ספיצ'לס), שירלי מקליין (גבר־תי הנשיאה) וג'ימי לי קרטיס (שקרים אמיתיים).

טקס חלוקת הפרסים, שמעניק איגוד העיתונ־אים הזרים בהוליבוד, יתקיים ב־21 בינואר, וישודר כנראה בערוץ המשפחה.

■ דן סודכלבניק

תמו סכסוכי שלווה ברטי

נפתר הסכסוך בין הזמרת שלווה ברטי, ומנהלה האמנותי עופר שרביט. ברטי תשלים את הקלטות אלבומה החדש עם המעבד המוסיקלי עופר ניסים, ותבטל את התוכנית להקליט חומר חדש עם המע־בד עמי אופיר. שרביט מצידו, יהיה מעורב בצד האמנותי של השיר שהלחין, "הלוואי עליך ועלי", שהתקבל לקדם אירוויזיון, בביצוע ברטי. המפיק אהרון פרץ יהיה אחראי להמשך הפקת האלבום של ברטי ולהשתתפותה בקדם.

■ טל סרי

מזמרת הארץ

המופע השנתי של
ע.ז.י.ת.
עמותת זמר ישראלי ים תיכוני

מעריב · רשות השידור · עיריית תל-אביב · המנהל לתרבות ואומנות

עם מיטב האומנים: (לפי סדר א-ב)

אביבה אבידן · ישי לוי
זהבה בן · חיים משה
אבנר גדסי · ניסים סרוסי
ציון גולן · אהובה עוזרי
משה גיאת · אבי פרץ
דקלון · מרגלית צנעני
אבי טולדנו · שימי רון
יואב יצחק · סמיר שוקרי
אלי לוזון · רקדנים בהדרכת
נתי לוי · מישאל ברזילי

אמן אורח: בועז שרעבי

יום ב' 9.1.95
בשעה 20:00
בהיכל התרבות ת"א

כרטיסים ניתן להשיג: "הדרן" אבן גבירול 90, ת"א, טל' 5279955
"רוקוקו" דיזנגוף 93, ת"א, טל' 5223663
"השרון" סוקולוב 86, רמת השרון, טל' 5400551/2
ובכל משרדי הכרטיסים בעיר.

המופע יצולם לטלוויזיה

מנחים:
אביהו מדינה וחופני כהן

ניהול מוסיקלי: יגאל חרד
מפיק בפועל: יורם פנחסי
רכזת הפקה: מיקה מלמן
שידור ישיר: רשת ג' של קול ישראל

יומן מעריב לקורא

תחרות כתיבה!!!

הוצאת ספרים סער מכריזה על תחרות הכתיבה השנתית ע"ש עמליה פנדריך ז"ל, ומזמינה את כל "החוטאים בכתיבה" ליטול בה חלק.

התחרות מתקיימת בשלושה מסלולים נפרדים:
א. שירה (25 שירים לכל הפחות)
ב. פרוזה (רומנים וסיפורים קצרים)
ג. שירים ו/או סיפורים לילדים

על החומר הכתוב להגיע למערכת לא יאוחר מה-8.2.95 ל: סער - הוצאה לאור, בזל 39, ת.ד. 26243 תל-אביב.
(עבור התחרות ע"ש עמליה פנדריך ז"ל)

התיאטרון העממי א. דשא (פשנל) מציג

"כוסות רוח"
כתב וביים: יוסי בנאי

לבקשת הקהל – הופעה נוספת
רמת־גן "ראסל"
מוצאי־שבת 31.12 ב־9:30
כרטיסים: "קסטל" 6044725, "חדרך" 5279797 ובקופה 6741277

נער ועוגיה בדרך לכהלכה

בכל יום רביעי ת"א "כאמל קומדי קלאב" ב־9:45 רח' הנמל 40-42, טל' 03-6046615
ירושלים "ת' הבמה" מוצ"ש 7.1 ב־9:30
כרט': 02-236869, 02-240896 וקו. 02-733814
המופע מיועד לחיילים ולחילוניים.
המשרד: 03-6414735 בין 10:00-16:00

הערב אצל
דן שילון
בטלויזיה
הופעת
ליאורה
בשירים מאלבום הבכורה מבית הד־ארצי

מרכז הפרינג' תל־אביב
הבית לקבוצות תיאטרון בצוותא ובבית ציוני אמריקה

טיפולים אחרונים	כנרת כנרת	שמלה	היידי בת זונה
"צוותא"	"צוותא"	"צוותא"	"בית-ציוני אמריקה"
הערב יום א' 25.12 ב־21:00 מחר יום ב' 26.12 ב־21:00	מחר יום ב' 26.12 ב־21:00	יום ה' 29.12 ב־21:00	יום ו' 30.12 ב־22:00 מוצ"ש 31.12 ב־21:00
טלפון הקופה 6950156/7	טלפון הקופה 6950156/7	טלפון הקופה 6950156/7	טלפון הקופה 6959341

צלילי חורף קלאסי
ירושלים
21 דצמבר 94 - 8 ינואר 95

ליטורגיקה 94'

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור

ברהמס
רקויאם גרמני

מנצח: גארי ברתיני

סולנים
אנג'לה מריה בלאזי, סופראן
אנדריאס שמידט, באריטון

מקהלת המוטט ממינכן, חברי המקהלה של רדיו בוקרשט

ירושלים, בנייני האומה, יום ד' 28 בדצמבר 1994, שעה 20:30

להצגת כרטיסים בהמחאות של בנק לאומי
בנק לאומי הנחה של 20%

רכישת כרטיסים באמצעות הטלפון
ניתן לבצע הזמנה בטלפון, באמצעות כרטיסי אשראי. הכרטיסים יישלחו בדואר, או יישמרו בקופה
כרטיסים: ירושלים- קופת התזמורת הסימפונית 02-611498-9, קופת תיאטרון ירושלים 02-610011; קלעים 02-256869; בימות 02-240896 ת"א- הדרן 03-5279797; קסטל 03-5467085; לאן 03-5270545; רמה"ש- השרון 03-5400551; רעננה- מופעים 09-915566

ס.ס.ס.מ.נ.ט.ג ע.ד.ו.ש (?)

ירושלים · SHIRA · ישראל · ורדהגליל · EL AL · HEWLETT PACKARD · יותר מעניין לקרוא מעריב

ניהול והפקה: תיאטרון ירושלים

מכתבים

הרמטכ"ל ליפקין – דאג לבנינו המשרתים בצבא

כאב לבן, שסיים זה עתה טירונות ארוכה ומפרכת בצנחנים ומן הסתם עשוי/עלול לשרת בלבנון, אני מתקשה להירדם בלילות. תופעת הפיגועים בחיילים הפכה לחלק מחיינו בשנים האחרונות.

אני פונה למפקד הפלוגה שלי ממחזור נובמבר 66', אמנון ליפקין, הרמטכ"ל המיועד, ומבקש ממך: אנא, אני רוצה לראות אותך יותר במדים ופחות לראות אותך מסתובב באזרחית עם נביל שעת' על שפת־הים. חיילינו הצעירים הם הנכס היקר ביותר, אנא דאג שכולם יחזרו הביתה בריאים ושלמים. ואם מישהו נפגע, חלילה, לפחות שההורים יהיו משוכנעים כי עשית את הכל והדבר באמת היה בלתי נמנע. את המלכות הלא צבאיות אנא השאר לאלופים במיל. ולאדם שיש לו את כל הזמן שבעולם להיות ראש ממשלה/שר בטחון/שר פנים/שר דתות.

■ משה גלדנטר, רמת־גן

עד מתי ימשיכו למחוק את חובות הקיבוצים

כמדי שנה, במחזוריות קבועה, עולה הנושא שוב ושוב, ומתאספים הגורמים הנוגעים בדבר, והבנקים מוחקים מאות מיליונים ופורסים מיליונים רבים נוספים, והאוצר (מכיסי ומכיסך) רוכש אדמות לאום בכסף כבד, ומוסיף על כך עוד כמה מאות מיליונים כעזרה דחופה, ודבר אינו נפתר, כי בשנה הבאה חוזר חלילה.

לפני כחודש נדרש סכום של שישה מיליון ש"ח כדי להמשיך עיסוקם של 300 עולים חדשים אנשי מדע, והממשלה מתקשה למצוא מקור לכך. אולם שישה וחצי מיליארד לקיבוצים – אין בעיה, מוחקים ושוכחים.

■ יצחק אלי, גבעתיים

גם בעל תוקפן אסור להרוג!

מאז משפט כרמלה בוחבוט מתרבים הקולות, הדורשים להתיר בחוק הגנה עצמית באמצעות פגיעה בגופו ובחייו של תוקפן, גם כשאינו מתקיף. הגדילה את הסאה ח"כ נעמי בלומנטל, שבחרה לעשות נפשות לרעיון זה דווקא בתוכנית טלוויזיה לילדים.

החוק צריך לקבוע במפורש, שהגנה עצמית מותרת רק בשעה שמותקפים.

■ אריה בר, חיפה

אוהל קרקס הוצב דווקא מול בית העלמין

משפחתנו פקדה את קברי הורי, גיטה וגרשון מינקוביץ ז"ל, בבית העלמין מורשה ברמת השרון.

להפתעתי נוכחתי כי הקימו אוהל קרקס מול בית העלמין. האם אין מקום יותר מתאים להציב קרקס אלא מול בית עלמין? האם אנשים אשר בשעותיהם הקשות ביותר, עת קוברים את יקיריהם או פוקדים את קברותיהם, חייבים לשמוע את צחוקם של הנהנים בקרקס או את צהלות בעלי החיים?

■ ריקה אנגל, רמת־גן

השיר שמעודד לאלימות

בשבוע האחרון שמעתי לראשונה ברדיו את שירו החדש של הזמר חיים צינוביץ, תן לו בראש, ולא האמנתי למשמע אוזני. השיר מטיף בצורה גלויה לאלימות קשה. אני מצטט: "...קח פטיש, קח פטיש בידך ותוציא ותוציא כעסך / לאשרך המפלצת ולילדה הקופצת / לכל האמנים ולכל המשתמטים / ...מה תיתן לילדי העשירים / מה תיתן לכל המלוקקים / מה תיתן לנהגי המוניות / מה תיתן לכותבי הרכילויות / מה תיתן להם לחארות הקטנות."

השיר דוחף לאלימות ברורה.

הכי הרהימה אותי השורה על נהגי המוניות – הרי רק לפני פחות משנה נרצח בדם קר נהג המונית, דרק רוט ז"ל. רצח לשם רצח בידי ילדים. ועתה זמר מפורסם, שרבים לומדים כל מלה שלו בעל־פה, כותב דברים כאלה.

■ משה שפיגלר, רחובות

פלאפון כמטרד ציבורי

נסעתי בתחבורה ציבורית מתל־אביב לעפולה. על ידי התיישב נוסע עם תיק וכבר בתחנה המרכזית שמעתי צלצול טלפון מתוך תיקו. הוא הוציא את סימן הסטטוס (קרי, פלאפון) ודיבר. השיחה הזאת נגמרה, ושוב צלצול ללא הפסקה ואני הייתי חייב להיות שותף לכל השיחות. למה?

■ נפתלי מאירי, עין־חרוד איחוד

קולנוע

[illegible]

■ גורדון: האשה שיצרה שמן שנעשה - 6, 8; היומן של נני מורטי - 22
■ גת: חכם על גדולים - 4.50, 7.25, 9.50
■ גן העיר: פריסילה - 5, 7.30, 9.45
■ דיזנגוף 1: מה עובר על גילברט - 11, 1.05, 3.10, 5.15, 7.30, 9.50
■ דיזנגוף 2: אל המערב הקסום - 11, 1.05, 3.10, 5.15, 7.30, 9.50
■ דיזנגוף 3: שמש בוגדנית - 11, 4.20; 7: רומן על אמת - 2, 9.50
■ דקל: זה יכול לקרות גם לך - א, ב, ג, ד: 7.30, 9.45; ה: 7.30
■ דרייב אין: הלקוח - 22; סרט סקס - 24
■ הוד 1: נהר הפרא - א, ב, ג, ד: 1.30, 4.30, 7.30, 22; ה: 1.30, 4.30, 7.30
■ הוד 2: פורסט גאמפ - 1.30, 4.30, 7.15, 22
■ הוד 3: הרפתקאותיה של פריסילה מלכת המדבר - 1.30, 4.30, 7.30, 22
■ הוד 4: טיימקופ - 1.30, 4.30, 7.30, 22
■ הסינמטק 1: בעמק חופר ' 7; קוראים לי טרינטי ' 9.30
■ הסינמטק 2: ניחוח הפאפיה הירוקה - 5, 7.30, 9.45
■ הקולנוע (ב.צ.א.ג): צהיל - א, ב, ג, ד: 2, 7.15; ה: 2
■ חן 1: ספרות זולה - 1.15, 4.15, 7.05, 9.55
■ חן 2: חיבוק גורלי - 11.30, 2.30, 5, 7.30, 9.50
■ חן 3: חתיכה על תנאי - 11.30, 2.30, 5, 7.30, 9.50
■ חן 4: שירת הסירנה - 3, 7.30, 9.50
■ חן 5: צבע הלילה - 5, 7.30, 9.50
■ טיילת 1: הלקוח - א, ג, ד, ה: 5, 7.30, 22; ב: 4.30, 7.15
■ טיילת 2: סכנה ברורה ומיידית - א, ג, ד, ה: 4.30, 7.15, 22; ב: 4.30, 7.15
■ טיילת 3: שקרים אמיתיים - 4.30, 7.15, 22
■ לב 1: סיפור חיים - 12, 2.20, 4.40, 7.20, 9.45
■ לב 2: משפחת התורפנים - 12.15, 2.30, 5, 7.45, 22
■ לב 3: רוצחים מלידה - 4.50, 7.30, 9.50; נשם של אבנים - 12.05, 2
■ לב 4: ליידיבירד - 12, 2.10, 6; עירום - 22; נשם של אבנים - 4.10, 8
■ ליסין: בשם האב - 9.45; תמונות קצרות - 6.30
■ מוזיאון ת"א 1: חוות המלאכים - 5, 7.30, 22
■ מנדרין 1 (קולנוע): פורסט גאמפ - 7.30, 22.15
■ מנדרין 2 (קולנוע): ארבע חתונות ולוויה אחת - 7.30, 22
■ מקסים החדש: ספיד - 7.15, 9.40
■ צפון: דרמינאל - 4, 7, 9.45
■ רב אור 1: הסיוט לפני חג המולד - 5, 7.30, 9.50
■ רב אור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת - 5, 7.30, 9.50
■ רב אור 3: מלך האריות (אנגלית) - 5; מלך האריות (עברית) - 7.30, 9.50
■ רב אור 4: הסירנות - 5, 7.30, 9.50
■ רב אור 5: אמא סדרתית - 5, 7.30, 9.50
■ שחף 1: בכורה - נהר הפרא - 5, 7.30, 22
■ שחף 2: פורסט גאמפ - 4.30, 7.15, 22
■ תל אביב 1: ראיון עם הערפד - 5, 7.30, 22
■ תל אביב 2: המומחה - א, ג, ד, ה: 5, 7.30, 22; ב: 5; ה: 5, 7.30
■ תל אביב 3: שודדת על עקבים - 5, 7.30, 22

אור־יהודה
■ גיל 1: צבע הלילה - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 2: מלאכים בחופשה - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 3: הגמל המעופף - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 4: סירנות - 5, 7.15, 9.45

אשדוד
■ אשדודה: צבע הלילה - 7.15, 9.30
■ גיל 1: שודדת על עקבים - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 2: בכורה - נהר הפרא - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 3: ראיון עם הערפד - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 4: ארבע חתונות ולוויה אחת - ב־ה: 4.45, 7.15, 9.45; א: 4.45
■ גיל 5: פורסט גאמפ - 4.45, 7.15, 9.45

אשקלון
■ גיל 1: נהר הפרא - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 2: ראיון עם הערפד - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 3: שודדת על עקבים - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 4: המומחה - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 5: פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.45
■ רב חן 1: חתיכה על תנאי - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 2: ילדות רעות - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 3: ספרות זולה - 4.10, 7, 9.50
■ רב חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת - 9.50; מלאכים בחופשה - 5, 7.25
■ רב חן 5: צבע הלילה - 5, 7.30, 9.50

באר־שבע
■ גיל 1: נהר הפרא - 4.30, 7.15, 9.45
■ גיל 2: פורסט גאמפ - א, ב, ד, ה: 4.30, 7, 9.45; ג: 4.30, 9.45
■ גיל 3: ראיון עם הערפד - א, ב, ה, ח: 4.30, 7.15, 9.45; ג: 4.30, 7.15
■ גיל 4: שודדת על עקבים - 4.30, 7.15, 9.45
■ רב גב 1: ספרות זולה - 4.10, 7, 9.50
■ רב גב 2: ארבע חתונות ולוויה אחת - 5, 7.30, 9.50
■ רב גב 3: אמא סדרתית - 5, 7.30, 9.50
■ רב גב 4: צבע הלילה - 5, 7.30, 9.50

בית־שמש
■ מתנ"ס: המומחה - ב: 8

בת־ים
■ רב חן 1: ראיון עם הערפד - 5, 7.25, 9.55
■ רב חן 2: נהר הפרא - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 3: חתיכה על תנאי - 5, 7.30, 9.55
■ רב חן 4: שודדת על עקבים - 5, 7.25, 9.50
■ רב חן 5: צבע הלילה - 9.50; מלאכים בחופשה - 5, 7.30
■ רב חן 6: טיימקופ - 5, 7.25, 9.50
■ רב חן 7: המומחה - 5, 7.30, 9.55

דימונה
■ היכל התרבות טופז: המומחה - חול: 8

הוד השרון
■ טופז: צבע הלילה - ב, ג, ד, ה: 7.15, 9.30

הרצליה
■ אודיטוריום דניאל: רוצחים מלידה - 7.30, 9.45; ד: ערב סטר
■ שטאר 1: טיימקופ - 7.30, 22
■ שטאר 2: ראיון עם הערפד - 7.30, 9.50
■ שטאר 3: נהר הפרא - 7.40, 22
■ מנדרין 1 (קולנוע): פורסט גאמפ - 7.30, 22.15
■ מנדרין 2 (קולנוע): ארבע חתונות ולוויה אחת - 7.30, 22

זכרון־יעקב
■ טופז: שמש בוגדנית - ב: 9; ה: 9

חדרה
■ לב 1: נהר פרא - 5, 7.20, 9.45
■ לב 2: טיימקופ - 5, 7.20, 22
■ לב 3: ראיון עם ערפד - 5, 7.20, 9.45
■ לב 4: פורסט גאמפ - 7.10, 9.45; המומחה חופשה בחיתולים: 5

חולון
■ גל 1: נהר הפרא - 4.45, 7.15, 9.45
■ גל 2: נהר הפרא - א, ב, ג, ה: 4.45, 7.15; ד: 7.15, 9.45
■ גל 3: שודדת על עקבים - 4.45, 7.15, 9.45
■ גל 4: המומחה - 4.45, 7.15, 9.45
■ גל 5: טיימקופ - 4.45, 7.15, 9.45
■ זהב 1 (קניון הזהב): ראיון עם הערפד - 4.45, 7.15, 9.45; 22
■ זהב 2 (קניון הזהב): מלאכים בחופשה - 4.45, 7.15, 9.45
■ זהב 3 (קניון הזהב): פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.45
■ סטאר 1 (קניובל): צבע הלילה ' 9.45; חופשה בחיתולים ' 7.15
■ סטאר 2: שירת הסירנה ' 7.15, 9.45
■ סטאר 3: פריסילה מלכת המדבר ' 7.15, 9.45
■ סטאר 4: הלקוח ' 8.45; ספיד ' 9.15

חיפה
■ אורלי: סיפור חיים - 6.45, 9.15
■ סינימה קפה מוריה: ניחוח הפאפיה הירוקה - 7.30, 9.30
■ סינימה קפה עממי 1: שמש בוגדנית - 7, 9
■ סינימה קפה עממי 2: פריסילה - 7, 9.30
■ סינמטק: בשם הדרגה ' 9
■ עצמון 1: נהר הפרא - 4.30, 7, 9.15
■ עצמון 2: ראיון עם ערפד - 4.30, 7, 9.15
■ עצמון 3: טיימקופ - 4.30, 7, 9.15
■ עצמון 4: שודדת על עקבים - 4.30, 7, 9.15
■ עצמון 5: המומחה - 4.30, 7, 9.15
■ פנורמה 1: פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.30
■ פנורמה 2: צבע הלילה - 4.30, 7, 9.30
■ פנורמה 3: הלקוח - 4.30, 7, 9.30
■ רב אור 1: חכם על גדולים - 4.40, 7, 9.20
■ רב אור 2: מה עובר על גילברט - 4.45, 7, 9.20
■ רב אור 3: הסיוט לפני חג המולד - 4.45, 7, 9.20
■ רב גת 1: ספרות זולה - 6.30, 9.20
■ רב גת 2: ארבע חתונות ולוויה אחת - 5, 7, 9.20
■ רב מור 1: חכם על גדולים - 4.45, 7, 9.25
■ רב מור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת - 4.45, 7, 9.20
■ רב מור 3: מה עובר על גילברט - 4.45, 7, 9.20
■ רב מור 4: ספרות זולה - 6.30, 9.20
■ רב מור 5: חיבוק גורלי ' 7.45, 9.20
■ רב מור 6: צבע הלילה - 4.45, 7, 9.20
■ רב מור 7: חתיכה על תנאי - 4.45, 7, 9.20

טבריה
■ יד שטורית: רוצחים מלידה - 7, 9

יקנעם
■ מתנ"ס: המומחה - ג: 7, 9.15; ב: 9.15

ירושלים
■ אור 1: שקרים אמיתיים - 4.45, 6.45, 9.15
■ אור 2: הלקוח - 5, 7.20, 9.20
■ אור 3: סכנה ברורה ומיידית - 4.45, 6.45, 9.15
■ אור 4: פריסילה - 5, 7.30, 9.30
■ אור 5: תותים ושוקולד - 5, 7.30, 9.30
■ גיל 1: ראיון עם ערפד - 4.30, 7.15, 9.45
■ גיל 2: שודדת על עקבים - 4.30, 7, 9.30
■ גיל 3: טיימקופ - 4.30, 7, 9.30
■ גיל 4: המומחה - 4.30, 7.15, 9.45
■ גיל 5: פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.45
■ גיל 6: התורפנים - א, ב, ד, ה: 4.30, 7, 9.30; ב: 4.30, 7
■ גיל 7: נהר הפרא - 4.30, 7, 9.30
■ גיל 8: נהר הפרא - 4.30, 7, 9.30
■ סמדר: חיים על מיתר - 5; ספיד - 7, 9
■ סינמטק 1: עירום ' 7; היומן של נני מורטי ' 9.30
■ סינמטק 2: הגן האוכן ' 9.30
■ רון 1: אהבה של גבר לאשה - 5, 7.15, 9.30
■ רון 2: ילדות רעות - 5, 7.15, 9.30
■ רב חן 1: חכם על גדולים - 5, 7.25, 9.55
■ רב חן 2: ספרות זולה - 4.10, 7, 9.50
■ רב חן 3: חתיכה על תנאי - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 4: חיבוק גורלי - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 5: שירת הסירנה - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 6: הסיוט לפני חג המולד - 5, 7.30, 9.50
■ רב חן 7: ארבע חתונות ולוויה אחת - 5, 7.30, 9.55
■ תיאטרון ירושלים: סיפור חיים - א, ג, ה: 7, 9.30; ב, ד: 9.30; דרמינאל - א, ג, ה: 4, 6; ב, ד: 6

יבנה
■ קודי 1: המומחה - 7, 9
■ קודי 2: מלאכים בחופשה - 5.30, 7

כפר־סבא
■ גיל 1: נהר הפרא - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 2: ראיון עם הערפד - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 4: שודדת על עקבים - א, ב, ג, ה: 4.45, 7.15, 9.45; ב, ד: 7.30, 9.45; רשימת שינדלר - ב, ד: 4
■ גיל 5: התורפנים - א, ב, ד, ה: 9.45; מלאכים בחופשה - 4.45, 7.15
■ גיל 6: פורסט גאמפ - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 7: צבע הלילה - 4.45, 7.15, 9.45
■ עמל: סירנות - א, ב: 7, 9.15; ג, ד: 9.15; אדוארד השני - ה: 9.15

כפר־תבור
■ מרכז קהילתי: טיימקופ - 9; א, ב: 7

צמח
■ בית גבריאל: צרות בכותרות - ב־ה: 5, 8.30

כרמיאל
■ סינמה 1: טיימקופ - 7, 9.30
■ סינמה 2: פורסט גאמפ - 6.40, 9.20
■ סינמה 3: ספרות זולה - 6.30, 9.20

לוד
■ סטאר 1: טיימקופ - 7.15, 9.30
■ סטאר 2: רוצחים מלידה - 7.15, 9.30
■ סטאר 3: המומחה - 7.15, 9.30

מנחמיה
■ מרכז קהילתי: טיימקופ - ד, ה: 8

נהריה
■ היכל התרבות: צרות בכותרות - ד: 9.15; ה: 7

נס ציונה
■ גיל 1: נהר הפרא - 4.45, 7.15, 9.45
■ גיל 2: פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.45
■ גיל 3: שודדת על עקבים - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 4: ראיון עם ערפד - 4.45, 7.15, 9.45

נצרת
■ גיל 1: צבע הלילה - 4.45, 7, 9.30
■ גיל 2: המומחה - 4.45, 7, 9.30
■ גיל 3: נהר הפרא - 4.45, 7, 9.30
■ גיל 4: [illegible] - 4.45, 7, 9.30
■ גיל 5: שודדת על עקבים - 4.45, 7, 9.30
■ גיל 6: ראיון עם הערפד - 4.45, 7, 9.30
■ גיל 7: פורסט גאמפ - 4, 7, 9.45

נתניה
■ גיל 1: נהר הפרא - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 2: נהר הפרא - ה: 9.45; טיימקופ - א־ד: 5, 7.15, 9.45; ה: 5, 7.15
■ גיל 3: פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.45
■ גיל 4: ראיון עם ערפד - 5, 7.15, 9.45
■ גיל 5: שודדת על עקבים - 5, 7.15, 9.45
■ חן 1: ספרות זולה - 4.10, 7, 9.50
■ חן 2: חתיכה על תנאי - 5, 7.30, 9.55
■ חן 3: חכם על גדולים - 5, 7.25, 9.55
■ חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת - 9.50; מלאכים בחופשה - 5, 7.25

עפולה
■ היכל התרבות: ארבע חתונות ולוויה אחת - 7, 9.15
■ טופזרון: צבע הלילה - א, ד, ה: 7, 9.15; ב, ג: 9.15

ערד
■ סטאר 1: נהר הפרא - 7.15, 9.30
■ סטאר 2: ארבע חתונות ולוויה אחת - 7.15, 9.30
■ סטאר 3: טיימקופ - 7.20, 9.30

פתח־תקווה
■ היכל 1: נהר הפרא - 5, 7.15, 9.45
■ היכל 2: שודדת על עקבים - 5, 7.15, 9.45; ד: 7.15, 9.45; ה: 9.45
■ היכל 3: ראיון עם הערפד - 5, 7.15, 9.45
■ רם 1: פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.45
■ רם 2: רוצחים מלידה - 5, 7.15, 9.45
■ רם 3: צבע הלילה - 5, 7.15, 9.45

צפת
■ בית אלון: צבע הלילה - ב, ג, ד, ה: 7, 9.15

קרית־אונו
■ מתנ"ס: המומחה - ב, ד: 7, 9.15; ג, ה: 8

קרית־שמונה
■ היכל התרבות: פורסט גאמפ - א, ב, ג, ד: 6.45, 9.30

קרית־ביאליק
■ קריון 1: ראיון עם הערפד - 4.45, 7, 9.30
■ קריון 2: נהר הפרא - 4.45, 7, 9.30
■ קריון 3: צבע הלילה - 7, 9.30; טיימקופ - 4.45, 7, 9.30
■ קריון 4: פורסט גאמפ - 4.45, 7, 9.30
■ קריון 5: שודדת על עקבים - 4.45, 7, 9.30; גנבה על החוף - 4.45
■ קריון 6: חופשה בחיתולים - 4.45
■ קריון 7: ארבע חתונות ולוויה אחת - 7, 9.30
■ קריון 8: המומחה - 7, 9.30; מלך האריות - 4.45
■ קריון 9: מסיכה - 4.45

קרית־טבעון
■ זוהר: אהבה של גבר לאשה - ב, ג, ה, ח: 9

קרית־מלאכי
■ מופת־היכל התרבות: צרות צרורות - א, ב, ה, ח: 7.15, 9.30
■ הקריה (קניון הקריה): המומחה - 7, 9.30

ראש פינה
■ מתנ"ס: המומחה - ג, ד: 9.30

ראשון לציון
■ גל 1: נהר הפרא - 4.45, 7.15, 9.45
■ גל 2: נהר הפרא - א, ב, ג, ה: 4.45, 7.15, 9.45; ד: 4.45, 7.15
■ גל 3: שודדת על עקבים - 4.45, 7.15, 9.45
■ גל 4: המומחה - 4.45, 7.15, 9.45
■ גל 5: טיימקופ - 4.45, 7.15, 9.45
■ זהב 1 (קניון הזהב): ראיון עם הערפד - 4.45, 7.15, 9.45
■ זהב 2 (קניון הזהב): מלאכים בחופשה - 4.45, 7.15, 9.45
■ זהב 3 (קניון הזהב): פורסט גאמפ - 4.30, 7, 9.45
■ חן 1: ספרות זולה - 4.10, 7, 9.50
■ חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת - 5, 7.30, 9.55
■ חן 3: חיבוק גורלי - 5, 7.30, 9.50
■ חן 4: חכם על גדולים - 5, 7.25, 9.50
■ סטאר 1 (קניובל): צבע הלילה ' 9.45; חופשה בחיתולים ' 7.15
■ סטאר 2: שירת הסירנה ' 7.15, 9.45
■ סטאר 3: פריסילה מלכת המדבר ' 7.15, 9.45
■ סטאר 4: הלקוח ' 8.45; ספיד ' 9.15
■ ראשון: רוצחים מלידה - 7.30, 9.45

רחובות
■ חן 1: פורסט גאמפ - 7.10, 9.50
■ חן 2: פריסילה - 7.30, 9.45
■ חן 3: סכנה ברורה ומיידית - 7.10, 9.50
■ חן 4: ראיון עם ערפד - 7.15, 9.45

רמת־גן וגבעתיים
■ רב אואזיס 1: נהר הפרא - 5, 7.30, 9.50
■ רב אואזיס 2: שודדת על עקבים - 5, 7.30, 9.50
■ רב אואזיס 3: ראיון עם הערפד - 5, 7.25, 9.55
■ רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת - 5, 7.20, 9.55
■ רב גן 2: פורסט גאמפ - 7.10, 9.55; מלאכים בחופשה - 5
■ רב גן 3: שירת הסירנה - 5, 7.30, 9.50
■ רב גן 4: חכם על גדולים - 5, 7.20, 9.50

רמת השרון
■ כוכב: אהבה של גבר לאשה - 7.10, 9.40; מועדון הקולנוע של רוקי - 8, 24.15

רעננה
■ היכל התרבות מופת: אהבה של גבר לאשה - א, ב: 7.30, 9.30
■ פארק 1: ארבע חתונות ולוויה אחת - 22; מלאכים בחופשה - 5, 7.30
■ פארק 2: נהר הפרא - 5, 7.30, 22
■ פארק 3: ראיון עם הערפד - 7.30, 22; חופשה בחיתולים - 5
■ פארק 4: חכם על גדולים - 5, 7.30, 22
■ פארק 5: מה עובר על גילברט - 5, 7.30, 22

מידע

שקיעת החמה: 16.45
זריחתה מחר: 06.33
פרק יומי: תענית, כ"ב־ל
משנה יומית: תענית ב', ח־ט
דף יומי: בבא בתרא, ס"ט
הלכה יומית: שו"ע אורח חיים, תקע"ט־א
פרשת השבוע: וארא

■ בתי מרקחת
ירושלים: שטראוס א' אבינדורי 3 [illegible]
תל אביב: בן־יהודה בן יהודה 142 [illegible]; קופ"ח כללית אמסטרדם 7 [illegible]; פרישמן 66 5237326 ■ חיפה והקריות: [illegible]; קרן היסוד 73 ק. ביאליק 704185 ■ [illegible]; מסדה 1 622289 ■ חולון בתים: [illegible]; 52 חולון 889153. מזור חביבה רייק 20 [illegible]; 583360 ■ רמת גן: פארמה • השרון [illegible]; ירושלים 23 ר"ג 742046 ■ נתניה: קופ"ח [illegible]; רזיאל 8 603549 ■ פתח־תקווה: קופ"ח כללית [illegible]; ההסתדרות 21 9343395 ■

ניידות לטיפול לב ישראל 'נ.ט.ל.' מוקד חירום [illegible] טל. 03-5757788, 177-0224224
אומבודסמן ארצי לילדים י־ם, 02-256102
רפואת שיניים עזרה ראשונה [illegible] 177-0223-773
מ.נ.ס. משפחות נפגעי סמים ת"א 5170789
מרכז סיוע לקרבנות אונס [illegible] 03-5234819, 04-660111 [illegible], 07-331977
אל"סם טיפול חינם, 03-5462076, [illegible]
ער"ן עזרה נפשית, תל־אביב 5461111 [illegible]; חיפה 672222; ים 610303; גליל־מערבי [illegible]; נתניה 625110; כפר־סבא [illegible]; באר־שבע 07-281128
ויצו קו אדום לנשים מוכות, [illegible] 02-514111; 07-376310
אוזן קשבת הורים וילדים [illegible] 04-229488; 02-243358
יד ביד אוזן קשבת לחייל. תל־אביב [illegible]
אנוש משפחות נפגעי נפש [illegible]-5494899
קו פתוח לילדים ונוער 24 שעות ת"א [illegible]
נעמ"ת מניעת אלימות במשפחה ת"א [illegible]
איידס הוועד למלחמה באיידס. 5660380
יד שרה שיקום החולה. 02-244242; [illegible] 04-381704
פסיכיאטריה ונוירולוגית: מכון 'פסטה', שרות חרום 24 שעות. [illegible] איתורית 6750750 מנוי 2151.
האגודה למלחמה בסרטן שירות מידע 03-5717888
קשב מוקדי קשב במר"א. טל' 03-5704220

■ אוטובוסים
אגד: 03-5375555; דן: [illegible]

■ רכבות
מירושלים • לת"א מרכז: 15.05
מתל־אביב מרכז • לירושלים: 08.35
מתל־אביב מרכז • לחיפה: 6.00, 6.35, [illegible], 8.05, 08.40*, 09.20, 10.00, 11.00*, 12.00, [illegible], 14.00, 15.00*, 16.00, 16.40, 17.00, 18.00, [illegible], 20.00, 21.00, 22.00
• לנהריה: 6.35, 8.05, 12.00, 14.00, 15.00, [illegible] 17.00
מחיפה בת־גלים • לת"א (מחיפה מרכז: [illegible] לפני יציאה מבת־גלים): 05.30, 06.00, 06.20, [illegible], 7.15*, 07.35, 8.30, 09.30*, 10.30, 11.30*, [illegible], 13.30*, 14.30*, 15.30, 16.30, 17.10, 17.30, [illegible], 19.30
• לנהריה: 08.08, 09.28, 12.10, 13.20, [illegible], 16.05, 17.30, 18.30
מנהריה • לחיפה ולת"א: 05.45, 6.35, 7.35, [illegible], 11.34, 13.30, 15.27, 16.33, 17.33, 18.42
מידע נוסף לרכבות בטלמסר [illegible] ובלשכות המודיעין: 04-303133, [illegible], 04-564564

■ מטוסים
מודיעין נמל התעופה 03-9731111 (עברית); 03-9731122 (אנגלית)

שרות חירום

המקום	מד"א חירום 101	מכבי־אש חירום 102	משטרה חירום 100
אופקים *	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אור־יהודה	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

רדיו

16.05 צבע הכסף עם ענת דוידוב
17.05 חמש אחרי החדשות צבי לידר
18.05 היום הזה חדשות + מוסיקה
19.05 מה אתה אומר עם עדנה פאר
20.30 אחד על אחד נוישדר ספורט
23.05 כל היום + מוסיקה
00.05 יומן חצות
00.15 כל היום + מוסיקה
01.05 לתוך הלילה עם מנחם גרנית
05.05 אור ראשון עם עמיקם רוטמן

[illegible]
06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן גימל
09.05 בוקר בוקר עם מנחם פרי
10.05 תכנית עשר עם אורנה יקיר
11.05 סיאס וחוח עם יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית עם גיל קונור
13.05 לוחש עם שוש עטרי
14.00 עגולת חדשות הפופ של גימל
14.05 חדש חדיש ומחודש
15.00 חולת רדיו עם דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים
17.05 מקום בצמרת מצעד הפזמונים הישראליים עם נעם גילאור
20.05 M.T.V בגימל
21.05 כותל המזרח / תחנה מרכזית
22.05 שיר לאחותי ד"שיים בבקשתך
23.05 לילה כחול עמוק

[illegible]
05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע עם שלום קיטל
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 עברית על הבוקר
10.05 נכון לעכשיו עם קובי מידן ואברי גלעד
12.50 בלוח היום
13.00 בצהרי היום יומן חדשות
13.15 מוטל בספק עם טל ברמן
15.05 יש עם מי לדבר עם גוני מרדור־בירן
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 האזנת סתר עם דורי בן־זאב
20.00 חדשות ערוץ 2
20.30 צעד וחצי כדורסל בשידור חי. מגישים: אלי ישראלי ואיתן נרין
23.05 עשרים וארבע היום שהיה
24.00 יומן חצות
00.10 ציפורי לילה משוחחות
02.00 לא רוצים לישון

[illegible]
07.05 מדינה בדרך עם אמיר אשר
09.05 התרוממות עם לילך ברנע
10.05 שמש עם אלי ישראלי
12.05 מזג אויר עם ארי שמאי
13.05 טפטוף עם סיון דורון
14.05 משהו לדרך עם אורלי יניב
15.05 יואב קוטנר ממשיך לנסוע
16.05 חכם בכביש עם רון לוינטל
18.05 גלגלאה עם לאה עוז
20.05 מתחת לחנורה עם לימור דהאן
22.05 לילה טוב עם לילך ברנע

[illegible]
09.10 שירים ישראליים
09.30 מבעד למסך הצד האפל
10.00 מיבזק / שירים לחולות
10.30 דעה אקדמאית
11.10 פרחי גני מזרחי
12.07 7 בערוץ 7 / שירים עבריים
13.00 לפני שעה חדשות מזווית אחרת
14.10 שירי נוסטלגיה ישראליים
15.10 השעה החסידית
16.10 שירים לריקודי־עם
17.10 לקט שירים / אירוח
18.10 ערב ניגונים מזרחיים
19.05 ראיון / שירים חסידיים
21.05 נעימות קלאסיות
21.40 שיעור לילה הרב דרוקמן
22.05 עשר בשבע שעה טובה
23.05 תבלינים גלים צעירים
00.10 התכנית באנגלית

[illegible]
06.06 לקום עם מוסיקה שעה ראשונה • מיצירות ויוואלדי, באך־גונו, ויטה, בטהובן, סן־סנס
07.07 לקום עם מוסיקה שעה שניה • גלינקה: הפתיחה רוסלן ולודמילה • דליב: ואלס מתוך קופליה • סן־סנס: אקוואריום מתוך קרנבל החיות, ומחול המוות
08.05 לקום עם מוסיקה שעה שלישית: עם התזמורת הקאמרית הישראלית • ויואלדי: סימפוניות מס' 44 ומס' 13 • ויואלדי: קונצ'רטו מס' 3 לכנור ולתזמורת • גריג: סוויטת הולברג, אופ' 40 • י.ב.באך: סימפוניה לתזמורת כמולה • פוצ'יני: כריזנטמות
09.05 תכניות הבוקר טרטיני: סימפוניה לתזמורת כלי־קשת • טלמן: סוויטה לחליל ולכלי־קשת • היידן: ששה מחולות גרמניים • מוצרט: קונצ'רטו ל־2 פסנתרים ותזמורת, ק.365 • שני שירי־עם סקוטיים, בעיבוד בטהובן • בטהובן: סונטה לצ'לו ולפסנתר, אופ' 69 • שומאן: שלישיית פסנתר, אופ' 63 • ברהמס: סימפוניה מס' 3, אופ' 90 • מקס ברוך: פנטסיה סקוטית לכנור ולתזמורת, אופ' 46 • רוול: דון קישוט לדולצ'ינלה, שלושה שירים • רוול: שלישיית פסנתר • מיאסקובסקי: סימפוניה מס' 3, אופ' 15
13.57 בימת שיר משה זינגר
14.05 מוסיקה לשעת צהריים דבוז'אק: רביעייה מס' 6 לכלי־מיתר, אופ' 96, האמריקנית • ברהמס: סימפוניה מס' 2, אופ' 73 • ברליוז: לילות קיץ, מחזור שירים מס' 7 • ברבר: אדג'ו לכלי־קשת, אופ' 11
16.05 מוסיקה ליום ראשון תכניתה של ריקה בר־סלע • באך: אורטוריית חג המולד • מזמורים ושירים לחג המולד
19.05 צלילים בין ערביים מוצרט: מוסיקת ליל זעירה, סרנדה מס' 13, ק. 525 • מוצרט: אריה מתוך האופרה זאידה, ק.344 • מנדלסון: וריאציות רציניות, אופ' 54 • שומאן: רומנסה, אופ' 94 מס' 2 • פרוקופייב: הסימפוניה הקלאסית, אופ' 25
20.00 בימת שיר ט. כרמי הקלטות בקולו, לזכרו
20.03 מאולמי הקונצרטים שלנו
23.03 צלילים לסיומו של יום

[illegible]
06.05 שירים עבריים
09.05 שדורים
09.05 החסכון והשקעות
10.05 טלרדיו שירות מידע
11.05 חיים שעה בענייני בריאות
12.05 עתונות במוקד עם יצחק אלון
14.05 פנים אל פנים
15.05 בראש צעיר מגזין יומי
16.05 מה קרה לי סיפורים מהחיים
17.05 קול האמנויות טביעת עין
18.05 הכל מורשת יהדות ומסורת
19.05 יומן מורשת בענייני דיומא
20.05 מבט לחדשות מהטלוויזיה
20.50 פרקי היום בתנ"ך
21.05 אולפן לילה עם מני פאר
22.05 עתונות במוקד ש.ח.
23.05 דיון בעקבות אולפן לילה

[illegible]
06.05 הבוקר הזה חדשות + מוסיקה
09.05 עננן אחר עוד חדשות ואורח
10.05 הכל דיבורים עם שלי יחימוביץ
12.05 בחצי היום
14.05 דנני קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ עם יואל רפל

טלוויזיה

[illegible]
08.00 החי והצומח באוסטרליה
08.30 חברה סיפורים מהחיים
08.45 הבנות הנקרא
09.05 טבע
09.25 פרפר נחמד
09.45 פשוט אמרו לא באוטובוס
10.00 קשר משפחתי
10.30 הסטוריה כללית
11.00 אנגלית
11.15 לראות חשבון
11.35 תלמוד שניים אוחזין
12.00 מדעי החיים
12.15 מתמטיקה טריגונומטרית
12.25 מדעים בנק המידע
12.40 צרפתית
12.55 מוסיקה
13.30 שעת כושר
14.00 אוטוטו
14.30 במצולות חים עם דלפי
15.00 זומביט
17.00 ערב חדש מנחה: אמנון לוי

[illegible]
07.00 בוקר טוב ישראל
15.30 הדרדסים
16.00 הדרך לאבונלי

וודי אלן (מימין). שחק אותה, סם. ערוץ 1, 22.00

[illegible]
16.45 החווה של אורסון
17.00 ערב חדש
17.35 מה שנקרא
18.00 ילדודס
18.15 החדשות באנגלית
18.30 ספורט
תקציר הליגה הארצית בכדורגל
18.40 חידושים והמצאות בישראל:
19.00 חדשות בערבית
19.30 קוקטייל
20.00 מבט ושבשבת
21.00 אולפן לילה עם מני פאר
22.00 שחק אותה, סם
23.30 מחיום למחר
24.00 אהבה ממבט ראשון
00.25 פסוקו של מקום

[illegible]
14.00 מסע בין כוכבים הדור הבא
15.00 אמת או חובה

[illegible]
15.30 שרקי וג'ורג'
16.00 היפים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף
17.30 וידיאו חזק מוסיקה 2
18.00 חלום עלוכם עם עוזי חיטמן
18.30 חוף פרדייס
19.00 סטוץ שעשעון עם אקי אבני
19.30 שרה
20.00 חדשות
20.30 פספוסים עם יגאל שילון
21.30 בשידור חי דן שילון מארח
23.00 אין עם מי לדבר
23.45 מקום קטן
24.00 חדשות
00.05 מקום קטן המשך
00.20 מאולם הקונצרטים
00.35 שיר הלילה

[illegible]
08.00 שידור מקומי
09.00 לחיות את החיים
09.45 צעירים חסרי מנוח
10.30 אורחים בסלון תכנית אירוח
11.00 לוסי אהובתי קומדיה
11.30 סלסטה טלנובלה
12.15 שכנים, שכנים
12.40 פלקון קרסט
13.30 עיצובים קומדיה
14.15 לעוף רחוק דרמה
15.00 טופו
15.45 נוטס לנדינג
16.35 שכנים, שכנים
17.00 ספינת האהבה קומדיה
17.50 הקופסה
18.05 לחיות את החיים
18.50 צעירים חסרי מנוח
19.35 שידור מקומי
20.00 סלסטה
20.50 פלקון קרסט
21.40 חופשי על הבר
22.05 אחיות
22.55 סיכונים
23.45 המאמן
00.10 איש משטרה דרמה
01.00 רצח במשיכת קולמוס

[illegible]
10.30 מק השכין
12.30 סיפור החתול סרט קצר

כריס כריסטופרסון. בעין הסערה. ערוץ הסרטים, 00.25

13.00 נצחון מוחץ
14.20 ספיישל על הסרט נהר הפרא
14.30 כלה בהתכתבות
16.05 מעל לחוק
17.40 מלון הלבבות השבורים
19.20 צדק פלילי דרמה
20.50 חדש בקולנוע
21.00 גברים, גברים
22.35 חלום קטן
00.25 בעין הסערה
01.50 מאסר עולם דרמה

[illegible]
07.00 גוף בתנועה
16.00 גוף בתנועה
16.30 רוגבי עולמי
17.00 כדורגל ישראלי
18.00 כדורסל NBA
19.30 גול וחצי
20.00 בושידו
20.30 כדורסל מכללות
22.00 כדורגל מהליגה הארגנטינאית
23.30 גול וחצי ש.ח.
24.00 כדורעף ישראלי

[illegible]
06.30 להתלבש עם שש
מצויירים על הבוקר
08.00 להתלבש עם שש ש.ח.
09.00 המחסן של כאילו
09.30 גינת ההפתעות
09.35 פרופסור קשת
10.00 מקורי וחבורתו
10.30 הכיתה המעופפת
10.35 חיימן ושליטי היקום
11.05 אבא חורג אמא חורגת
11.40 בוורלי הילס 90210
12.40 משפחת חורסת
13.00 המחסן של כאילו
13.30 גינת ההפתעות
13.35 אי המטמון
14.00 חוות החלל
14.30 טופקוריניה
15.00 הכיתה המעופפת
15.05 אלאדין מאחורי הקלעים
15.25 הכיתה המעופפת
15.30 הפלינסטונס מאחורי הקלעים
15.40 הכיתה המעופפת
15.50 הסיפור שלא נגמר
17.20 הכיתה המעופפת
17.30 טאומכיה
18.00 גינת ההפתעות
18.05 יער הפרא
18.30 איק החתול
19.00 המחסן של כאילו

[illegible]
19.30 שלושה בדירה אחת קומדיה
20.00 נשואים פלוס קומדיה
20.25 הכדור חוזר לקופר קומדיה
20.45 הכל נשאר במשפחה קומדיה
21.15 חוק וסדר דרמה

[illegible]
22.00 עיר הנשים
00.20 תליינים מתים

[illegible]
06.00 אוניברסיטה פתוחה
11.00 בחיפוש אחרי אבותינו
12.00 דיסקברי אנחנו וחיות אחרות
12.30 דיסקברי הפירטים
13.00 דיסקברי מוזיאון הרמיטג'
13.30 דיסקברי בודו סאי
14.00 אוניברסיטה פתוחה
16.00 בחיפוש אחר אבותינו
17.00 אנחנו וחיות אחרות
17.30 פיראטים של האוקיאנוס
18.00 אוניברסיטה פתוחה
20.00 במרחבי הפסיפיק מרחבי חורף
20.30 דיסקברי נתיב החוקרים
21.00 דיסקברי לשנות כיוון
22.00 דיסקברי מעבר ל־2000
23.00 דיסקברי מוזיאון הרמיטג'
23.30 בודו סאי החיפוש אחר הדרך
24.00 אוניברסיטה פתוחה

[illegible]
12.10 תכנית לילדים
13.00 חדשות
13.15 סידרה
14.00 מגוון
14.45 מגזין ספורט
16.00 מגזין מקומי
16.30 תכנית לילדים
17.30 מגזין חקלאות
18.00 חדשות וסקירת העיתונות
18.30 סידרה
19.30 תכנית דת
20.00 חדשות
20.35 מגוון
21.00 סידרה בהמשכים
22.00 אלבום אירוח
23.00 חדשות
23.15 סידרה

[illegible]
17.00 תכנית לילדים
17.30 תעודה
18.00 סידרה בצרפתית
18.30 רוחות הקציר סידרה בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 תעודה
19.30 מבזק חדשות באנגלית
20.00 סידרה בריטית
20.30 זינוק לאתמול סידרה בדיונית
21.10 מתיקי החקירה של שרלוק הולמס
22.20 סרט
23.00 טיסת לילה

[illegible]
14.30 ג'ון אוסטין
15.00 מגע מדע
16.00 סודותיה של משפחה מאושרת
16.30 חלום לחג המולד סרט
18.15 היאבקות
19.00 ספיישל: האייל אדום החוטם
20.00 חדשות בערבית
20.30 24 שעות CNN מדווח
21.00 כדורסל NBA
23.30 שאלות ותשובות אקטואליה
24.00 מצעד חיילי העץ סרט

אלי אוחנה. גול וחצי – מגזין כדורגל ישראלי. ערוץ הספורט, 19.30

צפיית שיא

שעות	ערוץ 1	ערוץ 2	ערוץ 3	סרטים	הצגה שנייה	מדע וטבע	ספורט
20.00	מבט ושבשבת	חדשות	סלסטה	צדק פלילי		במרחבי הפסיפיק מרחבי חורף	בושידו
20.30		פספוסים יגאל שילון	פלקון קרסט (20.50)	חדש בקולנוע (20.50)		דיסקברי נתיב החוקרים	כדורסל מכללות
21.00	אולפן לילה עם מני פאר			גברים, גברים		דיסקברי לשנות כיוון	
21.30		דן שילון מארח	חופשי על הבר (21.40)				
22.00	שחק אותה, סם		אחיות (22.05)		עיר הנשים	דיסקברי מעבר ל־2000	כדורגל ארגנטיני
22.30			סיכונים (22.55)	חלום קטן (22.35)			
23.00		אין עם מי לדבר				דיסקברי מוזיאון הרמיטג'	
23.30	מחיום למחר	מקום קטן (23.45)	המאמן (23.45)			בודו סאי החיפוש אחר הדרך	גול וחצי

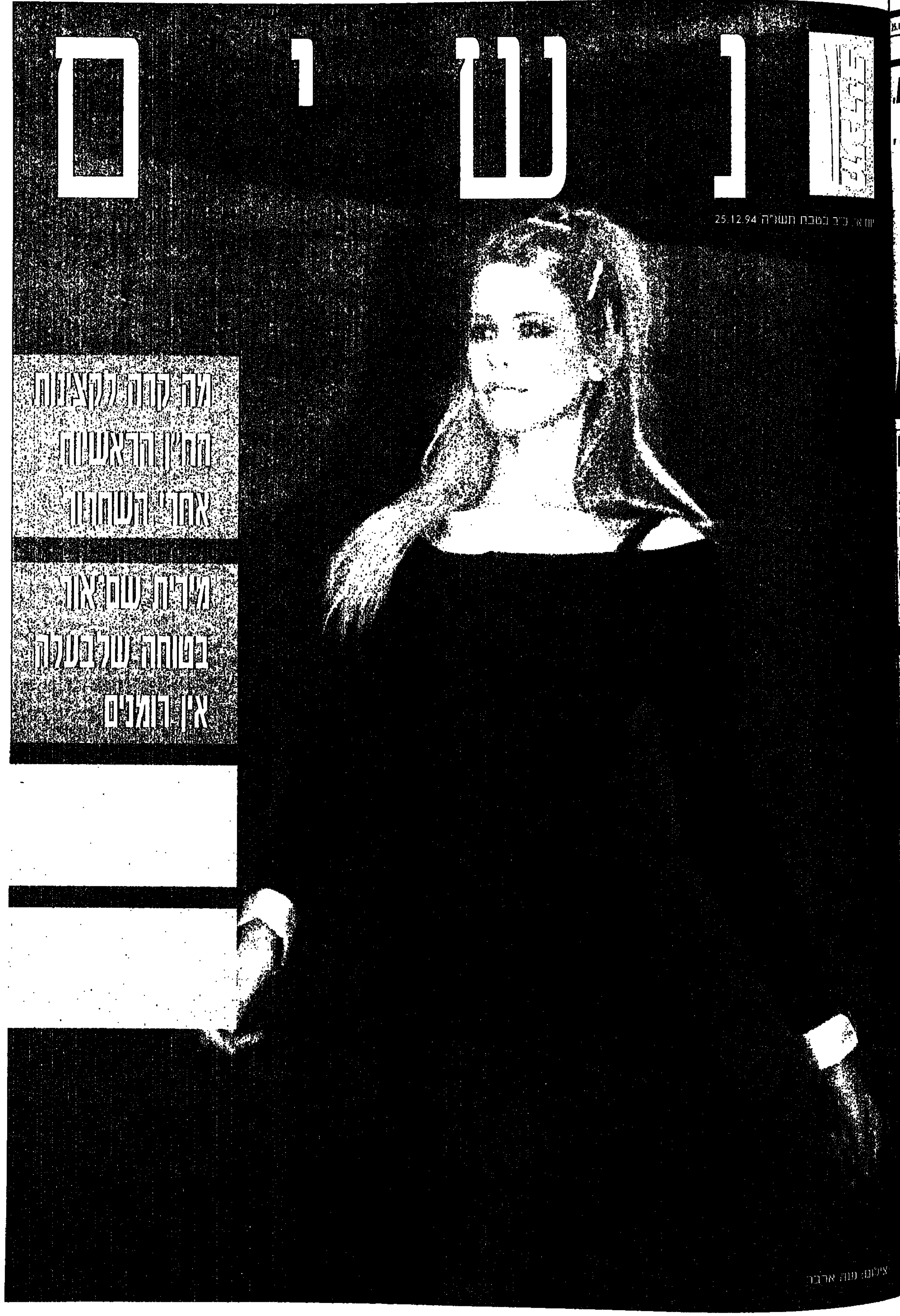

הבימה — התיאטרון הלאומי

סוחרי התהילה — הערב 26.12, ג' 12 28 ב-20.30
טוני היפה — ג' 27.12, ד' 28 12 ב-20.30
העלמה והמוות — ה' 29 12 ב-20.30
המתחזה — מוצ"ש 31.12, א' 1.95 ב-20.30
האחיות רוזנצוויג — ב' 2.1, ג' 3.1, ד' 4.1 ב-20.30
שלוש אחיות — הבימרתף — היום 25.12 ב-20.30
האב — הבימרתף — ג' 26.12, ג' 27.12, 18.00, ד' 28.12 ב-20.30
תעלולי סקפן — ד' 28.12, ה' 29.12, מוצ"ש 31.12 ב-20.30
יתומים — הבימרתף — ה' 29.12 ב-20.30, 20.30, 14.00
03-296071

הקאמרי של תל אביב

ביקור הגברת הזקנה — הערב 26.12 ב-20.30, ג' 27.12, ד' 28.12 ב-20.30, ה' 29.12, מוצ"ש 31.12 ב-20.30
השיבה הביתה — אולם החזרות — ג' 27.12, 14.00, 30.12 ב-20.30
השיעור — אולם החזרות — ה' 29.12, 12.00, 30.12 ב-20.30
פליישר — בצ. אמריקה — לקראת פסטיבל ניו-יורק 20.30 בשעה 30-31/1
רומיאו ויוליה — בצ. אמריקה — ג' 27.12, ה' 29.12 ב-20.30
פנטסיה לפסנתר — 28-29/12
03-5233335 מנויים 6246211 קאמריפון 6229363

חיפה — התיאטרון העירוני

פיליפ ז'נטי — הערב 26.12, ג' 27.12 ב-20.30
הכפיל — עפולה, ה. התרבות 21.00
שיחות עם אבי — ת"א, מוזיאון ת"א 20.30
04-620670

תיאטרון באר שבע

סוחרי התהילה — הבימה — הערב 26.12, ב' 25.12 ב-20.30
לחנך את ריטה — מרכז דוהל: היום 25.12 ב-10.00, בית שמש: 27.12 ב-20.30
המתחזה — הבימה — מוצ"ש 31.12, א' 1.95 ב-20.30
07-238278 רב-קווי

יידישפיל / בית ליסין

פילומנה
אורקיסט מטומטם
שיחות עם אבי
חמלך
03-6916653

האופרה הישראלית-ת"א

נבוקו — כל הכרטיסים אזלו — 21.1.95-29.12.94
הספר משביליה
שיח לקראת בכורה
שעה לפני
03-6927777

הסף

הצגת בכורה — "בשפל"
האידיוט
רוזנקרנץ וגילדנשטרן מתים
03-6182812

24 המקומות הכי טובים.
תפוס אחד. עכשיו.

בית הספר לקולנוע ולטלוויזיה ירושלים
מיסוד משרד החינוך והתרבות והקרן לירושלים

החלה ההרשמה לתלמידי שנה א' לשנה"ל תשנ"ו (95/96)
מסגרת הלימודים: 4 שנים מעשיות ואינטנסיביות

לפרטים והרשמה
כתובת: יד חרוצים 4, אזור התעשיה תלפיות, ק"ג
למכתבים: ת"ד 10636, י-ם 91103
טל': 02-731950, א'-ה' 10:00-15:00

אילנית
כבר אחרי חצות

אוסף שירי האהבה הנפלאים של אילנית
"אי שם", "כבר אחרי חצות", "נחמה" ועוד...

הנהג
עשה לך מנהג קבוע — קח עמך חייל לדרך

תיאטרון עם מעריב בקאמרי

רב שיח בנושא: איזו נקמה מתוקה
בעקבות ההצגה "ביקור הגברת הזקנה"

משתתפים:
■ פרופ' אסא כשר פילוסוף ■ רונית לב-ארי קרימינולוגית
■ רוני סומק משורר ומחנך ■ בני דון-יחיא משפטן
■ עמרי ניצן במאי ההצגה ■ ליא קניג ועודד תאומי - כוכבי ההצגה

מנחה: אבי בטלהיים ● האירוע יתקיים ביום חמישי, 29.12.94, בשעה 17:00, בתיאטרון הקאמרי
הכניסה חופשית, הציבור מוזמן

הקאמרי של תל אביב | הארוע בחסות מעריב

"אסור להחמיץ"

מור הפקות, קוטלר - אשר הפקות גאים להציג
אחינועם ניני גיל דור
בליווי תזמורת בשירים מתוך "רחל ולאה" והתקליט "נעה"
3 הופעות בלבד!
בשיתוף היכל התרבות ת"א
ת"א "היכל התרבות" מחר יום ב' 26.12 ב-21.00

בלעדי למשלמים בכרטיס Gold MasterCard
25% הנחה למנויי התזמורת הפילהרמונית הישראלית עם הצגת כרטיס
MAGIC
המשרד: טל: 03-5287057 חברי איגוד האמרגנים ומפיקי אמנויות הבמה בישראל
על קלטות ותקליטורים NMC
יותר מעניין לקרוא מעריב

כולנו נותנים בהופעה

28 דצמבר יום ד' מ-21.00

האחים פורטיס
ברי סחרוף
יזהר אשדות
דנה ברגר
כנסיית השכל
רעש
מוניקה סקס
גוונים כהים
קנאק/פופ

נא לדייק
בקולנוע אלנבי הישן
אלנבי 58
ערב התרמה לגמילה מסמים

פותחים את השנה עם
משינה
להתראות (מרים שלום אחרון)
1.1.95
האלבום החדש בחנויות התקליטים
הד ארצי

חידון סקארלט

מעריב בשיתוף עם: יונייטד קינג וידאו, א.ד. מטלון ושות' בע"מ, גלובוס גרופ

חידון ענק נושא פרסים לרגל
הבכורה הארצית בוידאו
של המיני-סידרה היקרה והמדוברת ביותר בעולם
עפ"י רב המכר מאת אלכסנדרה ריפלי
סידרת המשך של חלף עם הרוח

מה עליך לעשות?
לענות על שאלון זה לשלוח את התשובות לת.ד. 20050 ת"א עבור "חידון סקרלט" ולהשתתף בהגרלת הפרסים.

1. המשפט המסיים את הסרט "חלף עם הרוח" הוא:
א. מלחמה, איזו מלחמה ארורה.
ב. מחר יהיה יום חדש.
ג. בכנות יקירתי, לא אכפת לי.

2. בתפקידים הראשיים ב"חלף עם הרוח" הופיעו:
א. וויאן לי, אוליביה דה אבילנד, גרגורי פק.
ב. קלארק גייבל, בטי דייוס, וויאן לי.
ג. וויאן לי, לסלי הווארד, קלארק גייבל.

3. בתפקידים הראשיים ב"חלף עם הרוח 2" משחקים:
א. ריצ'ארד גיר, ג'וליה רוברטס.
ב. ג'ואן ואלי קילמר, טימותי דלטון.
ג. הריסון פורד, קים בסינג'ר.

4. הרקע ל"חלף עם הרוח" הוא:
א. מלחמת העולם הראשונה.
ב. מאבקי הקולוניאליות בבריטניה.
ג. מלחמת האזרחים האמריקנית.

שם ______ שם משפחה ______
רחוב ומס' ______ ישוב ומיקוד ______
טלפון ______ גיל ______

בין הפותרים נכונה יוגרלו הפרסים הבאים: מתנת חברת יונייטד קינג וידאו
3 סופי שבוע במלון "קיסר"
מכשיר וידאו
100 אלבומים של "חלף עם הרוח" "סקארלט" בקופסא אחת מהודרת 6 קלטות

את המעטפות יש לשלוח עד תאריך 31/1/95 אסורה ההשתתפות לעובדי יונייטד קינג, א.ד.מ, ג.ג ועובדי מעריב.

הנחה מיוחדת לקוראי מעריב עם הצגת מודעה זו
כל הרוכש את סידרת "סקארלט" מקבל במתנה את סידרת "חלף עם הרוח" (סה"כ 6 קלטות) במחיר 260 ש"ח במקום 290 ש"ח
לפרטים נא לפנות ליונייטד קינג וידאו, טל' 03-5177101, לוידי.
ניתן להשיג ברשת "טאוור רקורדס" (מגדל האופרה ת"א), ברשת "סטימצקי", ברשת "ענק הוידאו", בסיפריות הוידאו המובחרות ובחנויות התקליטים.

יותר מעניין לקרוא מעריב

ללמוד את הסקס

שלושה ספרים, הדנים במיניות האשה, יצאו לאחרונה בארה"ב

גברים צריכים לדעת יותר על האורגזמה של האשה, כדי לעזור לה להגיע לחוויה המסעירה, כיוון שאחת התופעות הבולטות ב־20־30 השנים האחרונות היא, שנשים מעיזות לא רק לחשוב שגם להן מגיעה אורגזמה, אלא שאפשר, צריך וכדאי לדבר על כך. על אחת כמה וכמה, לכתוב על זה בחופשיות ולייעץ זו לזו. יש ביניהן הסבורות, שחובה אף להדריך את הגברים ושיש לעשות זאת בצורה משמעותית.

שני ספרים חדשים שראו אור בארה"ב דנים בנושא זה בהרחבה. שניהם קצרו הצלחה רבה. הם משלימים ספר שהופיע עוד קודם לכן ושעסק באורגזמה הנשית, ושגם הוא נחשב למשובח.

ד"ר מרים סטופרד, בספרה "הקסם שבמין" (THE MAGIC OF SEX), כיוונה את כתיבתה במיוחד לגברים. היא פורשת לפניהם כל מה שעליהם לדעת על הנשים, על גופן ועל תחושותיהן. במקביל היא מסבירה לנשים עובדות ידועות יותר וגם לא מעט עובדות פחות ידועות להן, על בני זוגן.

המחברת מונה בספרה את התנוחות השונות למגע מיני, מסבירה את היתרונות שבכל אחת מהן למצבים שונים. למשל איזו תנוחה יש להעדיף בעת ההריון ואיזו מומלצת לאנשים כבדי משקל במיוחד.

בנימה יותר הומוריסטית, מבלי לפגוע בעוברות, כתבה סוזי לנדורפי את ספרה החדש "חם, סקסי ובטוח" (HOT, SEXY AND SAFE). לנדורפי מאמינה שכל אדם, אשה כגבר, צריך לשלוט באורגזמה שלו, ובן הזוג רק עוזר לו להגיע לכך. המחברת מוקיעה את הזוות שהחברה שלנו נתנה לשני המושגים – אורגזמה וחדירה – ומזכירה כי הרגדגן קיים על מנת להנות. היא, אגב, ממליצה לעשות הכל באור.

לנדורפי מסבירה איך אפשר להגיע לאורגזמה על ידי חדירה, אך טוענת שהתגובות הן אינדיבידואליות ושונות אצל כל אשה. תכופות קשורה יכולתה של האשה להגיע לאורגזמה בתדמית האישית שיש לה בעיני עצמה, ולכן היא מרגישה שכדי להרגיש סקסית, האשה לא צריכה להיראות או לחשוב שהיא צריכה להיראות בהתאם לדימויים הסקסיים שהחברה יצרה, משום שאלו אינם אמיתיים.

נשים רבות, כידוע, מזייפות אורגזמה, אבל מחברת הספר השלישי (והראשון בנושא זה) – "איך לספק אשה בכל פעם" – נורה היידן, מגלה, כי המחברת ראיינה 486 נשים, "ואפילו אחת לא אמרה שמעולם לא זייפה אורגזמה". רק 52 דיווחו שהן מזייפות לעיתים רחוקות; 124 טענו שהן מזייפות רוב הזמן, ואילו 310 סיפרו שהן מזייפות תמיד. הסיבה שרובן נתנו לזיוף היתה: אי הרצון לפגוע ברגשותיהם של בני הזוג, שפשוט לא ידעו איך לספק אותן.

תכופות, מגלה היידן, אפילו הרומנטיקנים הגדולים ואמני המשחק המוקדם, לא ידעו איך לספק את האשה עד הסוף בשהגיעו ל"תכלית". הסיבה? הם עצמם כבר הגיעו לסיפוק והם אלו שהניחו שכך קרה גם לבנות הזוג שלהן, שויפו, כי רצו כבר לגמור את השעמום, את אי הנוחות או את הכאב שהן חשו במהלך המגע.

מכיוון שהתברר, שגברים בהחלט מעוניינים לדעת כיצד לספק את בנות זוגם, ואילו הן אינן יודעות תמיד מה בדיוק לבקש ולעשות, אפילו כאשר התקשורת האינטימית ביניהם היא טובה מאוד, פונה גורה היידן אל שני בני הזוג (כל אחד בנפרד) ומנחה אותם, צעד אחר צעד, ובפירוט רב, איך להביא את האשה לסיפוק ולאורגזמה מקסימלית.

הספר נכתב אמנם בשנת 1982, אך מעורר עתה עניין מחודש בארה"ב, אולי מפני שדור חדש של נשים וגברים מתמודדים כיום עם אותה בעיה.

אגב, שמו המלא של הספר הזה הוא "איך לספק את האשה בכל פעם ולגרום לה להתחנן לעוד. זה עובד באמת!"

■ כרמל פלד, ברקלי, ארה"ב

רהיטים

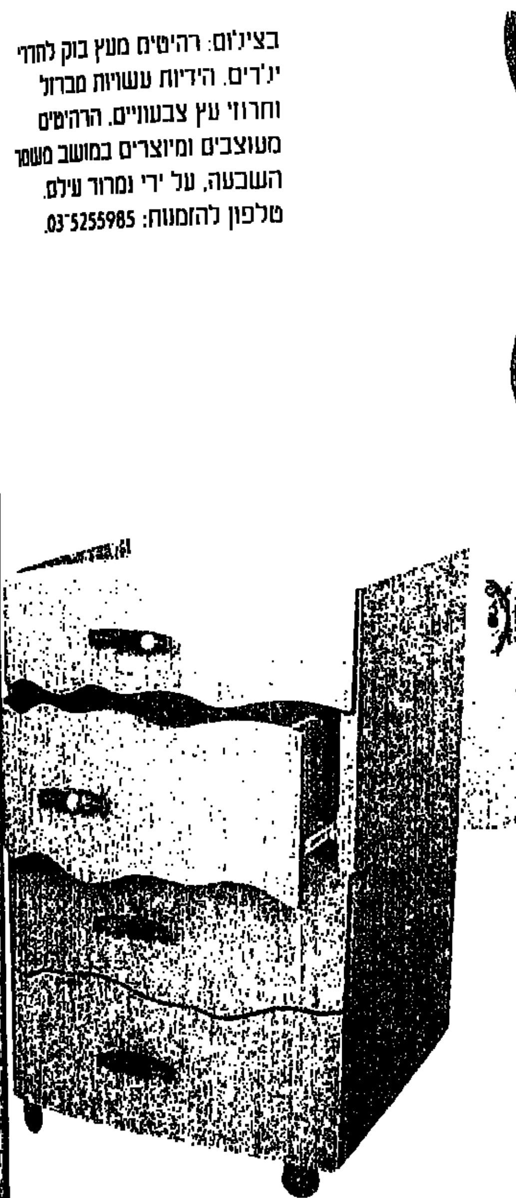

בצילום: רהיטים מעץ בוק לחדרי ילדים. הידיות עשויות מברזל וחרוזי עץ צבעוניים. הרהיטים מעוצבים ומיוצרים במושב משמר השבעה, על ידי נמרוד עילם. טלפון להזמנות: 03־5255985.

היהלום שבכתר

אלה מזרחי, 22, היא הנציגה של שעוני "גוצ'י" בישראל

אלה מזרחי

צילום: סיון פרג'

אלה מזרחי, בת למשפחה טבריינית אמידה ומכובדת, סיימה לפני כשנתיים את שירותה בצה"ל, עברה לגור בתל־אביב, התחילה ללמוד במכון הגמולוגי ובמקביל, לעבוד כדיילת מכירות בחנות תכשיטים. עד מהרה הבחינו הממונים עליה בכישורי המכירה שלה, העבירו אותה לסניף גדול יותר והפקידו בידיה את נושא התיירות. לאחרונה נתמנתה להיות נציגת השווק של שעוני "גוצ'י" בארץ.

– איך בחורה כל כך צעירה בלי רקע של לימודי שווק מצליחה לקבל תפקיד כזה?

"לפני כחודשיים הגיע לארץ ז'אק ויצמן, נשיא גוצ'י העולמי, ועודד גרא החליט שהוא מפקיד בידי את התפקיד, ואני אהיה זו שאשווק את השעונים בארץ. גם גיא עסריאלנט מאוד תמך, ואני חייבת להגיד שרק בזכות האמון שהם נתנו בי, הצלחתי לאורך כל הדרך.

"אחרי הפגישה שלי עם ז'אק ויצמן נשלחתי ללונדון לשבוע הדרכה. ביום הראשון ראיתי איך עובדים במרכז, לגוצ'י יש שישה מרכזים: בשוויץ, אנגליה, גרמניה, הונג־קונג וקליפורניה, שרק הם מספקים את שעוני גוצ'י לחנויות מורשות. באנגליה המרכז נחשב לטוב ביותר מבחינת שיווק והדרכה, כך שביום הראשון ראיתי איך עובדים בהדרכה ויומיים אח"כ סיירתי בחנויות ובבתי הכל־בו ועקבתי אחר המכירות, איך מוכרים ומה מוכרים וביום האחרון היתה לי פגישה עם מנכ"ל ומנהל המכירות הראשי שזה כלל הסבר יותר לפרטי פרטים כולל איך מסדרים את השעונים, איך משווקים, תימחור ובכלל כל המערכת איך היא נעשית באירופה ואיך ליישם אותה בארץ.

"כל שלושה חודשים יש באנגליה כנס של סוכני מכירות בו מסכמים מטרות, מה ואיך היה, ומה עושים הלאה. בינואר '95 אני נוסעת שוב להדרכה. תמיד נמצאים עם היד על הדופק".

– האם מנהלי השווק המקבילים לך בתפקיד הם גברים או נשים?

"בגוצ'י הגיעו למסקנה שבתפקיד הנ"ל נשים נוחלות את מירב ההצלחה לכן נכון להיום, כל המועסקים בתפקיד הנ"ל הם נשים ואין אפילו גבר אחד לרפואה".

– תארי לי את תפקידך.

"אני אסתובב בכל הארץ בין סניפי החברה וגם בחנויות שימכרו את גוצ'י. פעם בשלושה שבועות אני איישם בארץ את ההדרכה שקבלתי בחו"ל, אבדוק את התצוגה, אם היא [...] מספיק טוב ואם צריך לשנות. אני תמיד אוודא שהולכים לפי התורה של החברה בחו"ל ושאין חריגות. בהמשך הדרך נמכור [...] השעונים גם לדיוטי פרי".

אלה היא כאמור בת למשפחה ידועה בטבריה. אביה קבלן, [...] לה אח אחר מהנדס בנין, אח נוסף מהנדס מחשבים ואחות [...] חשבון. "האמא היא הכוח המניע במשפחה שעודד הירדן [...] הילדים לצאת וללמוד. המשפחה שלנו תמיד [...] לימודים ואחר כך שנעשה מה שאנחנו רוצים. האחים שלי [...] כולם בגיל 30 לטבריה, כך שיש לי כמעט עשור לחזור", [...] אלה.

בגיל כל כך צעיר הספקת לאשת קריירה, איך [...] החברות שלך?

"החברות שלי גם יותר מבוגרות ממני וגם מלומדות [...] עצמן, חלקן סטודנטיות והאחרות שסיימו מתמחות [...] חשבון ועריכת דין, בסך הכל הן מפרגנות כי היו ערות [...] התקופה בה לא היה ברור מה אעשה אחרי שסיימתי [...] כדיילת ועבודה עם הצי השישי".

חבר יש?

"כן".

ואיך הוא מתייחס לעובדה שאת צריכה להשקיע כל כך הרבה שעות?

"גם קודם עבדתי המון שעות, כך שזה לא צעד דרסטי [...] מה גם שאני עצמאית מאוד ואין לי בעיה עם זה, [...] מקבל את זה ומעודד, גם עצם העובדה שהעבודה כרוכה בנסיעות בארץ ובחו"ל".

היכן את רואה עצמך מהיום בעוד עשר שנים?

"כנראה שאפתח עסק עצמאי משלי, אולי בטבריה אולי [...] אביב. מה שבטוח שהוא יהיה בתחום של השעונים או התכשיטים [...] זה יפול בין שניהם".

■ רונית מטיאס

עורכת: יעל פז־מלמד ■ סגנית עורכת: גאולה רש ■ עריכה: אליאל עזגד ■ עיצוב: גלית גץ ■ גרפיקה: יעל בן־דרור ■ עריכה לשונית: מירי ליטווק ■ הפקה: דיוה דלבר
בשער: קלאודיה שיפר בדגם של אנה מולינרי ל"בלומרין"
© כל הזכויות שמורות ל מעריב

מה עוד אפשר לעשות עם

אטבי כביסה

■ אפשר לחזק צמח מטפס אל הסורגים שרוצים לכוון אותו אליהם, כאשר הוא עדיין גדל ולא נצמד אליהם בעצמו.
■ כדי שהחלב בקרטון הפתוח לא יספוג ריחות במקרר, אפשר לסגור את הפתח הגזור בעזרת אטב כביסה. באותה צורה אפשר גם לסגור שקיות של מזון קפוא, שנפתחו ותוכנן לא נוצל עד הסוף, לפני החזרתן למקפיא.
■ אפשר לתלות מתכון שגזרתם מהעיתון, בעזרת אטב כביסה, אל אחת מכ־פות הבישול או אל מגירה בארון העליון במטבח. כך הוא יהיה נקי, זמין וב־גובה העיניים בשעת העבודה.
■ אפשר להצמיד כמה שקיקי תה זה לזה כשמכינים קומקום תה; זה יקל אחר כך על הנסיון לדוג אותם מהקומקום לפני הגשתו לשולחן.
■ כדי למנוע "התגלגלות" של מכפלת חצאית ג'ינס או מכנסי ג'ינס, מהד־קים את החזית ואת החלק האחורי זה לזה, בתחתיתם, בשעת התלייה ליי־בוש.
■ אפשר לאלתר סינור לפעוט בעזרת מגבת מטבח, שמצמידים מסביב לעור־פו באטב כביסה.
■ כדי לסחוט את הטיפות האחרונות של משחת השיניים מהשפופרת, מג־לגלים אותה עד הסוף ואז נותנים לה עוד קורץ' אחד בעזרת אטב כביסה.
■ כדי לעזור לידיים קטנות להחזיק בקלפי משחק, אפשר להצמיד את "מני־פת" הקלפים בעזרת אטב כביסה.
■ אם הפעלתם את אורות המכונית במשך היום, בנסיעה בכביש בין־עירוני או בזמן גשם, הצמידו אטב כביסה למפתח־ההתנעה, כדי להזכיר לעצמכם לכבות את האורות אחרי החנייה.
■ אפשר להצמיד חפצים שרוצים להדביקם זה לזה באטב כביסה, כדי להד־קם במקומם.

■ מתוך "שימוש אחר ל־101 חפצים ביתיים שכיחים", מאת ויקי לנסקי, סיוחד ל"נשים"

[...]בקולקציית החורף
[...] "אופנת קפה"
[...]מבחר של מכנסיים,
[...]ים, ז'קטים,
[...]צאיות מיני,
[...]ים ארוכים
[...]קצרים, סריגים
[...]ים, והכל
[...] בדים
[...]ים. הקולקציה
[...] על ידי טוני
[...] פינול ושרון
[...]. המחירים:
[...] מיני –
[...] מ־129 ש"ח;
[...]ים – החל מ־
[...] ש"ח; ווסטים –
[...] מ־159 ש"ח;
[...]ים – החל מ־
[...] ש"ח; סוודרים
[...] החל מ־359 ש"ח.
צילום: סיקי ממון
[...] של "קפה"

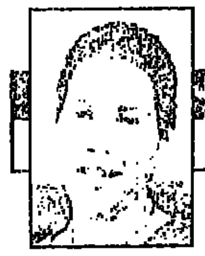

דרך אגב

יעל פז־מלמד

מזל טוב, את זקנה

יונה הגיעה לגיל 60, ובביטוח הלאומי יש טופס מסויים, שנשלח אוטומטית לכל אשה שהגיעה לגיל הזה, ושבו מברכים אותה על כך שהגיעה לגיל זיקנה. אתן הבנתן את זה, בנות? כל היונות והרינות והשרות שאתן מכירות, שנראות נפלא או לא כל כך נפלא, שעדיין עובדות, מתפקדות, הן זקנות שצריך לברך אותן על קשישותן

את יונה אני פוגשת מספר פעמים בשבוע במסגרת שדורשת כושר גופני רציני ביותר. אם היו שואלים אותי בת כמה היא, הייתי אומרת: משהו בין 45 ל־50. היא תוססת, מצחיקה, מקפצת כל הזמן ממקום למקום, נראית נהדר, מלאה תוכניות לעתיד, עושה דיאטות, שמה על עצמה בגדי גוף סקסיים, מרגישה נפלא.

מאחר שלא שאלתי את עצמי מעולם בת כמה היא, וגם אחרים לא שאלו אותי, לא התייחסתי לענין הגיל שלה, ולא העליתי השערות בענין. עד שיום אחד, בשבוע שעבר, ראיתי אותה קצת נסערת, דבר שלא אופיני לה במיוחד, וכששאלתי מה הענין, סיפרה לי שבאותו בוקר קיבלה מכתב מן הביטוח הלאומי, שבו מברך אותה המוסד לרגל הגיעה לזיקנה. חשבתי שהיא נסערת מכך שקיבלה בטעות מכתב שלא יועד לה, והיא מיד העמידה אותי על טעותי. מתברר שיונה הגיעה לגיל 60, ובביטוח הלאומי יש טופס מסויים, שנשלח אוטומטית לכל אשה שהגיעה לגיל הזה, ושבו מברכים אותה על כך שהגיעה לגיל זיקנה.

אתן הבנתן את זה, בנות? כל היונות והרינות והשרות שאתן מכירות, שנראות נפלא או לא כל כך נפלא, שעדיין עובדות, מתפקדות כאילו לא קרה כלום, חולמות על טיול סביב לעולם או כתם על שיפוץ הדירה, מתרוצצות בחנויות כדי למצוא גרב שתתאים לחצאית המיני החדשה, הן זקנות שצריך לברך אותן על קשישותן, כמין מחווה נחמדה של רצון טוב כלפי אנשים שמה כבר נשאר להם בחייהם, לבד ממחוות נחמדות.

אל תהיי תמימה

ואין הכוונה כלל וכלל להגיד שאנשים זקנים ראויים לרחמים, או שלחייהם אין הרבה משמעות, מה שכמובן משולל כל בסיס והגיון. ובכל זאת, כשאשה כמו יונה מקבלת איגרת ברכה כמו זו של הביטוח הלאומי, היא מתפלצת בהתחלה, ואחר כך מתחיל להתגנב לליבה חשש־לחשד שאולי היא באמת כבר זקנה, ולוקח כמה ימים טובים כדי לשכנע אותה שהיא מדברת שטויות איומות.

וזה חשוב הענין הזה, כי בכל מקרה יש לנו, הנשים, בעיה מסויימת עם הגיל, ואפילו יותר ממסויימת. הגיל מאיים עלינו בצורה חסרת פרופורציות לחלוטין. ולא שלגברים זה לא קורה, אבל הרבה פחות, וכבר דובר רבות בענין הזה.

אנחנו, איך שאנחנו מגיעות לסביבות ה־40, נופלת על רובינו חרדה גדולה, שהנה, הכל הולך פחות או יותר להגמר. הצלוליטים מאיים על רגלינו ובטנינו, הקמטים על פנינו והמשקל על אחורינו. מה יהיה? תוך זמן קצר כבר לא נהיה מה שהיינו פעם, הגברים יעיפו בנו מבט חטוף ויעברו מיד לשנתונים אחרים לגמרי. זהו, הכל אבוד. ובשיחות אינטימיות של חברות, כשבטוחים שהם לא ישמעו, אנחנו אומרות שגברים זה לא נשים, ולהם אין מה לפחד מגיל 40 או 50. למה לנו כך? נו, את יורעת, אל תהיי תמימה. הרי את יודעת שאנחנו צודקות.

לא, אני לא יודעת, אבל זה לא כל כך משנה. קחו גבר בן 60 ואשה בת 60, ותקבלו שני עולמות שונים לחלוטין. וזה נכון גם לגיל 50, ואפילו לגיל 40, למרות שלפי הספר זה הגיל שבו רוב הגברים עוברים משבר רציני. אז לוקח להם כמה חודשים, הם עושים הערכת מצב, לפחות אלה שראיית העולם שלהם אופטימית פחות או יותר, הם מבינים שמצבם בכל התחומים רק השתפר עם הגיל, ולא להיפך, ותוך זמן קצר הם שוב בעניינים, כאילו כלום. רובם מגיעים לגיל 60 בהרגשה שיש להם עוד הרבה שנים לעבור, להצליח, להתפנן עם מה שמציע העולם שמסביבם ואפילו לעשות שינויים בקריירה.

בגיל 59

אני עוקבת עכשיו מקרוב אחרי גבר בן 59, מנהל כספים מצליח, שהחליט לעזוב את מקום עבודתו. חודשיים כאבה לו הבטן מפאניקה, שמי ירצה לתת עבודה לגבר בגילו, ואחר כך כאבה לו הבטן מפאניקה איזה מקום עבודה לבחור, מבין חמישה נפלאים שהוצעו לו, כששמעו על כישוריו וקיבלו המלצות על יכולתו.

אתם באמת חושבים שזה היה יכול לקרות גם לאשה בגיל הזה, לא משנה מה יהיו כישוריה ויכולתה? חד משמעית, לא. רוב הנשים בנות ה־59 אפילו לא תתחלנה לכתוב מכתב למקום עבודה זה או אחר. אחת לשניה, בסודי סודות, הן תגרנה שחבל אפילו לנסות. מי יסתכל בכלל על אשה בגיל הזה, מי ירצה לפגוש אותה. ומאחר ובמשך שנים גיל 60 היה גיל הפרישה הרשמי, חינכנו את עצמנו להאמין, שהחיים המקצועיים, כמו גם חיי הרגש, מסתיימים פחות או יותר בגיל. והרי אין שטות גדולה מזו.

כל מה שהם יכולים לעשות בכל גיל, גם אנחנו יכולות, למעט היכולת להוליד ילדים, שאצלינו נפסקת בגיל הרבה יותר מוקדם מאשר אצלם. אז מה? מי רוצה ללדת ילדים בגיל 55 או 60 או אפילו 50. חלק ניכר מן המיתוס על הזרקנותנו המוקדמת והזדקנותם המאוחרת, נולד מן הענין הזה שהם פוריים ויכולים להוליד ילדים גם אחרי גיל 60. את היכולת הפיזיולוגית הזו לקחו הכי רחוק שאפשר. אנחנו פיתחנו סביב זה את התיאוריה על היכולת שלו להשיג לעצמו אשה צעירה, ואי היכולת המגבילה שלנו, וכן הלאה, וכן הלאה.

ורק דבר אחד שכחנו להגיד לעצמנו: 'ביג דיל'. אז הוא יכול בגיל שישים למצוא בחורה בת 30 ולהוליד איתה שלושה ילדים. הרי הרוב המכריע של הגברים לא משתמש ביכולת הזו, והרוב המכריע של הנשים לא היו רוצות להשתמש בה בכלל. הלך היתרון.

ויש לקוות שגם הטופס של הביטוח הלאומי ילך לאן שילך, יעלם מן העולם, ובמקומו תימצא נוסחה קצת יותר נעימה לברך נשים שהגיעו לגיל 60.

הקח"ניות

עמירה דותן היא היום דירקטורית בתעשייה האווירית, אחראית על מעמד האשה בסוכנות היהודית ועוד כמה תפק[ידים] מכובדים. חדווה אלמוג היא יו"ר נעמ"ת בחיפה. סטלה לוי היא נציגת קבילות הציבור במועצת רמת השרון. רות מו[שכל] חיה בארה"ב עם משפחתה ■ לפני כל זה, הן שירתו בצה"ל כקצינות ח"ן ראשיות, התפקיד הגבוה ביותר שאשה [...] להגיע אליו בצבא ■ מה הן עושות כיום? האם, לדעתן, יש כיום עדיין צורך בחיל נשים? אילו תפקידים הוצעו [...] כשהשתחררו, ומה הן בחרו לעשות? האם הן מקדמות נשים גם כיום? תמר אבידר שוחחת עם הקח"נריות מאז ועד [...]

אל"מ לשעבר רות מושכל, מי שהיתה קצינת ח"ן ראשית בשנים 1975-1973, מתגוררת כיום בפרבר רווחה של פילדלפיה עם בעלה, הבנקאי צבי מושכל ושניים משלושת ילדיה. לא נוח לה להיקרא "יורדת", ושאלות על מקום מגוריה הנוכחי מביכות אותה.

"קצינת ח"ן ראשית שלא גרה בישראל, זה לא נושא שהייתי רוצה להתראיין בו", אמרה כשהתקשרתי אליה טלפונית. אך מיד התעשתה: "אני לגמרי שלמה עם מה שאני עושה כאן. אני פעילה בארגונים יהודים ולא יהודים. מקבלים אותי כמות שאני, ואיש לא מתייחס אלי כאל יורדת, כשאני כל כך מעורבת בעשייה ופעילות ישראלית".

רות מושכל, בת 59, בעלת תואר שני בחינוך שהשתלמה במינהל חינוך, השתחררה מצה"ל ב-1978 ואחרי שנה פנתה לקריירה ציבורית, כחברת מועצת חולון, הממונה על תיק הנוער. "אילו נשארתי בארץ הייתי בוודאי הולכת לנהל בית ספר, אבל נסעתי בעקבות הבעל שנשלח להקים את בנק הפועלים בפילדלפיה. השליחות נסתיימה מקץ חמש שנים, ועם תום התפקיד הוא הקים בנק חדש ונשארנו כאן. זה היה לפני 15 שנה".

הבת הבכורה שלהם, סיגל מושכל-עצמון, 30, חזרה לישראל כבר בתחילת השליחות של הוריה. היא מדריכה פדגוגית במכללת ילין וכיום תלמידת בית הספר לטיפוח מנהיגות חינוכית בירושלים.

– מתי השלמת עם העובדה שאתם לא חוזרים לישראל?

"עם תום התפקיד של בעלי, כשהחלטתי שאני נשארת איתו, ואין לי בעיה עם זה".

הפעילות שלה נעה בין הקמת סניף חדש של ידידי בית החולים בילינסון, לבין פעילות למען אוניברסיטת באר-שבע ואוניברסיטת תל-אביב. היא עוסקת בהסברה ישראלית ("אני שגרירה של ישראל יותר מכל שגריר אחר"). "ובעיקר בנושא החינוך היהודי ההולך ונחלש כאן. לא פעם אני שואלת את עצמי – ואני לא יודעת אם יש לי רשות להביע זאת בקול – שישראל צריכה לוותר על התרומות של היהודים ואת הכסף כולו יש להקדיש לחינוך היהודי כאן. את יודעת שבערים גדולות, דוגמת פילדלפיה, יש רק בית ספר תיכון יהודי אחד? בדור שהילדים שלנו למדו בו, אבל המצב בכללותו מאוד מדאיג".

מושכל עובדת על הדוקטורט שלה בחינוך. שני הבנים שלה, אייל (בן 23) וטל (בן 19) לומדים באוניברסיטאות, והיא מספרת בגאווה על טל שנבחר באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון לנשיא אגודת הסטודנטים למען ישראל. "יחד עם אגודת הסטודנטים הירדנית הם ערכו באוניברסיטה טקס אזכרה לחללי האוטובוס בתל-אביב".

אל קבלת האזרחות האמריקאית היא מתייחסת כאל אקט טכני. "כי אם את כבר גרה פה, את רוצה להיות שייכת ומעורבת ובעלת זכות הצבעה". היא מנסה לרכך את הרושם: "בבית, עם הילדים, אנחנו חיים סביב הזהות הישראלית שלנו, יותר מהרבה משפחות שאני מכירה, וזה לא פשוט כאן. עברנו על כך שהילדים ימשיכו לדבר בבית אך ורק עברית".

– תחזרו לישראל?

"אני מניחה שנשוב כאשר בעלי יפרוש מן הבנק [...] בארץ בת ונכד. עד אז אמשיך להיות פעילה-יעילה כאן".

המושכלים חיים ברווחה והם מעורבים לא רק [...] היהודית. "גדלתי בח"ן, הייתי קצינה צעירה, נשארתי [...] והשתחררתי כדי ללמוד. כשחזרתי לח"ן הלכתי לשם [...] לאומית. לבסוף הייתי הסגנית של סטלה (לוי) [...] השתחררה התמניתי לקח"נרית. מוסד הח"ן בעיני [...] נקי וטהור", היא משתפכת בערגה. "תראי עד כמה [...] מונתה לתפקיד קחנ"רית שהיא אם חד-הורית".

רק בסופה של השיחה אני מציגה לרות מושכל [...] שהנחתה אותי אליה מלכתחילה: האם לאחר השחרור [...] קשה להשתלב בתפקיד אזרחי?

"לא היתה לי כל בעיה", היא עונה. "את צריכה [...] ופעילה ואז את מוצאת לעצמך תפקיד. אני לא [...] איזשהו קושי לקחנ"רית להיקלט בעבודה, יותר מאשר [...] העיקר זה כוח הרצון שלה, ובתנאי שהיא כבר לא [...] לתפקיד. לסיכום: אם האשה לא משובצת ואין לה [...] האזרחיים, לא המערכת אשמה בכך, אלא היא".

מפקדת הח"ן הראשית הראשונה מבין תריסר הקח[...] היו בצה"ל היא אל"מ מינה בן-צבי (ששירתה בתפקיד [...] 1947), ממקימי המכון האפרו-אסיאני, שהתמסרה ל[...]
כל שנות עבודתה, [...]
הבאה אחריה אל"מ [...]
(1952-1949) עמדה [...]
לעובדים סוציאליים [...]
של ההסתדרות, [...]
פרישתה.
אל"מ שושנה גרשונו[ביץ ...]
1952), כימאית במקצועה [...]
עם שחרורה כנספחת [...]
בשגרירות ישראל [...]
ועבדה ב'חרסה'.
אל"מ דינה ורט [...]
השתחררה בגיל [...]
בעיקר בעבודות [...]
אל"מ סטלה לוי [...]
עסקה במגוון תפקידים [...]
השחרור: לאחר [...]
לענייני נשים [...]
במשמר האזרחי [...]
1975, שנה בה [...]
היתה מזכירת [...]
ואף הספיקה להיות [...]
חודשים, ובמשך [...]
האחרונות היא [...]
קבילות הציבור [...]
במועצת רמת השרון [...]
אני יו"ר "ישראל [...]
בהמון ועדות".
"יש לבטל בכל [...]
קצינת ח"ן ראשית [...]
רוצות באמת [...]
"חיילת, הולמת [...]
ליחידה, וכשיש [...]
פיקודית, מה יש [...]
ראשית לעשות? [...]
בציגים מכל החילות [...]
אצלנו כמו בצבא [...]
לשירות בנות" [...]
סטלה, למי שהיה [...]
וייצמן. "כי [...]

שושנה גרשונוביץ 1952-1959

דינה ורט 1959-1964

סטלה לוי 1964-1970

דבורה תומר 1970-1973

רות מושכל 1973-1975

דליה רון 1975-1982

עמירה דותן 1982-1987

חדווה אלמוג 1987-1991

[...]ארגניזציה בח"ן, הוא השיב לה: "חן-חן, סטלתי. דבריך נקראו". "כמובן גם לא היתה כל הצדקה לכך שהגבילו את דרגת קצינת [הח"]ן ראשית לאל"מ. אבל אנחנו עבדנו ולא היה לנו זמן ליחצ"נות [ל]נושא שלנו. בזמנה של עמירה דותן כשהלובי היה חזק, הונהגה [ד]רגת תא"ל לקחנ"רית".

אל"מ דבורה תומר (1973-1970) שהיא כלכלנית במקצועה, [...] כי אף שהיו אליה כמה פניות בחופשת השחרור שלה [...] ציבוריים (בכלל זה לקבלת תפקיד מרכזי בארגון נשים [...]), היא לא התלבטה, בחרה בתחום הכלכלי-פיננסי והצטרפה [...] הפועלים. היא התחילה לפני קרוב ל-20 שנה כמנהלת המחלקה [...] הסכון, עברה להיות מנכ"ל בנק משכן (חברת בת של בנק [...]). עתה היא בהנהלת הבנק, עוסקת בהערכות ארגונית [...] שנת ה-2000. כמו כן, היא חברה בדירקטוריון של בנק אוצר [...].

האם היא מקדמת נשים? "עשיתי ככל שיכולתי לעשות, אם כי זה [...] בתחום האחריות שלי. אני מעודדת, טופחת על שכם, מברכת [...] בתפקידה החדש. אבל לא היתה אצלי כל פעילות חריגה בנושא [...]".

אל"מ דליה רון, שהיתה קחנ"רית בשנים 1982-1975 (משך [...] הארוך ביותר מבין כל הקחנ"ריות) לא נחתה נחיתת קבע [...] אזרחית. מאז השתחררה, החליפה מספר תפקידים, [...] הם: חברה במועצת העיר חיפה ונושאת תיק תרבות, [...] החברה להגנת הטבע, יו"ר אגף קהילה וקליטה במועצת פועלי [...] יו"ר מועצת המנהלים של פסטיבל הסרטים בחיפה.

[...] עמירה דותן, שהיתה קחנ"רית בשנים 1987-1982, תיזכר בצה"ל [...] ששברה את מחסום האל"מ בח"ן, וקיבלה דרגת תא"ל ב-1986. [...] שחרורה היו ביחס אליה ציפיות גבוהות ודובר בה גם כמי [...] עשויה לרוץ לכנסת מטעם רשימת המערך. ב-1989-1988 היא היתה [...] נשיא אוניברסיטת באר-שבע לענייני פיתוח ועניינים [...] לאומיים. בשנים 1992-1989 עברה לניו-יורק כראש המשלחת [...] ונציגת הנהלת הסוכנות בצפון אמריקה. מאז שובה היא [...] בראש כוח משימה כלכלי, שמטרתו לחזק ולטפח את התעשייה הישראלית, על ידי מציאת קשרים עסקיים עבורם בארה"ב. הגוף הוקם ביוזמתם של יהודי אמריקה והוא נשען על מעורבות התנדבותית של אנשי עסקים ישראליים מן השורה הראשונה.

דותן (שבשעת הכנת הכתבה בילתה את חופשתה במרוקו), מתפקדת גם כדירקטורית בתעשייה האווירית, אחראית על מעמד האשה בסוכנות היהודית, יו"ר 'נשים בעסקים', באגף החברות של מפלגת העבודה וחברה בהנהלה העולמית של בית המדרש הקונסרבטיבי.

תא"ל חדווה אלמוג (1991-1987) דחתה כמה הצעות עבודה מפתות, בכללן שליחות לחו"ל, מנכ"לות ארגון נשים גדול, וסמנכ"לות במשרד ממשלתי בירושלים, משום שמסיבות משפחתיות העדיפה להישאר בחיפה, עיר מגוריה. היא אם לשני ילדים, בני 7 ו-11. אלמוג בחרה בתפקיד יו"ר נעמ"ת בחיפה, בתקווה שתצליח לפצות את ילדיה על השנים בהן שירתה בצה"ל. סיכום ביניים: היא עדיין לא הצליחה.

התפקיד שבחרה בו הוא, בעצם, כניסה-לנסיון למערכת הפוליטית. "בהסתדרות מותחים עלי ביקורת, על שאני לא די עמוק בפוליטיקה", היא אומרת. "ואני אומרת שכאשר המערכת תפעל בסגנון 1995 ולא 1905, אתפנה אז גם לפוליטיקה. עכשיו אני בודקת את עצמי, אם מסגרת פוליטית מתאימה לי".

אלמוג מדברת על 500 העובדות שלה והמערכת הפיננסית הגדולה שהיא ממונה עליה, על השיטות הצה"ליות שהביאה עימה: דייקנות ודוגמה אישית, פגישות צוות סדירות, שיטות חדשות של ביקורת ומעקב, ורק אחר כך פוליטיקה.

– מתגעגעת לצבא?

"התפקיד לא עלה לי לראש אף פעם. אני יודעת לחייג בעצמי, לנהוג לבדי, ולא שוכחת את אלה שמתחתי. התפקיד בנעמ"ת מוצא חן בעיני, מפני שאפשר באמצעותו להילחם באפליית נשים. רק כשהייתי קצינת ח"ן ראשית נוכחתי שיש אפליה".

– את שותפה לדעה שיש לבטל את תפקיד הקחנ"רית?

"זה לא הגיוני. כאשר כל העולם יוצר היום תפקידים של יועצות לענייני נשים, יבוא הצבא ויבטל את התפקיד הזה? כל עוד אין מערכות שיקדמו את הנשים, יש מקום לקצינת ח"ן ראשית.

"כאשר השתחררתי שאלתי את עצמי אם לאחר ארבע שנים קודם מצב האשה בצבא, וגיליתי כי בשל ההתערבות שלי, הכפלנו את מספר הקצינות לתפקידים בהם קודם לא עסקו נשים. לדוגמה: ישנן עכשיו קצינות מבצעים, בכל החילות".

לדעתה, הצבא לא בנוי למהפכה אלא להתפתחות, וכאשר קיימת קחנ"רית היושבת במוקדי החלטה, יש לה מקום להשפיע. חוץ מזה, היא מטפלת בנושאים ייחודיים לאשה: הטרדה מינית ורפואת נשים.

אלמוג ממשיכה לעבוד, כמו בצבא, סביב השעון. "אין לי זמן לשטויות, אין לי זמן לקריאה, לא לחיי חברה, ולא זוכרת מתי ראיתי סרט. אני מרגישה שבעבודה הזו שבחרתי, אני עומדת כל הזמן תחת ביקורת די קנטרנית. כאילו מחפשים אותי. הרבה פעמים אומרים לי, 'כאן זה לא צבא'".

הבאה אחריה, תא"ל יהודית בן-נתן, המכונה זמבו (1994-1991), תשתחרר בסוף 1995 וטרם גיבשה תכנית לאחר-פרישה. הבקשה לדובר צה"ל, לראיין אותה נענתה בשלילה.

הקחנ"רית הנוכחית, תא"ל ישראלה אורון, מעוררת בקחנ"רית לשעבר רות מושכל בפילדלפיה, הרבה גאווה: "אני היא זו ששלחתי את ישראלה לקורס קצינות".

"לא עברנו מספיק על דרך ההמשך", מודה סטלה לוי, "היום השירות של הבנות הוא יפה ביותר, פרט להופעה במדים. זה מזעזע. פעם הן נראו אחרות לגמרי. אני לא הרשיתי לא חצאית מיני, לא מכנסיים ולא שרשראות. עשרות פעמים הערתי בעניין זה לראש אכ"א, ושום דבר לא השתנה".

הן מסתדרות בכוחות עצמן

משה עמיד, מנהל "צוות", הדואג להשמת משוחררי שרות קבע בצה"ל בעבודה אזרחית, מדווח, כי אף קחנ"רית לא נרשמה אצלם לסידור בעבודה. מדוע? "כי ברמה זו הן מסתדרות בכוחות עצמן".

– ומדוע עשרות קצינים בדרגות אל"מים ותא"לים רשומים אצלכם ויש ביניהם המצפים לעבודה הולמת כבר חודשים רבים, וג'וב אין?

"כי קצינה משתחררת בדרגת תת-אלוף יש רק אחת לכמה שנים (כעת יש שתיים העומדות בפני שחרור: תא"ל יהודית בן-נתן, הקחנ"רית, ותא"ל שולה ליגום, קצינת פניות ציבור – ת.א.), ואילו תתי-אלופים יש הרבה יותר. הם גם משתחררים בגיל גבוה יותר מנשים, ולכן קשה יותר לשבצם באזרחות".

הקחנ"ריות המשוחררות שמרו על פרופיל די נמוך בשוק האזרחי. וכך, אם מונים אחת לאחת, ניתן לסכם כי אף אחת ממפקדות הח"ן לא הגיעה עדיין לצמרת כפי שהגיעה בעת שירותה הצבאי. אף אחת מהן גם לא הוצעה, ולא רצה במירוץ, לתפקיד בכיר במערכת השלטונית.

רות מושכל

יהודית בן-נתן צילום: יחי דובר צה"ל

עמירה דותן צילום: אלי דסה

סטלה לוי צילום: אלי דסה

דבורה תומר צילום: אלי דסה

ישראלה אורן צילום: רועי בושי דובר צה"ל

חדווה אלמוג צילום: חרצל שפירא

מירית לו

"מי שטוענת שהיה לה רומן איתו, זו פנטזיה שלה". כך טוענת מירית שם־אור, אשתו של צביקה פיק, וגם פזמונאית, סופרת ועיתונאית. כאשר הוא הופיע בעיתונים מצולם עם דוגמניות עירום ואחרות, היא התעלמה. אבל פעם אחת גם הגישה נגדו תביעת גירושים והתחרטה. היום, אחרי 18 שנות נישואים היא אומרת: "אנחנו זוג יציב, גירושים זו טעות איומה"

גילה מצא-למפל

היא אשתו של צביקה פיק, הבת של העיתונאית והסופרת אורה שם־אור ובעצמה תמלילנית שמוציאה לאור כעת ספר שלישי ("חברות טובות") ועורכת עיתון, שנקרא, לדבריה, על ידי כ־10,000 נשים. ובכל זאת, מירית שם־אור מרגישה החמצה. "לא מימשתי 90 אחוז מהכשרון שלי, כי הייתי מכורה לאמהות", היא אומרת. "תמיד ידע אותי כפזמונאית ועיתונאית, למרות שכתבתי ספרים, שהיו צריכים להפוך אותי להבטחה הגדולה של הספרות בארץ".

15 משנותיה הקדישה לעבודה בבית ולגידול הילדים (כיום בני 16, 14 ו־11). "כי אני מאמינה שכל עוד הילדים קטנים, מקומה של האשה במטבח. זו קטסטרופה שאמהות נעדרות עשר שעות מהבית".

בעלה, צביקה פיק ("שמאוד מפרגן לי"), היה עסוק בלעשות קריירה. חלק מהלהיטים שלו נכתבו על ידיה. למשל, "מרי־לו", "אהבה בסוף הקיץ", "דרמונים", "מעלה מעלה". מדי פעם הופיע באמצעי התקשורת מצולם עם דוגמניות עירום ואחרות. מירית התעלמה וטענה בתוקף, שזה חלק מיחסי ציבור של המקצוע שלו, אם כי פעם אחת גם הגישה נגדו תביעת גירושים והתחרטה.

היום, אחרי 18 שנות נישואים, היא אומרת: "אנחנו זוג יציב. אני באה מבית פולני, עם אוריינטציה ליברלית. הורי היו נשואים 50 שנה באהבה אדירה עד שאבי נפטר לפני שנתיים. בעיני, כאשר עוזבים את הבית, מתגרשים מהילדים. אחת האפשרויות, זה שמונעים מהם אבא.

"צביקה נראה בעיני נהדר, לא פחות מפנטזיות קולנועיות כמו ריצ'רד גיר, רוברט רדפורד ופול ניומן. הוא לא עושה מאמצים להראות טוב. הוא עדיין מקבל טלפונים ממעריצות ונשים שמבקשות ממנו חתימות ברחוב, מגיל טפש־עשרה ומעלה"

"גירושים זו טעות איומה, שבעיני היא מוצדקת רק במקרים קיצוניים כמו בעל שמכה את אשתו, מתמכר למשהו או משתגע. אם אין אהבה גדולה זו לא סיבה לעזוב. צריך לחכות שהילדים יגדלו כדי להפרד, וגם אז זה תמיד הרבה יותר נחמד שיש להם מסגרת לחזור אליה".

על מה בדיוק קרה לפני ואחרי ביטול התביעה לגט, היא לא מוכנה לדבר, בעיקר כדי לא לפגוע בילדים. היא עדיין קמה כל בוקר בחמש כדי לסדר את הבית, לבשל ולנקות ורק אז נתפנה לכתיבה. אחר כך היא נוסעת מהבית (ברמת השרון) למערכת (בתל־אביב), חוזרת בצהריים כדי לתת לילדים ארוחה חמה ושוב דוהרת למערכת.

היא יכולה להרשות לעצמה להחזיק עוזרת במשרה מלאה, ובעבר גם היו אורפריות לתקופות קצרות, "אבל הן אף פעם לא היו מספיק טובות בשבילי".

צביקה נראה נהדר

נפגשנו בבית קפה ברמת אביב ג', השכונה בה מתרחשת עלילת ספרה החדש "חברות טובות". היא בעלת הופעה דרמטית, חדת לשון, יורה תשובות לפני שמסתיימות השאלות ומאוד מוטרדת מהדימוי שלה כאשתו של "למה תמיד שרלים אותי עליוז" ולא כקריירסטית בזכות עצמה.

בספר שלה יש עיסוק ניכר במראה החיצוני של שלוש הגיבורות התל־אביביות, רווקות בשנות ה־20 לחייהן. על פני 400 עמודים, השקעה של שלוש שנות עבודה, היא כותבת על מה שלדעתה הכי מעסיק נשים. "כמו שגברים חושבים עשר פעמים ביום על מין, נשים מסתכלות במראה. כל עיתונות הנשים מתפרנסת מהתעשייה הזו, של איך להיות יפה ומושכת באמצעות דיאטות, בגדים ואיפור".

– את חושבת שאת יפה?

"אני תמיד מקווה שבעתיד אני אהיה יותר יפה, שארזה חמישה ק"ג וזה מה שיסדר אותי בחיים. אני לא מטפחת את עצמי במיוחד, והיום אני כבר לא כל כך עסוקה נפשית באיך אני נראית. אני לא עושה כלום חוץ מתרגילי כושר רציניים ולרוץ כל יום שעה, ספרינטים מהירים, באצטדיון ליד הבית שלי. זה בשביל סבולת לב־ריאה, כדי לאזן את תאוות הניקוטין שלי".

– איך זה לחיות עם סמל מין מתבגר?

"צביקה נראה בעיני נהדר, לא פחות מפנטזיות קולנועיות כמו ריצ'רד גיר, רוברט רדפורד ופול ניומן. הוא לא עושה מאמצים להראות טוב, חוץ מלשחק כדורגל כל יום בין 20.00־18.00. הוא עדיין מקבל טלפונים ממעריצות, ונשים שמבקשות ממנו חתימות ברחוב, מגיל טפש־עשרה ומעלה. מי שטוענת שהיה לה רומן איתו, זו פנטזיה שלה. אני לא טיפוס קנאי, ההפך, הוא זה שמתקשר אלי כל שעה לשמוע מה נשמע. הוא גבר נאה, מצליח, אמן בחסד עליון, או כל הכאילו חזורים אחריו, מחמיאים גם לאגו שלי".

הם נפגשו כאשר היתה עיתונאית ב"דבר" והוא כיכב במחזמר "שיער". היא התחילה איתו באמתלת ראיון. אמא שלה לא היתה מאושרת מהשידוך, אבל זה לא ממש עזר לה.

במשך השנים אמרה מירית בראיונות עיתונאיים שהיא לא מאוד מאוהבת בבעלה, שמפריע לה שהוא לא הורה ב… ושלעולם הוא לא יוותר על המסגרת המשפחתית. היום ה… שלה הרבה פחות ספונטניות והיא שוקלת כל מילה ומ… שיכולים להתפרש לא טוב. "אם יש בינינו אהבה זו … רלוונטית. קיבלתי חינוך אירופאי, שלא מספרים מה … בבית".

– מה היו הויתורים העיקריים שעשית בנישואים שלכם?

"תראי, אני טיפוס שמאוד אוהב לצאת לפאבים, לרקוד ב… אבל אנחנו לא עושים את זה. צביקה לא נותן לי לצאת לבד ו… בזה טעם. אין לי חברות, חוץ מאחת שאני נמצאת איתה בקשר טלפוני פעם בחצי שנה. היא חברה שלי מתחילת…

"אני אף פעם לא מארחת אנשים. אני לא מארגנת … ייקח לי שבוע להכין דברים. מהבישולים שלי נהנים …

…נתגים אנחנו תמיד אצל ההורים. פעם היינו נפגשים הרבה …אנשים ואנשי תקשורת ידועים. היום אנחנו לא בקשר איתם. זה …ן אתי, אבל במילא אני מגיעה הביתה הרוגה מהעבודה וב… נופלת למיטה.

…דבר שקשה לי והפנמתי, זה שצביקה טרגי באופן קיצוני. כל …השות בטוח וחייבים להתכונן לפני שיוצאים מהבית. הוא הכניס …שרים רציניים, שאני מניחה שגם העברתי לילדים. עד היום אני …ם מתנת, אבל למדתי מהיסטניות שצריך להפרד מההתמסרות …שית לילדים בגיל שש. לצערי, אצלי זה נמשך עוד כמה שנים".

הוא נמרח על תינוקות

…ה הדבר הכי טוב שקרה לך בחיים?

…הילדים שלי. הייתי מוכנה לעשות עוד שניים. אין לי בעיה …ור ביום להיתולים. גם צביקה נורא היה רוצה. הוא נמרח על …תינוקות שהוא רואה ברחוב".

…כתבת שלושה ספרים. הוא קרא אותם?

…לא, וזה לא מפריע לי. גם אבי, שהיה ארכיטקט, לא קרא את מה …י כתבה בעיתונות ובכ־40 ספרים שפירסמה. אני במילא לא …ת את הטיוטות של הספרים שלי לאף אחד. הייתי כמובן שמחה …צביקה היה קורא אותי, אבל זה סיפור אחר.

…ביקה קורא המון ירחונים כמו 'אוטו', 'מסע אחר' ועיתונים … אנחנו משתפים פעולה בשירים. לתקליט החדש שלו, שנמצא …בהפקה, כתבתי שלושה שירים חדשים. אחד מהם נקרא 'פרו … על כך שהעתיד והתקווה בחיים זה ילדים. אני בטוחה שצביקה …אותו ללהיט בצמרת מצעד הפזמונים".

…כתבת 97 זכית בתואר תמלילנית השנה. למה לא מתבת …ם למיטב אותיים?

…שאלה. פשוט, אף אחד לא פנה אלי. רק יהורם גאון קיבל … 'אלף נשיקות', אחד השירים היפים שנכתבו בארץ ב־40 … האחרונות. לפני שבוע פנה אלי אלי בנאי, שאכתוב שיר לבן … שמי חבורי, שמתכנן קריירה כזמר. ביקשתי ממנו 200 דולר … אמר שזה יקר מדי".

…העיתון שלה "מרי לי", שיוצא זה כשנה וחצי, היא מממנת …ה בעצמה. "זה עסק גדול ואני מתכננת להוציא עוד כמה …ונים לאור". אמא שלה, שכתבה לאחרונה ספר בלשים, כותבת לה …פליטונים. אחיה, העיתונאי יונתן שם־אור, לא נמצא ברשימת …כתבים, "כי עיתונות נשית זה לא התחום שלו". סקופים, סיפורים …עיים ורכילות עסיסית אין אצלה.

…העיתון מבחינתה, זו חצי פשרה, אחרי שכתבה מחזמר באנגלית … "הדיבוק", וכבר שלוש שנים היא מנסה למכור אותו. "הסוכנת …ם עסוקה לאנדרו לויד־וובר, ואנחנו מחכות לתשובה".

…ספרה השני "רוח תיגרי", רומן הסטורי־ציוני, הוא נסיון לשחזר …ראשון לציון בתחילת המאה. "הספרים שלי יכלו לקבל פרס נובל … לשאת להיחשב לז'אנר חדש בספרות הישראלית", היא אומרת …כתובות ברצינות לכל מלה.

"תראי, אני טיפוס שמאוד אוהב לצאת לפאבים, לרקוד במסיבות, אבל אנחנו לא עושים את זה. צביקה לא נותן לי לצאת לבד וגם אין בזה טעם. אין לי חברות, חוץ מאחת שאני נמצאת איתה בקשר טלפוני פעם בחצי שנה"

"אני לא טיפוס קנאי". מירית שם־אור־פיק

צילומים: אירית …

דבקה ויופי מדהים

איך נראה המלון בפטרה, למה צריך להביא פיג'מת פלאנל כשנוסעים לירדן, מה אוכלים שם, למה כדאי להביא סנדוויצ'ים למעבר הגבול, איך מתייחסים הירדנים אל התייר הישראלי, ואיזה מציאות אפשר, אם בכלל, לקנות שם ■ יעל חן נסעה לסיור

חברת "ארקיע" מתחילה להוציא בימים אלה נוסעים לירדן. זאת בעזרת "דיאנה טורס", חברה ירדנית הפעילה בתחום התיירות והמקושרת היטב באירופה ובעולם הערבי. החברה משמשת כנציגת ארקיע בירדן, ומנהלה, איש עסקים חביב ביותר, הוא דאוד אל קוטוב.

דאוד ליווה אותנו משך הטיול עם אשתו ושניים מחמשת בניו ועבר איתנו את כל התלאות, המעטות אמנם, בחיוך רחב על פניו. זאת כדי שנוכל, קומץ עיתונאים מאושרים, להעביר אליכם כמה טיפים לפני שאתם אורזים וחוצים את הגבול.

הסיור שערכנו כלל חצי שעה בעקבה, לינת לילה במלון הסמוך לפטרה, סיור בפטרה למחרת בבוקר וחזרה הביתה. החבילות שמארגנת "ארקיע" לא ממש דומות למה שעברנו, ואת המחירים הספציפיים אפשר לברר במשרדים. כדוגמה, חבילת תיור לפטרה הכוללת טיסה מתל־אביב לאילת, לינה של לילה במלון בפטרה על בסיס פנסיון מלא וסיורים מודרכים בפטרה ובעקבה, יעלו לאדם החל מ־279 דולר בחדר זוגי.

מעבר הגבול

עצה ראשונה וחשובה לאלה המתעתדים לנסוע בקרוב, היא להתאזר בסבלנות רבה במעבר הגבול בערבונה. הירדנים אינם ממוחשבים, ושלושה בעלי תפקידים בודקים בקפידה כל דרכון ודרכון. גם אנחנו, משלחת מכובדת שכללה את מנכ"ל ארקיע איזי בורוביץ, עמדנו בחוץ שלוש שעות. בינתיים, בעצת אחיתופל שקיבלנו, לא החלפנו כסף במקום, וזו טעות, כי אחר כך, בכל מקום בו ניסנו להחליף כסף, לא קבלנו את השער האטרקטיבי שהיינו מקבלים בערבונה. למי שמגיע למסוף הגבול הזה מומלץ להצטייד עוד מהבית בשתיה ובכריכים.

עקבה

עקבה היא עיר יפה ובעיקר נקיה, הבנויה לרוחב. פרנסיה אוסרים על תושביה לבנות לגובה, והבנין הגבוה ביותר הוא בן שלוש קומות. מכיוון שבעקבה לא בונים על שפת המים, אפשר לראות את הים הנהדר כמעט מכל נקודה בעיר, וגם לראות עד כמה נהרס קו המים של אילת בגין בניה מסיבית של מלונות. בעקבה היינו רק כמה דקות בסיור במוזיאון אריכאולוגי: אפשר לפסוח.

פטרה

מלון "ארום" הוא המלון שמציעה ארקיע לנופשים הישראלים. זה מלון חדש, אם כי לא מפואר. החדרים קטנים. שלנו היה בלי אמבטיה, רק עם מקלחת. לעומת זאת, בכמה מן החדרים, כולל זה שלי, היו הרבה זבובים. הלמתי בהם במגבת צחורה, והגוויות הקטנות נשארו יחד איתי עד שעזבתי את החדר.

בפטרה קר מאוד, והחדר עצמו שיקף את המציאות שבחוץ. לכן, מומלץ להצטייד בפיג'מת הפלאנל שיש לכם מימי הצבא או לקחת בגד חם ללילה. אמנם יש בחדר הסקה, ואם תיגע בה היא אף תצרוב אותך כהלכה. אבל הירדנים שכחו לחתום את החלונות בשתי זכוכיות להגנה מפני הקור.

אני, בעצת נוסעת חכמה שהיתה איתי, גררתי את המיטה אל ההסקה, ביקשתי עוד שמיכות מפקיד הקבלה האריב ועברתי את הלילה.

כל כך הרבה כבר כתבו על פטרה, שחבל לקלקל. מרהים, יפה ומרגש. שווה כל מאמץ, זבובים וקור. אנחנו לא היינו "לבושים טוב", כפי שאמי אוהבת להגיד, וקול שינינו הנוקשות יישאר עוד זמן רב בזכרון מארחינו הטובים. בנות, קחו טייץ מצמר. בנים, לכו על גטקעס. מעיל רציני, גרבי צמר, כובע, צעיף וכפפות. בפטרה עולים גבוה, כדי לצפות על האתר המרתק הזה. וגבוה פירושו קר יותר. בכלל, כדאי לבוא ליותר מיום למקום הזה, כי הוא ענק, ואנחנו ראינו בארבע שעות רק אפס קצהו.

מי שמציע לכם לעשות את פטרה ביום אחד, כולל חזרה הביתה, לא מבין מה אתם הולכים להפסיד. קחו שם זמן, במקום המיוחד הזה.

אוכל

כמו בארץ, רק יותר בתולי. כלומר, החומוס הוא חומוס שהיה כאן פעם כנראה עוד לפני שנולדתי, אמיתי, לא ממוסחר. סלטים נהדרים, הרבה כבש. פיתה שמיימית ודקיקה, שאין טעימה כמותה, מלווה את הארוחות.

במסעדת "עלי באבא" בעקבה אכלנו מנות ראשונות נהדרות, ודג שקילקלו עם רוטב מיותר. חברים שלי, שהיו שבוע קודם, התעקשו שיעשו להם את הדגים על האש ונהנו מאוד.

במלון בפטרה אכלנו שלוש ארוחות: בערב, כשהגענו, המארחים ערכו לכבודנו ארוחת ערב עמוסת כבש בכל צורה שהיא, סלטים וכדומה. הארוחה לוותה בדבוקת דבקה מקומית, להקה הנודדת כבר שנים ברחבי ירדן ורוקעת ברגליה לכל מיני חשובים. בראשה שמנמן מקומי לבוש בגלביה תכולה והמפליא לנופף בחרב מאיימת. כמובן שרקדנו איתם ושמחנו, והאוכל התעכל במהרה. אחר כך, גם הביאו לנו סחלב נהדר המשמש כמנה אחרונה.

ארוחת הבוקר במלון מאכזבת קצת: פיתות דקיקות, דבש, טחינה וחומוס ועוד קצת סלטים. לא משהו בשביל בוקר. ארוחת הצהריים היתה שוב בסגנון המזנון, כבש, סלטים. טעים מאוד. הפעם הפליאו הירדנים במנות אחרונות וחילקו לנו פחזניות ממולאות, שפתיים יישקו.

הירדנים

נחמדים ביותר, ומרגישים שיש אלינו, הישראלים, הרבה אהדה. בפטרה יש כמה עשרות דוכנים, בהם יושבים צעירים, שופכים חול צבעוני לבקבוקים ויוצרים צורות מרהימות. מהר מאוד הם מאתרים את הישראלים, במקום אחד אפילו יש שלט בעברית המודיע לאנשים שאפשר לכתוב את שמם בעברית בתוך הבקבוק.

התחושה, לפחות בעקבה ובפטרה (הלאה לא הגעתי), שנחמד ונעים, מחייכים אליך, רוצים אותך פה כתייר.

קניות

במקומות שהיינו קשה למצוא משהו רציני. קניתי לילד נעלי בית משגעות ולא זולות. חברה קנתה שטיח מקסים בכ־150 ש"ח. קניתי כמובן בקבוקון חול לכל ילד וילדה וזהו.

חברים שהיו ברבת עמון דווחו על קניות מסיבתיות יותר, במחירי הארץ.

לסיכום: לנסוע, אבל אולי לחכות קצת. שתהיה התיילות.

■ יעל חן

מעצבת האופנה אנה מולינרי הולכת על קו ילדותי, אבל עם זאת נשי. כובעים של תינוקות, גוונים ורדרדים ומראה הלוליטה, גם למי שעברו את גיל 40

מילת המפתח של אנה מולינרי, המעצבת האיטלקיה של "בלומרין", הוא פיתוי. מולינרי פיתחה יחסים מיוחדים בין הלבוש התחתון ללבוש העליון ופתחה סגנון חדש, של הזוהר והנשיות ששוטפים את מסלולי האופנה היום. לבוש תחתון, קומבניזונים, תחתונים וחזיות מתחרה, אפודות קטנטנות, חולצות וחצאיות מיני רומנטיות, סריגים ורודי שושנים מרהימות וצבעי פסטל סנטימנטליים, הם כתב היד שלה.

מולינרי אוהבת את הנשים קטנות, ילדותיות וסקסיות, לוליטות מפתות בשמלות סאטן ועיטורי תחרה עם גרביונים מצועצעים ובירויות. גם כאשר היא מעצבת לבוש ספורטיבי היא מעניקה לו מראה מתקתק.

בקולקציית החורף שלה היא עיצבה מערכות לבוש תינוקיות עם כובעי צמר מעוטרים של תינוקות. כדי להמחיש את נחישותה, היא פתחה את התצוגה עם דוגמניות המסיעות עגלת תינוקות מפוארת וחתמה את התצוגה כאשר היא עצמה מובלת באותה העגלה.

בתצוגה האחרונה, לקיץ 95', היא ניסתה לשדר שלא רק דוגמניות צעירות יכולות להיות לוליטות פרובוקטיביות ובחרה באיזבלה רוסליני, שעברה את העשור הרביעי, כדוגמנית של כבוד, כדי לדגמן את הקולקציה הפרובוקטיבית שלה.

■ נעה ארבר

דגם של "בלומרין", בעיצוב אנה מולינרי

ג'וליה רוברטס מאוהבת בבעלה, והם מאושרים נורא, למרות שהיא גרה בניו־יורק והוא בטקסס. כך, בכל אופן, היא טוענת. הוא מסודר ורגוע והיא בלגניסטית איומה. מה מעצבן אותה ומה כבר לא. מה היא אוהבת בו ולמה. שיחה עם הכוכבת היקרה ביותר בהוליווד

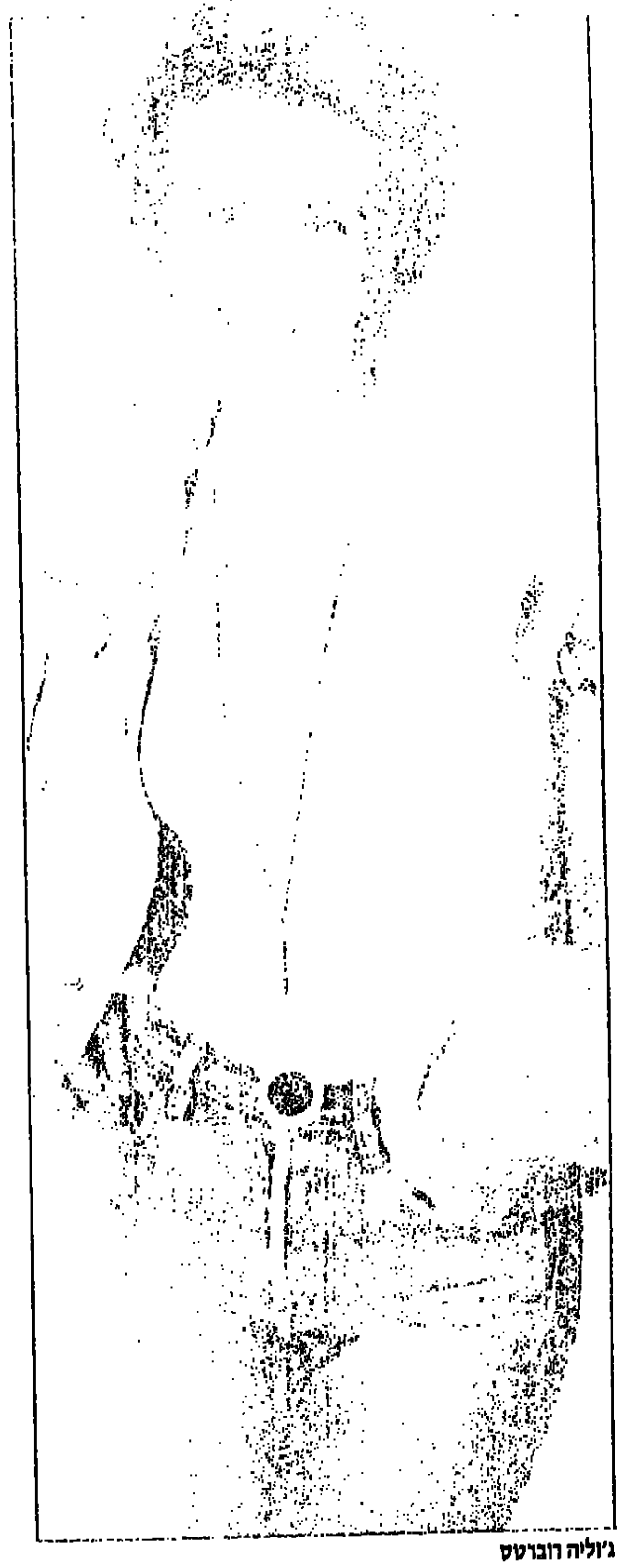

ג'וליה רוברטס

תחת הכותרת "הבעיות עם ג'וליה" כת[ב] ה"קוסמופוליטן" לפזר מעט מהענ[ן] שג'וליה רוברטס מעלה סביבה, בעיקר כשה[ענין] מרוכז בנישואיה המוזרים (בעיני העיתונ[ות]) לזמר הרוק לייל לאווט. לשאלה מה פתא[ום] היא רוקדת עם איתן הוק (גם הוא זמר רוק) במסעדה ניו־יורקית, היא עונה: "רקדתי. ה[זאת עבירה?]" זאת עבירה?" ומתחילת הראיון נראה, [ש]... לא מתכוונת לשתף גם הפעם את העיתונות בחייה הפרטיים.

רוברטס, ילידת אטלנטה, שהוריה ניהלו בי"ס למשחק, היא אחותו של השחקן אריק רוברטס. איתו היא לא מדברת מ... שעורה לחברתו ומימנה לה את המאבק המשפטי על ילדם המשותף. דרכה לצמרת עולם הסרטים ולמעמד הכוכבת היקר[ה] ביותר בהוליווד (היא מרוויחה 8.5 מיליון דולר לסרט) עברה דרך הופעות בסרטים, כמו "מיסטיק פיצה", "קו הרפ[ורמה]", "מגנוליות מפלדה" והלהיט "אשה יפה". הסרט הבא של סטיבן שפילברג – "הוק" – הוציא מבמת הצילומים סיפורים ל[ע]... התנהגות פרימדונית, איחורים, גמגומים של הטקסט והצהרה של שפילברג, שאי אפשר לעבוד איתה. בתום ההסרטה ה[יא] נעלמה לשנתיים, כשהרושת השמועות סביבה מספרת על אנורקסיה או התמכרות להרואין, אישפוז במוסד לגמילה ונפי[לה] על התמוטטות עצבים, שגרמה לה לבטל את נישואיה לקייפר סאתרלנד שלושה ימים לפני החתונה.

לרוברטס, כך נראה, יש נטייה להתאהב בכל שחקן שמצטלם מולה. ברשימה שלה מוצאים את ליאם ניסן, ד[ילן] מקדורמוט וסאתרלנד (שנכנס לטובת חברו ג'ייסון פאטריק). עם ריצ'רד גיר היא ניהלה רומן שלא החזיק מעמד אחרי ה[צ]ילומים. את לאווט היא פגשה בצילומי הסרט של רוברט אלטמן "השחקן", ולשניהם תפקידים קטנים בסרט על עו[לם] האופנה "פורט או פורטה" של אלטמן.

רוברטס מכחישה את כל השמועות על מצבה הנפשי והגופני הרעוע ומסבירה, שנעלמה לשנתיים רק בגלל שחיכ[תה] לתסריט טוב. המגורים הנפרדים שלהם (היא בניו־יורק, הוא בטקסס), היא טוענת, אינם מעידים על היחסים הנהדר[ים] שלהם. "המושג שלי ל'יחד' שונה", היא אומרת. "אני לא לבד, כי יש לי הרבה חברים בעיר כשלייל עובד במקום אחר. הקש[ר] שלנו מבוסס על הערכה רבה ולייל לימד אותי איך להתייחס לדברים בהומור. הוא משרה אווירה רגועה ואני מעריצה א[ת] הכשרון שלו להתפשט ולסדר את הבגדים מיד במקום. בדיוק ההיפך ממני. החדר שלי נראה תמיד כמו אחרי סופת הוריק[ן]".

רוברטס נשאלה איך היתה מתארת את עצמה היום בכמה מילים. "מלאת רוח חיים, ממוקרת, אשת איש, שחקנ[ית] וסקרנית. במהלך הראיון היא נעה בין עיינות ותוקפנות לבין רכות והתבדחות. ועל זה היא אומרת: "היום אני כבר לא מתרגזת על כל שטות. אבל כשאני כן, יש לכך סיבה טובה. אחד הדברים שמוציאים אותי מהכלים הוא הרומנים שמרכיבים לי עם גברים, שאת חלקם אינני מכירה כלל, והבחישה התמידית בחיי הנישואים שלי. או למי שממש מתעניין, אנחנו מאוהבים והכל בסדר אצלנו".

■ "קוסמופוליטן", אנגליה

תופעה שלא נראתה לפני כן בארה"ב: נשים צעירות, בנות 25־35, עובדות בבית הלבן בצוותים מקצועיים. הן מתז'רכות את הנשיא, יועצות לו בתחומים שונים ונוסעות איתו לפגישות בכל העולם. איך הן מרגישות עם הבוס הגדול, ומה הן עושות

דיה מאיירס עם קלינטון

ליז ברנשטיין מיהרה לפגישה וביציאה נתקלה בגבר שיצא מלימוזינה. "התפלאתי מה עושה כאן גבר שלבוש כמו הדלאי־למה, ופתאום קלטתי שזה הוא בעצמו". ברנשטיין בת ה־28, העובדת בצוות הבית הלבן כיועצת בנושא הפשע לנשיא קלינטון, אומרת שזאת דוגמה אחת מיני רבות [לח]וויות שיש לה, עד כמה מיוחד מקום העבודה שלה.

[צו]ות היועצים של הנשיא קלינטון בבית הלבן מורכב עדיין ברובו [מגב]רים, בעיקר במעגל המצומצם שעוזר לנשיא להגיע להחלטות. [אב]ל כיום אין זה נדיר למצוא נשים צעירות צועדות לצד הנשיא ולו[חשו]ת לו את המידע שהוא צריך לפגישה הבאה. רובן נמצאות בטווח [הגי]לים של 25־35 ויש כאלה שסיימו רק לפני שנתיים את לימודיהן [באונ]יברסיטה.

מספר הנשים הצעירות שעובדות כיום בבית הלבן הוא השינוי [הבול]ט והברור ביותר שהביא איתו קלינטון לוושינגטון. השינוי הזה [הו]א תוצאה של שילוב מצלח בין הידע, ההתמחות והניסיון הפוליטי [שהן ו]סלן עברו קודם במערכת בחירות אחת לפחות בתקופת התי[כון], לבין חוסר הפורמליות של הנשיא, שאינו מהסס לגייס את האנ[שים ש]נראים לו מתאימים לו, אפילו אם הם נשים ומתחת לגיל 30.

[כ]ל חברי הצוות הצעיר מודעים לעובדה שלרשותם עומדות ארבע [שנ]ים בלבד, בהן הם יכולים לשנות את העולם. שמונה שנים אם הם [יצליחו ו]נסן ושש־עשרה שנה במקרה שהדמוקרטים יצליחו להכניס גם את סגן הנשיא לעמדה הזו.

הזמן המוקצב והאנרגיה של צוות הצעיר הכניס רוח תזזית חדשה [בשג]רה שגרת לבית הלבן. ברנשטיין מספרת, שמחודש פברואר ועד [אפריל] לא היה לה סוף שבוע אחד חופשי, "אבל כשיש לך רק ארבע [שנים] לנסות לשינוי, זה לא משנה. ידעתי מראש, שבמקום עבודה כזה אני לא יוצאת לחופש".

דון אלכסנדר, 32, יועצת בצוות העיתונות, מתחילה את העבודה [כ]ל יום ב־6.30 בבוקר, כאשר היא ויועצים נוספים יוצאים עם קלינ[טון] לריצה היומית שלו. למזלה היא יכולה לשבת בוואן שמלווה את [הנשי]א ולהדרך אותו משם מבלי להתנשף.

[ה]יא לא היחידה שמתעוררת בשעות הקטנות של הבוקר. יום הע[בודה] מתחיל מוקדם בבית הלבן, ובשבע וחצי בבוקר המשרדים הו[מים מ]פעילות. בצהריים רובם אוכלים סנדוויצ'ים ליד שולחן העבו[דה, ו]בימים נינוחים, כאשר הנשיא נמצא בחו"ל, הם קופצים לאכול ארוחה חמה בקפיטריה.

"בערב, כשאני הולכת הביתה, אני עוברת דרך לשכת הנשיא ורו[א]ה אותו ממשיך לעבוד. זאת התמונה האחרונה מיום העבודה שלי, וז[ו] גם הסיבה מדוע אנחנו לא יכולות להפסיק להרגיש כלפיו כבוד [...]עם ולחוש את האחריות הכבדה שיש לנו", אומרת סלביה מתיאו, [...], יועצת בצוות הכלכלי. וכן, היא עדיין מתרגשת כאשר קלינטון פונה אליה ישירות לשאול לדעתה.

סדר היום של כולן מוכתב לפי לוח הזמנים של הנשיא. "כאשר הוא נמצא כאן אי אפשר לדעת מה יקרה אפילו בשעה הקרובה", אומרת אן ווקר, 33, עוזרת מיוחדת לנשיא בצוות המחקר. "אם יש לי פגישה רומנטית בערב אני תמיד מבקשת מהבחור לוודא חצי שעה קודם אם אני מגיעה לפגישה או לא."

שלא לציטוט הן מודות גם, שלמרות החיבה לבוס, הן די שמחות כשהוא לא נמצא בסביבה. ראשית, הן יכולות להגיע בבגדים נוחים יותר (ברנשטיין ידועה בחיבתה לסנדלים), אבל גם כאשר קלינטון בסביבה, הצוות הצעיר לבוש בסגנון שלא נראה מעולם בבית הלבן. כמו שאמרה אחת המנקות לבנות שתיחקרו אותה על נשים שעבדו עם נשיאים קודמים: "הן היו נחמדות, אבל אני שמחה שמרשים לכן לבוא במכנסיים לעבודה."

עבודה לצד הנשיא מביאה אותן לא פעם למקומות ולאירועים יוצאי דופן, וגם הולידה הומור מיוחד. לדוגמה, בטיסות עם הנשיא במטוס המשוכלל שלו – "אייר פורס וואן" – גילתה דיידי מאיירס, יועצת העיתונות של הנשיא (שהשבוע הודיעה במפתיע על פרישתה מהתפקיד בסוף השנה), שבגלל עוצמת המנועים של המטוס אין צורך להיתגר, ויותר מזה, היא יכולה לעמוד עם ידיים לצדדים ולבצע חיקויים או מונולוגים בסגנון סטנד־אפ קומדי. יום אחד נעמד גם הנשיא וביצע חיקוי של מאיירס בהמראה.

אבל את אחד הרגעים המרגשים באמת בעבודה חוותה מתיאו כאשר נחתה עם הנשיא בעיר הולדתה, וירדה לצידו ללחוץ את ידי מקבלי הפנים. בשורה הראשונה עמדו הוריה, שזכו לשמוע תשבוחות על העבודה של בתם וגם להצטלם עם קלינטון.

שריל קאשין פטפטה עם נלסון מנדלה כשהגיע לביקור ממלכתי, וסוזאן ולרו עמדה לצד האפיפיור ושלחה תמונה משותפת לאמה, שהגרילה אותה לפוסטר התלוי בסלון הבית שלהם.

ג'וליה מופט מעדכנת את הנשיא

כריסטין הנן, 32, כותבת את הנאומים לנשיא ולגברת הראשונה. מספרה שכל הנשים שעובדות בבית הלבן מתמחות בנושא אחד בלבד. "זה לא מוזר בעיני", היא אומרת, "לקבל תדרוך מג'וליה מופט, 25, מצוות האחראי על לוח הזמנים של הנשיא (ג'וליה גם מצאה זמן להתאהב ולהתחתן עם יועץ צעיר לסגן הנשיא גור), או מאליזה האריס, 36, שמומחית ללוחמה כימית וביולוגית (בחדר שלה יש אוסף של מסכות גז ממלחמת המפרץ). כמובן, יש גם צוות שעובד עם הגברת הראשונה.

כולן מודות שהסיוט הגדול שלהן, וזה לא קשור כלל לעובדה שהן משוחחות עם הנשיא כמה פעמים ביום, הוא לגמגם או להתקע בלי תשובה כאשר קלינטון פונה אליהן. אחרי הכל, הבוס שלהן הוא נשיא ארה"ב.

■ "קוסמופוליטן"

נשים צעירות בבית הלבן

גירושים זאת טרגדיה

סמדר אטינגר, 38, פירסומאית, גרושה ואם לשתי בנות, כתבה שני ספרים. אחד של שירים והשני, "ללא קיצורים", שיצא לאחרונה, על תקשורת בין אנשים בכלל ובין בני זוג במיוחד. אטינגר, טיפוס מיוחד, נאיבית אבל עצמאית וחזקה, כותבת על הצורך לאהוב את מה שעושים, על ההבנה שזוגיות זו גם מחויבות ועל הדרך לחיות את החיים, לדעתה

יעל חן

סמדר אטינגר

צילום:

סמדר אטינגר, בלונדינית יפה בת 38, נולדה בטעות בארץ. לו היתה מפרסמת את שני ספריה "התפכחות" ו"ללא קיצורים" בארצות הברית, היתה הופכת לגורו או למנהיגה פמיניסטית של נשים המחפשות את עצמן. בארצנו הקשוחה, כנראה ידרוך כוכבה בין מוקיריה ומיודעיה ועוד קומץ סקרנים שירצו לקרוא בספרים בדיוק את מה שהם מרגישים בלב, ומישהו אחר כתב.

אטינגר, גרושה ואם לשתי בנות בוגרות, באמת אומרת כל מה שאנחנו יודעות, ואפילו יודעים, בלב פנימה. ההארות שלה הן אמנם שלה, אבל הן גם של כולנו, בהבדל אחד. היא אספה אותן בשתי אסופות ואין לה שום בעיה לשבת מולי ולהגיד לי את הקלישאות הכי גדולות בהתרגשות ובכנות שגורמות לי להעריץ אותה. בעיקר על התום המיוחד המוביל אותה להאמין, שהיא הראשונה שיצרה אותן.

"אל תוותרו על הרגשת השלמות, אל תוותרו על המודעות, על הידיעה שמה שאתם עושים זה מה שאתם באמת רוצים לעשות". זו דוגמה מייצגת של ההגיגים בספרה הראשון, "ללא קיצורים", שהוציאה לאור בעצמה והוא אף נמכר בחנויות הספרים.

היא הגיעה אל המסקנה הזו אחרי גירושים שעברה לפני תשע שנים. את השיחה בינינו היא מנווטת, כי היא רוצה לשלוט בה ולהוביל אותה לאמיתות שלה. אני זורמת איתה ומנסה להבין מה באמת מוביל אותה ולאן היא תגיע בסוף.

שאלה טריוויאלית כמו "במה את עובדת?" נתקלת בחומת סירוב. "נדבר על זה בסוף", היא עונה (היא עוסקת בפרסום, למי שאין סבלנות לחכות לסוף), ומיד מתוקת כתיאורייה: "אני מאמינה שאדם צריך לאהוב את העבודה שלו, שעבודה שווה אהבה ושכל אחד קיבל מתנה מאלוהים. אחד קיבל קול יפה, השני קבל כשרון כתיבה. החלום הכי גדול שלי הוא להתפרנס מהכתיבה, מכשרון הכתיבה שלי. אני גם אדם מאוד רגיש ואמפאטי. אני מביטה בעציץ והוא משאיר בי רושם. אסוציאציה של משהו אחר. ודרך החושים אני כותבת. כותבת כתיבה תת הכרתית".

– במה ספרים כתבת?

"הוצאתי לאור שני ספרים, עובדת על השלישי בימים אלה. אני, מצידי, הייתי ממליצה לחלק את הספר 'ללא קיצורים' ברבנות. זה יהיה רעיון טוב. יש בו מיסטיקה, והוא מדריך לתקשורת בין אישית. יש בו קטעים שקשורים לתקשורת בין בני זוג. ואחרי שכתבתי אמרתי: 'וואו, מאיפה יש לך את הידע הזה? זה היה קיים בך? וידעתי שבכל אחד קיים הידע".

– והספר השני?

"שירים. וזה ספר שכל מי שיגע בו יכאב. הוא מראה לכולנו חוויות שעברנו או נעבור. אני עברתי תהליך התבגרות לא בגיל הנורמלי, אלא בגיל 24. אני מתעוררת לאט לאט כבר 14 שנים ומקשיבה לעצמי. כי זה העניין בחיים, להקשיב לעצמך. זה קל להגיד וקשה ליישם, כי מוותרים על נוחות, על מותרות, על הרבה דברים".

הסתכלתי על החיצוניות

– כמה זמן היית נשואה?

"11 שנים. לא חשוב למי. לאבא של הילדות שלי. גירושים זו טרגדיה. כשנישאתי חשבתי שזוהי אגדה של דיסני, הנסיך יסדר הכל או הכל יסתדר לבד. אנשים אחר כך מתגרשים. חושבים שאח אחרי הגירושים. נכון שיש חופש, אבל זו טרגדיה. ולאני לרבנות צריך לחשוב טוב טוב ולנסות הכל כדי לרפא את מה, האושר טמון בזרועות האחרת לא. נישאתי בגיל צעיר, לא היתה נכונה מלכתחילה. הלכתי למות נפשית בתוך הבנתי שהוא לא הגבר שאיתו אני אצמח. לקחתי סיכון, עם שתי ילדות".

– מה עשית?

"הקמתי חברת פרסום, עם שותפה, ואחרי כמה שנים הבנתי שמיציתי את הקורה לי. הוכחתי לעצמי שאני יכולה מחזורי כספים, שאני אשת עסקים רגולה. הייתי באטרקציה לעצמי, וזה גזל ממני המון כוחות.

"יום אחד התקשרתי לראות מה הילדות אוכלות ואמרתי: אין כלום תלכו לקנות בורקס'. ועצרתי, ואמרתי: יש לי ואני לא נהנית מהן. אני לא בבית כשהן שבות מבית הספר לעבור מהבית. שלפתע כשהילדות חוזרות אני אהיה שם האמהות התעצבה בי אז".

– והכסף?

"הכרתי את הצד השני של ה'בלי כסף'. אלוהים במבחן של חומרנות. המאבק שבי הוא מאבק בין חומרנות. הסטאטוס היה לי חשוב הרבה שנים, לצאת מפורסמים. וזו לא הייתי אני. עברתי דרך אלפי שהיום אני לא אוהבת מסיבות. אבל אז הסתכלתי על ופחות על נפשם של האנשים פנימה. על הנשמה.

"הייתי אומללה, הבנתי שאני במקום הלא נכון,

ים תמיד הוא החיבור של הנשמה שלי ואני. אם שמח לי, זה סימן זה בסדר. אם אני מרגישה שיש לי בגוף נקודה שזורה, זה אומר שאני נמצאת במקום שלא טוב לי להיות בו. היום אני יודעת שהכי חשוב בחיים הוא האיזון. וזה לא משהו שקורה לך בבת אחת. זה תהליך. ומגיל 24 זה תהליך שאני עוברת".

לא אכפת לי מה יגידו

– מה עם חבר?

"הייתי שבע שנים עם מישהו. היה לי אז מאוד קשה להודות שאני גרושה. שוב, הסטאטוס. ומיהרתי לקשר אחר. אמנם רציתי חופש, אבל אני מאמינה בנישואים. יש קטע, שלאדם גרוש קשה להגיד 'אני לבד'. צריך להיות חזק מאוד מפנים כדי לחיות בלי בן זוג, לדעת כמה אני שווה בפני עצמי בלי מסגרת של חבר או בעל.

"רציתי מיד שתהיה עוד משפחה. הכרתי צלם פרסומת, מהצפון, גרוש עם שלושה ילדים, היינו ביחד, והיה כיף. אני אוהבת ילדים. אבל עובדה שלא התחתנו. בטבע כל דבר צריך לתת פירות. והקשר הזה לא נתן פרי ומת".

– מה זה פרי?

"שותפות. אם זו באמת זוגיות, אז לעשות קומיטמנט. שחיים יחד. וזה לא היה הזמן שלי. הייתי צריכה לעבור תהליכים, והניתוק היה מכאיב ביותר. חוויתי פרידה נפשית ופיזית. כשנפרדתי מבעלי לא היה בי כאב. שמחתי. כי הגופה כבר הסריחה בתוך הבית. פרידה מהחבר, זה כאב.

"אחרי הפרידה נסעתי לארצות הברית לחודשיים. השארתי את הבנות ונסעתי. כי הייתי במצב כזה, עם הרבה פגיעות. אמרתי לי המזל שלי שם. ויש שם גם חתנים עשירים, נכון? הייתי בלוס־אנג'לס, סאן־פרנציסקו, ובאמריקה הבנתי שגבר הוא אולי מתכון לעושר אבל לא לאושר, ובעל לא יפתור לסמדר בעיות.

"אז שוב, עברתי דרך החלום הזה. יש חלומות שצריך לטפח. גם חלומות של הילדות שלי אני מטפחת. מקשיבה, עוזרת להן לחלום. כי איך שאני חיה, כל דבר צריך להיעשות מתוך אהבה. הלוואי הרוצבות יאהב את עבודתו".

– את נורא נאיבית.

"מאוד. וההתפכחות היא תהליך של כאב מאוד גדול. את ראיתי טובים ויפים. תגידי, באיזה גיל גילית שיש רשע? בגיל מה את אומרת. אני? רק לפני שלוש שנים. לא הייתי מוכנה עד להודות שיש כוחות רשע. אנשי חושך. תמיד מצאתי הסברים מישהו עושה כך וכך. לברוח מאנשים כי הם רעים? רק אחרי מכאיבות בירורתי עם עצמי למה הושטתי את פני לקבל מאנשים, והתפכחתי".

– הסביבה מגיבה לפתיחות שלך?

"לא אכפת לי מה יגידו עלי. יש בי צורך לתת לעולם מה הספרים על המדף. מי שרוצה, שיקח אותי דרכם. אני יכולה משהו של תמיכה. אם יש לאשה מצוקה רגשית והיא תקרא ותגיד 'וואו, זה מה שאני מרגישה', אם אני אעזור בכך שהוא יקריא אותו לילד שלו והמערכת בבית תיבנה, זה שלי.

"אני חייתי בהרבה חסך רגשי ולא ידעתי מה לבקש מבן הזוג. היום אני יודעת לבקש ברמה גבוהה יותר. לא ברמה של לריב על כוס קפה, אלא ברמה גבוהה יותר, של 'אם אתה לא מביא לי פרח אני לא מרגישה שאתה חושב עלי'"

"אני חייתי בהרבה חסך רגשי ולא ידעתי מה לבקש מבן הזוג. אני יודעת לבקש ברמה גבוהה יותר. לא ברמה של לריב על כוס אלא ברמה גבוהה יותר, של 'אם אתה לא מביא לי פרח, אני לא מרגישה שאתה חושב עלי'. טנדר, לאב אנד קייר. זה מה שהרי כולנו הילדות שלי גדלו עם המון אהבה. רק אהבה. אני גרה מאוד חומרנית ואין לי אפשרות להתחרות. מראש הרמתי גידלתי אותן להגשים את הציפיות שלהן, לא שלי. אני גדלתי ילדה טובה, לעשות מה שאמא אומרת. הן שיספקו את עצמן. לא מאמינה בחינוך. הטפת מוסר פסולה בעיניי".

– אין לאורחים אצלכם בבית?

"חוקים, הגבלות, אני מעמידה דברים על דיוקם. אני תומכת שאני תמיד שם, וכל מה שהן יעשו אני מאחוריהן. אין לי מהן. זה אמנם נשמע קצת לא אמיתי, אבל זה כך. אני מאמינה אישית. אם אני בלגניסטית, לא אכריח אותן לסדר את הבית. שזה יבוא מהן. אני סומכת עליהן, הן תלמידות טובות אני קשובה לצרכים האישיים שלהן. עובדת על עצמי להיות עם עצמי, כי כשאדם ממורמר הוא לא נעים לסביבה. הילה בתחרות "תגלית השנה" וזכתה להיות בין 18 המועמדות. ליבי אוהבת מאוד ללמוד".

– את מאוהלת לעצמך?

"לי את הכוח להמשיך לפעול בדרכי מתוך סיפוק ואהבה. צניעות. לזכור שאני מה בעולם בשביל לתת. אני רוצה שוב, ורואה איך אלוהים עושה לי שיעורים. אני מאמינה אני ממשפחת רבנים ונולדתי עם אמונה. מדליקה נרות מדליקה? רק כשאת נזכרת? אז אני אזכיר לך".

סוניה לייבו, 52, מורה בבית ספר יסודי באשדוד, קיבלה פרס בשווי 12,000 דולר על פועלה למען מצוינות בחינוך. ביום שישי היא משחקת עם הילדים בפארק, בשבת היא עוזרת לתלמידים מתקשים וביום החופשי שלה היא באה לבית הספר "לראות מה קורה". אכפתיות ומעורבות לא שגרתיות.

סוניה לייבו צילום: גדי קבלו

לא כל יום פוגשים מורה שמשחקת "תפסוני" עם ילדי כיתה ב', ביום שישי אחר הצהריים. סוניה לייבו, מורה בבית הספר "הרד" באשדוד עושה זאת. היא שייכת לזן נדיר של מורים שלא מחסירים לעולם יום עבודה ושרואים בכישלונו של תלמיד כישלון אישי. בשבתות, בבית, היא עוזרת לתלמידים מתקשים. אם תלמיד חלה ולא הגיע לבית הספר היא הולכת לבקר אותו, והיא גם מגיעה עם סופגניות לביתם של עולים חרשים שנקלטים בכיתתה.

לפני שבוע העניק לה הנשיא עזר וייצמן פרס בשווי 12,000 דולר מטעם קרן רוטשילד, על פועלה למען מצוינות בחינוך. הפרס היוקרתי ניתן בכל שנה רק לאיש חינוך אחד. צוות המורות בבית הספר, ובראשו המנהלת נועה רפאלי, המליץ עליה בפני ועדת השופטים. אף אחת מחברותיה לצוות לא סיפרה לסוניה על מועמדותה לקבלת הפרס, וכשהיא קיבלה מכתב המזמן אותה לראיון, שאלה בצניעות אופיינית: "אולי מישהו אחר יכול ללכת במקומי"?

אני חייבת לבוא

סוניה מלמדת בבית הספר כבר 17 שנה. חברותיה לחדר המורים מעידות שהמילה שחיקה אינה קיימת בלקסיקון שלה. "בשנה שעברה סוניה הייתה בשנת שבתון ולא הרגשנו בחסרונה, כי היא הייתה יותר בבית הספר מאשר בבית. כשמורה בכיתה לליקויי למידה יצאה לחופשת לידה, סוניה מילאה את מקומה במשך מספר שבועות ללא כל פיצוי כספי בשל היותה בשנת שבתון", מספרת נועה רפאלי, המנהלת.

רפאלי מרגישה שסוניה היא לא שושנה בין החוחים: "גם שאר המורים בצוות ראויים לפרס, אבל מכיוון שהפרס ניתן ליחיד, לא היה לנו ספק שהוא מגיע לסוניה".

לאחר שהבהירה זאת, היא מכבירה שבחים: "סוניה היא אשה מיוחדת במינה. יש לה גישה מאוד חמה ואימהית לתלמידים, ויחד עם זאת הם רואים בה סמכות. רמת המחויבות שלה לתלמידים היא מעל ומעבר. גם בימים קשים, כשבעלה שכב בבית החולים במצב קריטי, הדבר לא פגם בעבודתה".

סימה, אם־הבית, מתפרצת: "אין כמו סוניה. צריך לשים לה מיטה בבית הספר".

ובאמת מסתבר שסוניה מרגישה שבית הספר הוא ביתה השני, ויש אומרים הראשון. "מה אני אגיד לך, היום יום ראשון, היום הפנוי שלי, אבל אחרי שאני מסדרת את הבית, אני חייבת לבוא לבית הספר. אני פשוט לא רגועה אם אני לא קופצת לראות מה קורה פה. אני באה לכאן בכל יום בכיף, כי אני אוהבת את העבודה וכי אני יודעת שכאן עוזרים לי כשאני צריכה ושיש לי פה אוזן קשבת.

"היו לי תקופות מאוד קשות. לפני ארבע שנים בעלי חלה מאוד, וקרובי המשפחה שלי גרים די רחוק, אז גיליתי שבית ספר 'הרד' הוא יותר ממשפחה עבורי. כשבעלי היה בבית החולים, המנהלת באה לבקר אותי יום יום עד שהמצב השתפר, והמורות האחרות הזמינו את הבן הצעיר שלי אליהן. לא הרגשתי לבד, וזה עוד לי, אז איך אני יכולה לא להשקיע את כולי בבית הספר שיש בו צוות כזה?

"בית הספר הוא הדבר הטוב ביותר שיש לי, ובתקופות קשות נאחזתי בו בשתי הידיים כדי לא לאבד גם אותו".

– והשעות הרבות שאת משקיעה בבית הספר לא באות על חשבון הבית?

"אני יודעת להתארגן, כדי שהעבודה לא תבוא על חשבון הבית, וכדי שחס וחלילה הבית לא יבוא על חשבון העבודה".

שלוש מקלות או שלושה

– למה, בעצם, את משחקת עם הילדים בפארק?

"זה האני מאמין שלי. היות שהם קטנים, אני מאוד רוצה לראות אותם במצבים אחרים, לא רק בכיתה כשהם לומדים ואולי מרגישים תחת לחץ. חוץ מזה, חשוב לי שהם יראו בי לא רק מורה שנותנת ציונים, אלא גם חברה שלהם, שלמרות 52 השנים, יודעת לקפוץ ולשחק 'מחניים', 'תפסוני' ו'שלוש מקלות'. כשאני משחקת איתם בפארק, אני לא מתקנת ואומרת שיש לומר 'שלושה מקלות', כי אחרת מה החכמה, אני נשארת המורה. כשאני מגיעה לפארק ורואה איך 20 ילדים קוראים בשמחה 'סוניה! סוניה!', זה הכיף שלי".

סוניה עלתה לארץ מרומניה לפני 21 שנה. היא הגיעה עם תואר שני בלשון וספרות רומנית ורוסית ועשתה הסבה בסמינר הקיבוצים שהכשירה אותה ללמד בארץ. לדבריה, ברומניה לא השקיעה בעבודה החינוכית באותה מסירות כמו בבית הספר הנוכחי, מה שמוכיח לדעתה, שכדי שאדם יוציא מעצמו את המיטב, צריך אקלים מתאים. בבית הספר "הרד" באשדוד, נמצא כנראה האקלים שמוציא ממנה כבר 17 שנה את כל מה שיש לה לתת, ועל כך קיבלה מקרן רוטשילד הוקרה.

קבלת הפרס שימחה אותה וגם והלחיצה: "אני מבולבלת. זה כל כך גדול עלי. הפרס הזה נפל כרעם ביום בהיר".

חלק מהפרס היא תרמה לקרן המצוקה של בית הספר, המיועדת לתלמידים נזקקים, ובסכום נוסף קנתה מתקן למים חמים וקרים לחדר המורים, שהחליף את המיחם הישן.

כנימוקי ועדת השופטים של הקרן נכתב: "הגב' לייבו ניחנה באופטימיות חינוכית, בהתמדה ובמסירות למופת". ולנו לא נותר אלא לייחל – כן ירבו.

■ חמי שמש

פסולידה

היכן באים כל המבינים יודעי ליהנות, המאגר קדרה מהודרת של תבשיל שעועית חם, שהוגש במשך שעות על אש נמוכה ושנה הפיגה את כל המטעמים. קדרה כל, חשוב לזכור, חייבים להשרות את השעועית, ולא רק בגלל שזה מקצר את זמן הבישול. אלא כך אפשר להוריד להנות. מרק שעועית, שעועית צ'ילי חריפה, חומסה (חמין כורדי), כיסוני בצק עם שעועית ומחית שעועית

[illegible]

שעועית היא אחד המאכלים שלגביהם אנשים מתחלקים לשני מחנות: אלה שהם גרופיז של שעועית ואלה שלא מתקרבים אליה בכלל.

לכל היותר הם אומרים: אני עוד יכול לסבול את השעועית, אבל הבטן שלי ממש לא מסתדרת.

ובכן, כלל ראשון: חייבים להשרות את השעועית, לפחות 12 שעות אם לא יותר, ולא רק כדי לקצר את תהליך הבישול. רצוי אפילו להחליף מדי פעם מי ההשריה.

דבר נוסף, שעועית אוהבת בישול ארוך, בישול שהוא בעצם ארוחה שלמה בקדרה אחת. עומד סיר על אש נמוכה, עם כל טוב בתוכו, ובמקרר מגש עם נקניקיות טובות, רצוי מעושנות. לפני שאוכלים מכניסים לתוך תבשיל השעועית שבסיר נקניקיה, שתיים או שלוש, תלוי במספר הסועדים. מוזגים לצלחות ואוכלים, והסיר ממשיך להתבשל.

רק סיפור אחד לפני המתכונים: נכנס אדם למסעדה מזרחית ומזמין אורז עם שעועית, ושהשעועית תהיה מעל לאורז. המנה מגיעה, הוא מוריד את השעועית ואוכל את האורז. כאשר שאל המלצר "למה לא אכלת את השעועית?" הוא ענה: "הבטן שלי לא אוהבת שעועית, אני כן".

קדרה מספר 1: מרק שעועית

חומרים:
1 כוס שעועית לבנה קטנה
1 בצל גדול
2 גזרים לא גדולים
2 גרונות הודו
1 רסק עגבניות קטן
1 כף מרק עוף
1 כף מרק בשר
1 כף פפריקה מתוקה
פלפל שחור לפי הטעם

הכנה:
ראשית חייבים לברור את השעועית. לא להכניס שעועית שהיא לא לבנה לחלוטין, והקליפה חייבת להיות אחידה. שעועית צהובה היא ישנה.

את השעועית משרים במים לילה מראש. אם אפשר, רצוי להחליף את המים פעם אחת.

מקלפים את הבצל וקוצצים דק. מטגנים במעט שמן עד שנעשה שקוף ולא יותר. שוטפים עוד פעם את השעועית ומכניסים לסיר.

חותכים את גרונות ההודו לחתיכות (מבקשים מהקצב) ומכניסים לסיר. קולפים את הגזרים, חותכים אותם לעיגולים ומכניסים לסיר.

מוסיפים מים ומרתיחים. מסירים בעזרת כף את הקצף שנוצר מלמעלה. מנמיכים את האש ומוסיפים את שאר המרכיבים: רסק עגבניות, אבקות מרק עוף ובשר, פפריקה מתוקה ופלפל שחור. מבשלים כשעה וחצי. מגישים עם בגט שחומם. נפלא במזג אויר חורפי.

קדרה מספר 2: שעועית צ'יל (לאוהבי החריף)

חומרים:
2 כוסות שעועית מושרית
½ ק"ג בשר גולש
½ ק"ג רגל מעושנת
3-4 עצמות סוכר
4 תפוחי אדמה
1 בצל גדול
2 שיני שום
2 כפות מרק עוף
1 רסק עגבניות קטן
1 שורש פטרוזיליה
2 פלפלים חריפים צ'ילי
2 עגבניות בשלות
מעט שמן
צרור פטרוזיליה
להגשה: נקניקיות טובות מעושנות

הכנה:
משרים את השעועית לילה מראש ומחליפים את המים פעם אחת. קוצצים דק את הבצל והשום ומטגנים במעט שמן. מוסיפים את בשר הגולש וממשיכים לטגן עד שהבשר נעשה בהיר. מוסיפים את השעועית, העצמות והמים, ומרתיחים.

מורידים קצף מלמעלה. מנמיכים את האש, מוסיפים את שורש הפטרוזיליה, עלי הפטרוזיליה, העגבניות חתוכות לקוביות. מרסקים את שני הפלפלים החריפים ומוסיפים פנימה. מוסיפים את מרק העוף ורסק העגבניות. מבשלים על אש נמוכה כחמש שעות.

לפני ההגשה מכניסים לקדרה את הנקניקיות לכמה דקות, מגישים בצלחת מרק לכל סועד נקניקיה או שתיים. אפשר לקשט עם פטרוזיליה קצוצה.

הקדרה יכולה להשאר על האש עוד יממה. כמה שיותר מתבשל יותר טעים. ממש מתנה לחורף.

קדרה מספר 3: חמין כורדי — חומסה

חומרים:
2 כוסות שעועית לבנה
2 חבושים
1 בצל
1 גזר
1 תפוח עץ
2 עגבניות
בשר גולש או בשר עוף
2 כפות מרק עוף
2 חצילים לא גדולים
1 כוס אורז מבושל
200 גרם צימוקים
1 כפית כמון
1 כפית כורכום

הכנה:
לא להיבהל, זה די פשוט. שוב ארוחה של בקדרה אחת.

משרים את השעועית לילה מראש ומח את המים. דואגים שהשעועית תהיה מכוס כל הזמן. חותכים את החבושים לרבעים ומוציאים את הליבה. מכניסים לסיר עם הבשר והשעועית ומרתיחים פעם אחת. מור את הקצף מוסיפים את החבושים החתוכים. תפוח העץ לא מקלפים, חותכים לפלחים ומכניסים פנימה. מוסיפים את העגבניות החתוכות ואת הבצל שלם עם הקליפה. חות את הגזר לעיגולים ומוסיפים פנימה. מוס את אבקת מרק העוף וחצי כפית כורכום.

מתחילים לבשל על אש נמוכה. רצוי ל את הסיר על אש נמוכה או בתוך התנור ער מראש. הבישול חייב להיות לפחות שש שע רצוי אפילו יותר.

בזמן שהקדרה מתבשלת מכניסים את החצילים, את האורז מבשלים ברתיחה אחת ועוד קצת. מסננים את האורז ומוסיפים לו כפית כמון, חצי כפית כורכום ואת הצימוקים. מוסיפים מעט מלח. את החציל לא קולפים, חותכים לאורך, מרוקנים קצת ואת החלל שנוצר ממלאים באורז. סוגרים עם החצי השני ותופרים את שני חצאי החצילים עם חוט ומחט.

מניחים את החצילים מלמעלה בתוך הקדרה ומבשלים לנצח. בהגשה מוציאים את החצילים, חותכים לפרוסות ומגישים בצד התבשיל בקדרה. ממש נפלא. ואיזה צבעים.

כיסוני בצק עם שעועית

מאכל שאכלנו בטביליסי, בירת גרוזיה. מאכל פשוט וקל להכנה. האוכל הוכן כארוחת בוקר מאוחרת ע"י ענקים לאורחים שבאו מארץ הקודש.

חומרים:
2 כוסות שעועית מבושלת
1 בצל גדול
שמן לטיגון
פלפל שחור טחון דק

חומרים לבצק:
1 כוס קמח
1 כוס מים
2 כפות שמן
1 ביצה
קורט מלח

הכנה:
דבר ראשון, נכין את הבצק. מערבבים את כל החומרים לבצק רך וגמיש, בעזרת מארוך משטחים את הבצק ובכוס עושים עיגולים מכל הבצק.

המילוי:
השעועית חייבת להיות מבושלת במים ומלח בלבד עד שהיא מתרככת. מועכים את השעועית למחית.

את הבצל קוצצים דק מטגנים בשמן עד שיזהיב ולא יותר, מוסיפים למחית, ממליחים, מפלפלים ושמים בכל עיגול כף של מחית. מקפלים את העיגול, מהדקים כדפנות היטב.

מחממים שמן עמוק ומטגנים את הכיסונים מכל צד. מעבירים לנייר סופג ומגישים חם.

ליד הכיסונים סלט עגבניות. מאוד בסיסי מאוד טעים.

מחית שעועית (ממש חריף)

חומרים:
1 כוס שעועית אדומה או חומה
1 בצל גדול
1 שן שום כתוש
1 פלפל צ'ילי
שמן
פלפל שחור גרוס גס

הכנה:
משרים את השעועית במים ליממה. אחרי שהשעועית מוכנה הופכים אותה למחית. את הבצל קוצצים דק ומטגנים עד שיזהיב, לאותו מחבת מוסיפים את השעועית שהפכנו למחית, מוסיפים עוד מלח, פלפל שחור גרוס גס ואת פלפל הצ'ילי המרוסק.

מערבבים הכל. אפשר להוסיף עוד קצת שמן. מנמיכים את האש לאש מאוד נמוכה ומבשלים עוד כחצי שעה. מוסיפים את שן השום הכתוש ומכבים את האש. המאכל צריך להיות חריף מאוד. מגישים כף לכל סועד כתוספת לאוהבי החריף.

אורז ושעועית

מבשלים אורז לבן. מעל האורז שמים שעועית מכל מתכוני הקדרה.

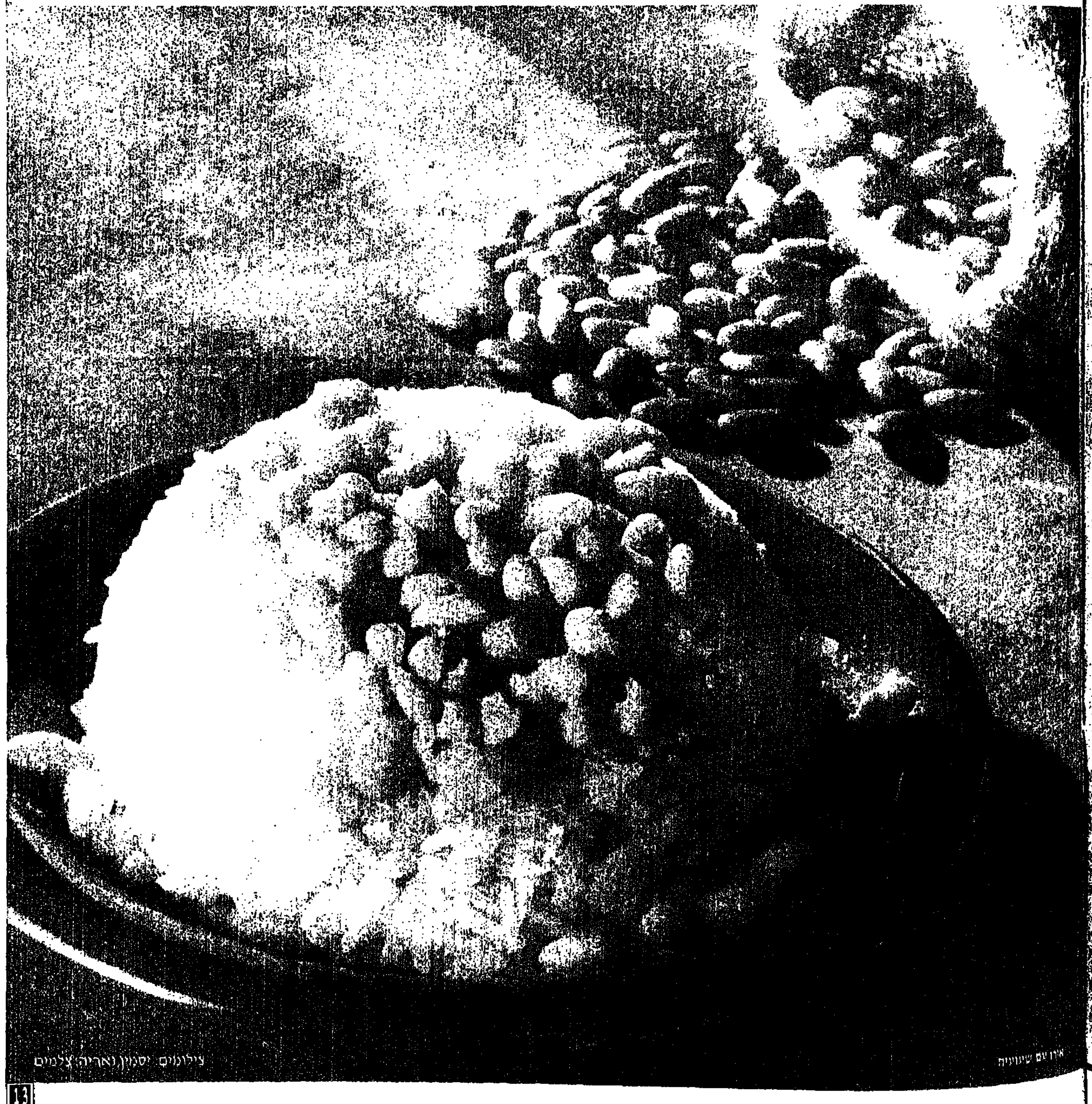
אורז עם שעועית

צילומים: יסמין (ואריה צלמים)

ג'אז בעליון
בשתוף מעריב
ביום ראשון 25.12.94 בשעה 22:00
גבי פרנק והקומבינה
גבי פרנק – חצוצרה ופלוגלהורן,
גורי אגמון – סקסופונים,
אבי אדריאן – פסנתר, קובי הס – גיטרה בס,
רוני הולן – תופים
בתכנית חדשה
כרטיסים להשיג בקופת בית לסין טל: 6916653, 03-6957966
יותר מעניין לקרוא מעריב
תיאטרון בית ליסין
תיאטרון צעיר
לקוראי מעריב 25% הנחה
למביא מודעה זו לקופת בית לסין

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי תל אביב - יפו
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז תל־אביב

קלטות וידאו נועזות מכל הסוגים
משלוח חדש של סרטי סקס מהטובים ביותר ★ מבחר ענק של מוצרי סקס ★ ויברטורים ★ אורגיה של מוצרים
בחנות שמשגעת את העיר
חוברות נועזות הומו ביזאר וסרטים מובחרים
חדשים רק בחנות הסקס של צביקה
שירות מקצועי
פסג' הוד ת"א, דיזנגוף 101, טל: 03-5221890

סקס בשיחה חיה
שיחות נועזות SM חי 056-60-60-11
סקס קשה חי ומיוחד 056-60-60-22
שיחות אפלות באהרוטיקה חיה 056-60-60-33
אנאלי ואורלי 005-922-45-801
005-92-594-707
005-922-793-98
עם בלונדינית חסרת מנוח
התקשר אלי... ותגיע לאן שתרצה...
001-809-563-0535
056-797777
סקס עם נימפומנית 056-797799
נשואה, חטובה וחמה 056-797797
056-797000
056-797999
056-710-700
056-77-44-22 שיחות אורלי, אנאלי SM
001-600-204-4777
056-65-00-55
056-605-605
056-60-56-56
001-600-204-4780
056-774-777
001-809-474-2179
056-77-55-33
001-600-204-4778
001-600-204-4781
056-65-00-65
חדש שפחת המין מכל הכיוונים!
001-809-537-0493
מציצות, אוננות וליקוקים
056 737 000
056-788 111
אמיתי! רוצה לעשות סקס באמת!
056-77-99-33
בוא תגמור עלי!
30 שניות ואתה גומר! 056-77 99 66
056-737-111
056 737 888
אמיתי! נימפומנית בסקס חזק עד שתגמור!
056-737 666
30 שניות ואתה משפריץ! 056-788 333
חדש! לסביות חמות באורגיה איתך!
056-77 99 44
056-77-57-57
001-600-204-4776
056-650-000
056-60-50-60
056-710-750
056-650-600
056-650-650
056-71-00-17
001-600-204-4779
056-70-66-66
056-70-60-60
056-774-774
056-710-410
056-60-56-56
הסקס הטוב ביותר חי! 056-69 69 69
אני בחורה עם אלף לשון חדש!
056-737 999
056-73 74 75
בוא ותגמור עלי בשיחה חיה! 056-73 73 73
בוא תשתולל עד שתגמור
001-809-537-0519
אוראלי או אנאלי בוא תבחר!
001-809-537-0526
001-809-537-0531
056-788 555
רטובה ומחכה לך בכל התנוחות
001-809-537-0529
שפחה חרמנית 001-809-537-0534
SEX
אורגיות סוערות 001-600-203-4051
וידויים וחלומות כחולים 001-600-203-4085
צעירה ויפה בשבילך 001-600-203-4088
SEX 056-700-600 LIVE
סקס חי 005-922-440-56
סקס חי 056-70-55-70
056-70-55-55
חנות הסקס של צביקה
מבחר גדול של מוצרי סקס לנשים וגברים
סרטים כחולים מכל הז'אנרים סרטי הומו, ביזאר, לסביות
שרות מקצועי
הגיעו ויברטורים חדשים!
פסג' הוד רח' דיזנגוף 101 ת"א
03-5221890
05-925-983-29
056-77 99 11

מיטה זוגית

יש לכם בעיה שמפריעה לכם לתפקד במיטה? משהו מטריד אתכם בקשר למיניותכם ואתם לא מעזים לשאול אף אחד? במדור "מיטה זוגית" תקבלו תשובות - אחת לכם ואחת לבן/ת זוגכם

מעינה שנהר

איך לענג אותה?

אני מקיים יחסי מין עם חברתי במשך כחצי שנה. לשנינו זהו הקשר המיני הראשון. אני מגיע לשפיכה, אבל חברתי אינה מגיעה לאורגזמה, דבר שמעיב גם על הנאתי. מה עלי לעשות כדי שגם היא תהנה? באיזה מקום באיבר המין הנשי נמצא איזור הגירוי? (נ. ב. אנחנו משתמשים בקונדום, האם זה קשור?). תודה מראש על עזרתכם,
יוסי

עידן מיליציר, עובד סוציאלי ומטפל מיני, המרפאה לטיפול וייעוץ מיני בביה"ח הקריה, תל־אביב, עונה:

ליוסי ראשית, הרשה לי לברך אותך על פנייתך, המראה על איכפתיות כלפי בת זוגתך, ולהעריך אותה במשפט של גיתה, האומר: "האהבה והתשוקה הן הכנפיים העוזרות לנפש להגיע למעשים גדולים". רצונך לגרום לחברתך ליהנות מצביע על בסיס טוב לקשר ופתיחות במערכת הזוגית והמינית שלכם. ולעניין עצמו, לא הייתי מגביל את השאלה לאיזורי הגירוי של איבר המין בלבד. בגוף יש הרבה מאוד אזורים ארוגניים, כלומר מקומות ונקודות עינוג, שכאשר נוגעים בהם, מנשקים ומלטפים אותם, הם גורמים לגוף להתחמם בתשוקה. כל הגוף, לא רק השדיים ואיברי המין, הוא טריטוריית הנאה לחוויה ארוטית נפלאה. היכן וכיצד חשים את מיטב תחושות ההנאה תוכל לגלות בעזרת חברתך, על ידי ניסוי ושיתוף בחוויה.

כדי לעזור לך להתמצא יותר, הנה סקירה מהירה של הנקודות ה"חמות" יותר:

האוזניים והצוואר הם אזורים חמים של תשוקה. האזור העדין מאחורי האוזניים והאפרכסת, ולעתים חלקים עמוקים יותר באוזן, גורמים הנאה מרובה. השרירים והגידים לאורך הצוואר, עד הכתפיים, מגיבים גם הם לגירוי של נשיכה עדינה, לטיפה או עיסוי.

בית השחי וסביבתו מהווים אזור ארוגני להפליא אצל נשים וגברים כאחד.

הפטמות וכל שטח החזה רגישים למגע אצל רוב הנשים, והפטמות הן המגיבות ביותר. יש נשים המדווחות על רגישות ירודה, חוסר רגישות ואף אי נעימות במגע בחזה, וזה נורמלי לחלוטין, כפי שיש נשים שיכולות להגיע לאורגזמה ממגע בשדיים ובפטמות. חשוב לציין שגם גברים מגיבים על ידי התעוררות, למגע בחזה ובפטמותיהם.

האחוריים והחלק הפנימי של הירכיים רגישים למגע ויוצרים תחושה מענגת, שונה מאשה לאשה.

כפות הרגליים יכולות להיות מקום רגיש ומהנה, אשר מגע בו מרפה ומרגיע נשים רבות (וגם גברים).

אזור הערווה של האשה, או בכינוי היותר רומנטי "גבעת ונוס", המתחיל כעשרה ס"מ מתחת לטבור, הוא רגיש מאוד ללחץ עדין וגורם לגירוי והנאה.

הנרתיק והכניסה אליו עמוסים בעצבים ורגישים לגירוי ביד או בפה. יש נשים המדווחות על ריגוש גבוה בנקודת הג'י (על שם ד"ר גראפנברג שחקר וגילה אותה בשנות ה־50), נקודה הנמצאת בקיר הקדמי של הנרתיק, בעומק של כארבע־חמישה ס"מ מפתח הנרתיק. יש נשים שחשות גירוי עז בקיר האחורי של הנרתיק ובחלקיו האחרים. דרושים זמן וקרבה כדי לחקור את האזורים העמוקים יותר של הנרתיק.

הדגדגן. מרכז הרגישות הארוגנית של האשה מצוי בדיוק בנקודה שבה מתאחדים חלקיהן העליונים של השפתיים הקטנות. הדגדגן, הנראה כמו כפתור זעיר, מתגלה בזמן גירוי. ייחודו של האיבר הזה, המשופע בקצות עצבים, בכך שהוא ממקד את התחושות המיניות ואת התענוג הארוטי. בתהליך הגירוי המיני מודקף הדגדגן ותופח. סמוך לאורגזמה הוא נסוג אל מתחת לכיפת הדגדגן. המשך מגע בשפתיים החיצוניות והפנימיות, ידנית או אוראלית, חדירה או חיכוך, יעזרו לבת הזוג להגיע לאורגזמה.

עד כאן מפת ההתמצאות באזורים הארוגניים. אלא שאין די בכך.

לגבר ולאשה חשוב לציין כי מיקום הנקודות הגורמות לעוררות מינית ותגובתן שונים מאדם לאדם, בהתאם לצורת גופו ולמערך הנפשי שלו. רגישות המביאה להנאה מינית יכולה להתפתח כמעט בכל חלקי הגוף, הנשי או הגברי, אבל לא כולם מגיבים לאותו סוג של נגיעה וגרייה. בני הזוג חייבים להקדיש זמן למגע, לעיסוי וללטוף. הדרך הטובה ביותר לדעת מה סוג הנגיעה המתאימה ומהו המקום המהנה היא לשאול את בן או בת הזוג להרגשתם. אם הביישנות מונעת תקשורת ישירה, ניתן להנחות את בן/בת הזוג בעזרת הידיים ותנועות הגוף. אין לפנות אוטומטית למובן מאליו, קרי איברי המין, אלא צריך להקדיש זמן לעריכת "טיול" דרך האזורים הארוגניים שציינתי כאן ואחרים, ולבסוף להגיע למגע מלא בהתאם לרצון הפרטנר.

נ.ב. באשר לקונדום, יש נשים המספרות שאינן נהנות לקיים מגע מלא דרך הקונדום, כפי שלרבות מהן אין הקונדום מהווה מחסום פיזי או רגשי להנאה. בכל מקרה, אם חברתך אינה משתמשת באמצעי מניעה, אני ממליץ להשתמש בקונדום בכל פעם שאתם מקיימים מגע מיני מלא.

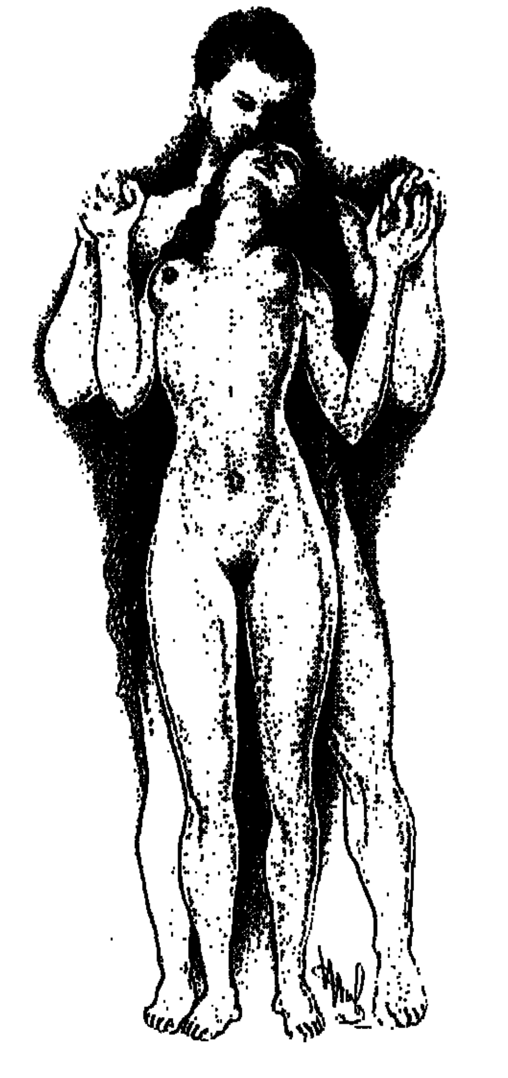

איור: אלכס טובשונסקי

זין עקום

אני בחור בן 19 ויש לי בעיה. בזמן הזיקפה, איבר המין שלי מקבל צורה קצת קשתית. לפני שנתיים, כאשר התנסיתי לראשונה ביחסי מין והתקשיתי, הבחנתי בבעיה שלי ומאז אני בלחץ גדול. לפני זמן מה קראתי שהרבה גברים סובלים מבעיה דומה והיא נקראית עקמת הפין. שאלותי הן: 1. האם אוכל לקיים יחסי מין רגילים ומהנים? 2. האם אפשר לעשות ניתוח או טיפול אחר כדי "לתקן" את צורת הפין שלי, או שאני חייב לחיות עם הבעיה כל חיי? 3. האם כצעד ראשון עלי לפנות לקופת חולים או לרופא מומחה באופן פרטי או לבית חולים מסוים? 4. האם קופת החולים שבה אני מבוטח נושאת בחלק מעלות הניתוח? 5. מהן הסכנות של ניתוח זה? תחסכו לי הרבה כושות על ידי תשובה לשאלות אלה ועל כך תודתי נתונה לכם מראש,
דני

פרופ' חיים מצקין, אורולוג מומחה, סגן מנהל מחלקה אורולוגית בביה"ח איכילוב, עונה:

לדני בעייתך מוכרת וכפי שציינת, אכן, היא נקראת "עקמת הפין" ואינה תופעה כה נדירה. היא יכולה להיות מולדת או להופיע בשלב מאוחר יותר של החיים. בדרך כלל, העקמת מתגלית בעיקר כאשר האיבר זקוף, ואילו כאשר הוא רפוי אין מבחינים בהטייה שלו. בחלק מהמקרים, של מתבגרים וגברים צעירים, ההורים שמלווים את המטופל יכולים לדווח שבתקופת הילדות, כאשר איבר המין של בנם היה מוזקף, הוא היה ישר והם לא הבחינו בכל עיוות של הצורה. מכאן ניתן להסיק שהעיוות הופיע מאוחר יותר.

כאשר העקמת היא מולדת, היא יכולה להיות מלווה במצבים רפואיים פתולוגיים שונים של השופכה (צינור השתן), אשר מסתיימת שלא בקצה הפין, אלא במיקום כלשהו לאורך הפין. לאור מכתבך, אני מניח שאצלך מדובר בעקמת ללא בעיה רפואית נלווית אחרת. כדי להרגיע אותך, אוכל לומר כי פין שאינו ישר בזמן זיקפה אינו מחייב בהכרח ניתוח תיקון. אין פרושו גם שצריך לחשוב שזהו מצב ללא תקנה ושהוא צריך למנוע יחסי מין מלאים ומהנים לשני הצדדים.

רק מידת העקמומיות היא זו המנחה אותנו, הרופאים, לגבי הצורך בניתוח. אם העקמומיות בזמן זיקפה אינה מפריעה בקיום יחסי מין מלאים וניתן להגיע לחדירה מלאה ושפיכה בתוך הנרתיק, ואם המגע המיני אינו מלווה בכאבים, אין הוראה לניתוח.

מאידך, אם העקמת מפריעה לקיום יחסי מין או, במקרים יוצאי דופן, מפריעה קשה לדימוי הגוף של הגבר ולא ליחסי המין עצמם, ניתן לתקן את העקמת ולתת לפין צורה ישרה בזמן זיקפה. מדובר בניתוח פשוט יחסית, עם משך אישפוז קצר (כיממה). האורולוג המנתח יסביר לך את פרטי הניתוח, תוצאותיו וסיכוניו.

אין ספק שאני ממליץ בפניך לגשת לאורולוג מומחה, דרך קופת החולים והמבטחת. אם אמנם יתרשם האורולוג מחומרת הבעיה, יפנה אותך לבית חולים הקרוב למקום מגוריך. עד היום, לא נתקלתי במצב שבו קופת החולים המבטחת לא הסכימה לממן הוצאות של ניתוח כזה. המבטחים מכבדים את המלצת האורולוג בנושא זה.

העובדה שאתה מכיר את קיום העקמת ומוכן לחשוף אותה (אם כי במידה מוגבלת) דרך מדור זה, היא צעד ראשון בכיוון הנכון של פנייה ללא עכבות, לאורולוג מומחה.

קונדום צעיר

מה זה קונדום עם ראש צעיר? קונדום שהיצרנים שלו מצאו קופירייטר יצירתי שנתן לו את השם המדליק "ג'ינס". ואכן, זהו השם של מותג חדש שמגיע ארצה, אשר מלבד שמו הוא כמו כל הכובעונים. אבל מה זה חשוב איך קוראים לו וכמה הוא מיוחד. העיקר שהחבר'ה ישתמשו בו.

אגב, תוצאות מחקר שנערך בקרב צעירים בני 18 עד 25, שהוצגו לאחרונה בכנס האיידס הבינלאומי ביפאן, מצביעות על כך ש־32 אחוז מהאוכלוסיה הצעירה משתמשים בקונדום בכל מגע מיני. הנתון אמנם מראה על התקדמות, אבל עדיין לא מספקת. כידוע, הכובעון הוא האמצעי היחיד (מלבד הפמידום, שהוא המקבילה הנשית שלו), המונע הידבקות במחלות המועברות במגע מיני.

לגבי הקונדום "ג'ינס" יש לי הערה אל המשווקים הישראליים: בתרגום העברי של הוראות השימוש לא מופיע הקטע המסביר שיש לאחוז את קצה הקונדום בין שתי אצבעות כדי להוציא את בועת האוויר, לפני שמתחילים ללבוש את הכובעון. זהו שלב חשוב, שצריך היה להרגיש אותו, כי הרבה שוכחים ומדלגים עליו, והוא גורם אחר כך להחלקת הקונדום ממקומו לפני הזמן.

בכל מקרה, חבילה של 12 יחידות "ג'ינס", המכילות גם קוטל זרע, עולה 17.80 ש"ח.

[illegible]